Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د كتاب ځانګړني:

IIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIII

د كتـاب نــوم : (تعليم الاسلام) ديني ښووني

ليــكـــــــــوال : مفتي كفايت الله رحمه الله

ژبـــــــــاړه : حبيب الله قاسمي

كـــــمـــــپــــوز : محمدابراهيم نبيل

دچــاپ كــال : 1383 ل تله، 2004 ستمبر

دچــاپ ځــاى : لاهور – پاكستان

خــپــروونــكــي : نفيس علمي ټولنه اكوړه خټك دارالعلوم حقانيې ته مخامخ دسيد احمدشهيد مكتبي ترځنګ

تليفون : 0092-3335199088 _ 0092-3005778253

دمــونــدلــو دركــونــه:

پېښور: سرحد بك ايجنسي خيبربازار، دانش كتابخانه ډهكي نعلبندي ، مكتبه روضۍ القرآن ، مكتبه رشيديه ، قصه خوانى ، مكتبه سيداحمد شهيد اكوړه خټك.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډالۍ:

دخپل ځورېدلي او نيمه خوا اولس هغو کمکيانو ته!

چې زياتره يې له ليك لوست بې برخې دي او برخمن يې بيا له ديني شوونو محروم دي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خپرندو يې ټولنې ياد ښت

مورږ له ورکتوبه خپلو کمکيانو ته داخبره ورزده کوو چې : داسلام بناوې (ارکان) پنځه دي ، ستاسې په لاس کې کتاب په همدې هکله څه دپاسه (670) پوښتنې په ډيره ساده اوداسې روانه ژبه ځوابوي چې راښکون لري او ديني پوهه تاندوي.

په اوس وخت کې زمونږ دکمکيانو اوځوانانو له ديني ښوونو ناخبري اوله هغو سره لاپروايي پټه خبر نه ده ، ځکه خو دامهال ددغه ځېر کتابونو لوستل ، کمکيانو اوځوانانوته ترپخوازيات اړين اوارزښتمن ښکاري.

کوچنيانواولويانوته دزده کړې اولوست لپاره دپښتو داوسني ليکدود له معيارسره سم دديني کتابونو برابرول دنفيس علمي ټولنې (چې يوه آزاده، ناپيلې، اسلامي، علمي اوفرهنګي ټولنه ده) ترټولو ستره هيله ده، بلکې دهمدې موخې دلاسته راوړلو په مقصديې دبنسټ ډبره ايښودل شوې ، زمونږ هيله له ميندو، پلرونو اومشرانو څخه داده چې داکتاب پر خپلو کمکيانو نه يواځې ولولي بلکې داملا په ډول يې پرې هم وليکي، څويې له يوه پلوه املا زده شوي وي اوله بل لوري به يې دکتاب ديني مسئلې په ذهن کې دڅوند ترپايه ناستې وي، همداهيله مو دافغاني مکتبونو اوليسوله مشرانو څخه هم ده چې نوموړی کتاب په خپل نصاب کې داخل کړي.

ټولنه له تاسې سره ژمنه کوي چې په نږدې راتلونکي کې به (که خدای کول) ددې لړۍ يو بل کتاب د (ديني ښوونه) په نامه چې څو تنو افغاني علماوو دوه لسيزې دمخه په ګډه دسړو اوميرمنو لپاره ليکلی اودعقايدو، عباداتو اواخلاقو دری بيلابيلې ګټورې برخې لري له نويو زياتونو اوسمونو سره يو ځای خپورکړي.

ديادولو وړ ده چې ټولنې دغه ځېر دنوروګټورو کتابونو دژباړې ترځنګ د (معارف القران) تفسير په ژباړه هم لاس پورې کړی ، اوس نوداهرڅه په تاسې کيږي چې څومره په خپلو لورينو، رغوونکو لارښوونو دټولنې کارونه تاند اوچټك ساتئ، په تلو تلو کې له ټولو هغودوستانو اوملګرومننه کوو چې ددې کتاب په بشپړولو اوخپراوي کې يې راسره زيار ايستلی، په ځانګړې توګه دسعودي عربستان له مسافرورور الحاج عبدالحنان نه يو جهان مننه کوو چې ددې کتاب دخپرولولپاره يې ټولنې ته په ورين تندي پور ورکړ.

سوکاله اونيکمرغه اوسئ!

دنفيس علمي ټولنې له خوا

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

زيری

تعليم الاسلام يا (ديني ښوونې) دمولانا مفتي كفايت الله صاحب هغه اثردی چې دهند په نيمه وچه او ورته څېرمه پرتو نورو هيوادو پاكستان اوافغانستان كې يې شهرت ترهرچارسيدلی ، اوس دپښتو ژبې ته په نوې بڼه ژباړل شوی ،دنفيس خپروندويه علمي ټولنې له خوا خپورشوی

كتاب په عام ډول هرچاته اوپه خاص ډول نوي ځوان كول ته ډيرگټور دی چې په ډير ساده او روان انداز كې دژوند په هره برخه كې ټول ضروري احكام دسوال اوځواب په بڼه له ځان سره لري ، دغو ارزښتونو ته په پام سره ميندو اوپلرونو ته ښايي چې دديني مسؤليت له مخې يې پرخپلو اولادونو هلكانو اوانجونو دلوستلو گټورې پايلې اونېكمرغه راتلونكې ولوروي .

(ديني ښوونې) له پورته ښېگڼو سره سره له نني مروج اوښكلي صحافت څخه هم بې برخې نه دی . چې ترډيره حده دپښتو ليكدود په معياربرابردی.

يو نامتو هندی ليكوال ددې كتاب دارزښت په اړه ليكي

آّه ..! په رښتياهم خدايه ! موږ درته گرم يو اولادونه او تنكی ځوان نسل مودخپلې لاپروايي له امله له ديني ښوونوبې برخې اوناخبره دی، په رڼو ستر گو يې وينو چې ورځ تربلې د خپل خواږه پيغمبر ﷺله لارې سره نابلده كيږي اوپه نورو لاروسردي اودتعجب ځای خودادی چې لاهم دډيروپلرونو، ميندو اومشرانو سردديني ښونوپه ارزښت اواړتيا خلاص نه دی.

خوږوميندو! پلرونو! اومشرانو!......كه چيرته نن هم دخپلو اولادونو دديني روزنې غم ونه خورو بيابه يې كله او څه وخت خورو ؟ .... راځئْ گرانو ! .... خپل كمكی ځوان نسل ستاسې په لاس كې كتاب په لوستلوددين له ضروري احكامو خبر كړو اوكه چيرته ددې كتاب يوه يوه كرښه پرې داملاپه ډول وليكیْ يو خو به يې املا زده شي له بلې خوا به يې ددې كتاب هره مسئله دژوند ترپايه په ذهن كې ناسته وي اودتجربې خبره ده چې ددغه ډول بزرگانو په لاس كښلي كتابونه كه چيرته په مــاشومانو و لــوستل شي په آينــده كې يې له ديني بې لارئ (انحراف) ژغوري ....."

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړۍ برخه

بســــم الله الرحـــــمن الـــــرحـــيم

نحمدالله العلى العظيم ونصلي على رسوله الكريم:

پـوښـتـــنه :ته څوك يې ؟

ځـــــواب :مسلمان.

پـوښـتـــنه :د مسلمانانو د مذهب (دين) نوم څه دی ؟

ځـــــواب :اسلام.

پـوښـتـــنه :اسلام څه ښونه کوي ؟

ځـــــواب :اسلام داښوونه کوي چې : خدای تعالی یودی دبندګۍ لایق یواځې هغه دی ، حضرت محمد ﷺ دالله تعالی بنده او رسول دی، قران کریم دخدای تعالی کتاب دی، اسلام رښتینی دین دی،د دنیا او اخرت ټولې ښېګنې اونېکې خبر ې اسلام ښايي.

پـوښـتـــنه : داسلام کلمه کومه ده ؟

ځـــــواب :داسلام کلمه داده :

لاالِـهَ اِلاالله مـُحَمّـَدٌ رَّسُولُ اللهِ

ژباړه : له خدای تعالی نه پرته بل دعبادت وړ (معبود) نشته محمدﷺدالله ج رسو ل دی ، دې کلمې ته کلمه طيبه اوکلمه توحيد وايي .

پـوښـتـــنه :دشهادت کلمه کومه ده ؟

ځـــــواب : دشهادت کلمه داده :

اَشهَـدُ اَنَ لا الـهَ الا اللهُ وَحـدَهُ لاشَـرِيكَ لَـهُ وَاَشهَـدُ اَنَ مُـحَـمَّداًعَـبدُه و رَسُولُـه

زه شاهدي ورکوم چې داللهجنه پرته بل خدای دعبادت وړ نشته هغه يو دی سيال نه لري، اوداشاهدي ورکوم چې محمد ﷺ يې بنده او رسول دی.

پـوښـتـــنه :ايمان مجمل کوم دی ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځـــــواب :ایمان مجمل دادی :

امـنتُ بـالله كـماهو باسـمائـه وصفاته، وقبلتُ جـميع احكامه

ایمان مې راوړی (باور اویقین مې کړی) پرالله باندې لكه څرنګه چې خدای تعالی هغسې دی اود هغه په هغه نومونواو صفتونو باندې مې ایمان راوړی ، اوما يې ټول حكمونه منلي دي.

پـوښـتـــنه :ایمان مفصل کوم دی ؟

ځـــــواب :ایمان مفصل دادي :

الَمَنـتُ بِـاللهِ وَمَلائكتـهِ وَكُتُبِهِ وَرَسُولِـهِ وَالـيَومِ الاَخِـرِ وَالقَـدرَ خَـيرهِ وَشَرِهِ مِـنَ اللهِ تَعـالی وَالبَعـثِ بَعدِ الـمَوت

ایمان مې راوړی پرالله باندې پرملائكوېې، اوپركتابونوېې او د هغه پررسولانو، دقیامت پر ورځې او په دې چې دښه اوبد تقدير دالله تعا لی له لوري دی، او له مرګ وروسته پرژوندي کېدو باندې .

پـوښـتـــنه :تاسې چا پيداكړي يئْ ؟

ځـــــواب :موږ، زمونږ موراوپلار، اسمانونه، ځمكې او ټول مخلوق خدای تعالی پیداکړي .

پـوښـتـــنه :خدای تعالدنیا له څه شي نه پیداکړه ؟

ځـــــواب :په خپل قدرت اوحكم سره يې پیداکړې ده.

پـوښـتـــنه :کـوم خلك چې الله تعالی نه مني هغوی ته څه وا يي ؟

ځـــــواب : هـــغوی ته كافران وايي .

پـوښـتـــنه :کوم خلك چې له الله تعالی نه پرته دنـورو شيانو عبادت کوي اویادوه دری خدایان مني هغوی ته څه وايي؟

ځـــــواب :داسي خلكوته مشركان او كافران وايي .

پـوښـتـــنه : مشرك ببنل کیږي اوکه نه ؟

ځـــــواب :نه ! مشرك نه ببنل کـیږي ، هغه به تل ترتله په تكليف او عذاب کې وي .

پـوښـتــنه:حضرت محمد څوك وْ ؟

ځـــــواب :حضرت محمد دالله تعالی بنده ،دهغه رسول اوپيغمبر وْ مونږ يې امتيان یو .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پــوښتـــنه :زمونږ پیغمبر چیرې پیداشوی وْ ؟

ځــــواب :دعربو په وطن کي دمکې معظمې یو ښار دي، په هغه کې پیداشوی وْ .

پــوښتـــنه :دده مبارك دپلاراونیکه نومونه څه وه؟

ځــــواب : دپلار نوم یې عبدالله او دنیکه نوم یې عبدالمطلب وْ .

پــوښتـــنه :زموږ پیغمبر درتبې له لحاظه له نوروپیغمبرانولوی اوکه وړوکی دي ؟

ځــــواب :زموږ پیغمبر په رتبه کې ترټولو پیغمبرانو ستر اود الله تعالی له ټول مخلوق نه لوی دي .

پــوښتـــنه :حضرت محمد عمر چیرې تېرکړی وْ ؟

ځــــواب :تردری پنځوسو (53) کالوپورې په خپل ښار، مکه معظمه کي واوسیده اوله هغه وروسته دالله تعالی له حکم سره سم مدینې منورې ته ولاړ ،لس (10) کاله یې هلته تېر کړل او د درشپیتو (63) کالو په عمر له دنیا څخه ولاړ .

پــوښتـــنه :که چیرې یو څوك حضرت محمد نه مني هغه څرنګه دی ؟

ځــــواب :څوك چې حضرت محمد دخداىتعالی رسول نه بولي

هغه هم کافردی .

پــوښتـــنه :دحضرت محمد دمنلو مطلب څه دی ؟

ځــــواب :دحضرت محمد دمنلو مطلب دادی چې : سړی په دي یقین وکړي چې هغه دخدای تعالی رالیږل شوی پیغمبر دی اوپه دې یې عقیده وي چې دی مبارك له خدای تعالی نه وروسته ترټول مخلوق غوره دداودده سره مینه ولري، دحکمونو پیروي یې وکړي

پــوښتـــنه :داڅرنګه معلومه شوه چې حضرت محمد دخدای تعالی پیغمبردی ؟

ځــــواب : داسي ښه ښه کارونه یې وکړل، اوداسي خبري یي خلکوته وښودلې چې له پیغمبرپرته یي نه بل څوك ښوولای شي ، اونه یي کولای شي.

پــوښتـــنه : داڅرنګه معلومه شوه چې قران کریم دخدای تعالی کتاب دی ؟

ځــــواب :حضرت محمد فرمایلي دي چې قران کریم د الله تعالی کتاب دی او پر ما باندې یې نازل کړی .

پــوښتـــنه : قرانکریم پر پیغمبر په یوه واراو که لیږ لیږ نازل شوی ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځـــــواب : هوا! ليږليږنازل شوی، کله يوايت، کله دوه،کله څلور آياتونه اوکله هم بشپړسورت، څومره به چې ورته ضرورت وْ هغومره به نازلېده .

پـوښتـــــنه : په څومره وخت کي ټول قران کريم نازل شو.؟

ځـــــواب :په درويشت (23) کاله کې.

پـوښتـــــنه :قران کريم څه ډول نازليده ؟

ځـــــواب :حضرت جبرائيل به راغی ده مبارك ته به يي آيت يا سورت تيراوه، ده مبارك به اوريده، يا داوه به يي ليکونکی به يې راوغوښت په هغه به يې وليکه .

پـوښتـــــنه :ده مبارك خپله ولي نه ليکه ؟

ځـــــواب :ځکه چې دی مبارك " اُمي" وْ.

پـوښتـــــنه : امي چاته وايي ؟

ځـــــواب :دچا چې ليك لوست زده نه وي هغه ته " امي " وايي که څه هم پيغمبر په دنيا کي دچا څخه علم زده کړي نه وْ خو بيا هم خدای تعالی ده مبارك ته ترټول مخلوق نه زيات علم ورکړي وْ .

پـوښتـــــنه : حضرت جبرائيل څوك وْ ؟

ځـــــواب : ملائيکه ده،پيغمبرانوته به يې دالله تعالی حکمونه راوړل .

پـوښتـــــنه :مسلمانان دالله تعالی بندگي څرنگه کوي ؟

ځـــــواب :1ــ لمونځ کوي 2ــ روژه نيسي 3ــزکات ورکوي 4ــحج کوي .

پـوښتـــــنه :لمونځ څه ته وايي ؟

ځـــــواب :لمونځ دالله تعالی دعبادت او بندگۍ يوه خاصه طريقه ده چې الله تعالی په قران کريم کې او رسول الله په حديثونوکې مسلمانانوته ښودلي ده.

.پـوښتـــــنه :دبندگۍ هغه طريقه څه ډول ده کومې ته چې لمونځ وايي ؟

ځـــــواب :په کور يا په جومات (مسجد) کې خلك دالله تعالی په وړاندې لاس په نامه درېږي قران شريف وايي دالله تعالی ستاينه کوي، دهغه لويي اوتعظيم بيانوي، اودهغه په وړاندې ټيټيږي ،سر په ځمکه ږدي، دهغه لويي او خپله عاجزي ښکاروي .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوښتــــنه : خدای تعالی لمونځ کونکی په جومات کې ښه ويني اوکه په کورکې ؟

ځـــــواب :خدای تعالی ته لمونځ کونکی هر ځای ويني،په جومات کې وې اوکه په کورکې ، خو په جومات کې لمونځ کول ډير زيات ثواب لري.

پوښتــــنه :له لمانځه مخکې چې خلك مخ لاسونه اوپښې مينځې هغه ته څه وايې ؟

ځـــــواب :هغه ته اودس وايي له اوداسه پرته لمونځ نه کيږي .

پوښتــــنه :په لمانځه کې کوم لورته مخ کول پکاردي ؟

ځـــــواب :لويديز لور ته (کومې خواته چې لمر لويږي).

پوښتــــنه : ولې په لمانځه کې دلويديزلورته مخ گرځوو؟

ځـــــواب :دمکې معظمې په ښار کې دخدای تعالی کور چې کعبه يې بولې هغې ته مخ گرځول ضروري دي (هغه زموږ دښار "دهلي" لويديز لورته ده)؛ ځکه خوخلك دلته دلويديځ لورته لمونځ کوي.

پوښتــــنه :په لمانځه کې چې خلك کوم لورته دريږي هغه ته څه وايي؟

ځـــــواب : قبله ورته وايي .

پوښتــــنه :په شپه او ورځ کې څو واره لمونځ کيږي ؟

ځـــــواب :په شپه اوورځ کې پنځه وخته لمونځ فرض دی .

پوښتــــنه :هغه پنځه وختونه کوم دي ؟

ځـــــواب:

_1دسهار(فجر) لمونځ چې دسهار په وخت له لمرختومخکې کيږي.

_2دماسپښين (ظهر)لمونځ: چې دزوال (دسيوري له له ماتېدو) نه وروسته کيږي .

_3دمازديگر(عصر) لمونځ: چې له لمر لويدو يو نيم يا دوه ساعته مخکې کيږي .

_4دماښام (مغرب)لمونځ: چې تر لمر لويدو وروسته کيږي.

_5دماخستن (عشاء)لمونځ: چې له لمر لوېدو يونيم يا دوه ساعته وروسته کيږي.

پوښتــــنه :آذان څه ته وايي ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځـــــواب :كله چې دلمانځه وخت راشي له لمانځه لږ مخكې يو سړي دربرېي په زوره زوره داتوري وايي:

اللهُ اَكبـر اَللهُ اَكبـَر

خداى ډيرلوى دى خداى ډيرلوى دى

اَللهُ اَكبـَر اَللهُ اَكبـَر

خداى ډير لوى ده خداى ډيرلوى دى

اَشـهَـدُ اَنَّ لاّ اِلـه اِلاّالله

شاهدي وركوم چې دالله Y نه پرته بل هيڅ يو معبود نشته.

اَشـهَـدُ اَنَّ لاّ اِلــَهَ اِلاّاللهُ

شاهدي وركوم چې دالله Y نه پرته بل هيڅ يو معبود نشته.

اَشهَـدُ اَنَّ مـُحَـمَّـد رَسُـولُ الله

شاهدي وركوم چې محمد eدالله Yرسول دى

اَشهَـدُ اَنَّ مـُحَـمَّـد رَسُـولُ الله

زه شاهدي وركوم چې محمد eدالله Yرسول دى

حَـيّ عَـلىالصَّـلاى حَـيّ عَلَى الصَّلاى

لمانځه ته راشئْ لمانځه ته راشئْ

حَـيّ عَلَـى الـفَلاح حَـيّ عَلَى الفَلاح

كاميابي ته راشئْ كاميابي ته راشئْ

اَلله اَكبـَر اللهُ اَكبـَر

خداى ډير لوى دى خداى ډير لوى دى

لاالـــه الاّ الله

دالله نه پرته هيڅگوك دعبادت لايق نشته

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دي الفاظو ته اذان وايي.

دسهار په اّذان کې د حيّ على الفلاح نه وروسته الصلاۍ خير مّن النّوم (لمونځ له خوبه ښه دي) ويل کيږي.

پـوښـتـــنه :تکبير (اقامت) څه ته وايي ؟

ځـــــواب :کله چې لمانځه ته خلك دريږي نو دلمانځه له پيل کيدو مخکې يو سړي هاغه کلمې وايي کومې چې په اذان کې ويل کيږي، همدې ته اقامت اوتکبير وايي.

خوپه اقامت کې له حيّ عَلَى الفَـلاح وروسته قـدقامت الصّـلاۍ وه واري داذان کلمو زياتې ويل کيږي.

پـوښـتـــنه :څوك چې اّذان يا تکبير وايي هغه ته څه وايي ؟

ځـــــواب :څوك چې اّذان کوي هغه ته " موْذن" (اذان کونکی) اوڅوك چې تکبير وايي هغه ته " مکبر " (تکبيرويونکی)وايي.

پـوښـتـــنه :ډيرخلك چې په ګډه لمونځ کوي لمونځ ورکونکي ،لمونځ کوونکو اوهماغه لمانځه ته څه وايي ؟

ځـــــواب :کله چې ډيرخلك په ګډه لمونځ کوي هغه لمانځه ته دجمعې (جماعت) لمونځ وايي، لمونځ ور کوونکي ته امام اولمونځ کوونکو ته مقتديان وايي.

پـوښـتـــنه :څوك چې يواځې لمونځ کوي هغه ته څه وايي ؟

ځـــــواب :يواځې لمونځ کوونکي ته (منفرِد) وايي.

پـوښـتـــنه :داسې ځای ته چې خاص دلمانځه لپاره جوړوي اوخلك پکې لمونځ کوي څه بلل کيږي ؟

ځـــــواب :هغه ته جومات (مسجد) وايي.

پـوښـتـــنه :څوك چې جومات ته لاړ شي هلته بايدڅه وکړي ؟

ځـــــواب :په جومات کې دې لمونځ وکړي، قراّن شريف دې ووايي، يا دې يوه بل ذکر وکړي اويادې په ادب سره غلی کېني، په مسجد کې لوبې ، ټوپونه ، شور ، اوددنيا خبرې کول بد کاردی.

پـوښـتـــنه :لمونځ څه ګټې لري ؟

ځـــــواب : لمونځ ډيرې ګټې لري يو څو يې تاسو ته درښايو:

_1دلمونځ کونکي انسان بدن او کالي تل پاك او صاف وي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

_2له لمونځ کونکي څخه خدای تعالی خوښ او خوشحاله وي.

_3دلمونځ کونکي څخه حضرت محمد eهم خوښ اوخوشحاله وي.

_4لمونځ کونکي دخدای تعالی په نزد ښه وي.

_5دلمونځ کونکي سړي عزت خلك په دنيا کې هم کوي.

_6لمونځ کونکی له ډيرو ګناهونو ساتلی وي.

_7لمونځ کونکی انسان خدای تعالی له مرګ وروسته په راحت کې کوي.

پـوښـتـــنه :په لمانځه کې چې کوم کلمات ويل کيږي ، د هغو نومونه اوهغه کلمات څه دي ؟

ځــــــواب :په لمانځه کې چې کوم کلمات ويل کيږي د هغو ټولو نومونه او الفاظ دادي :

تکبير

الله اکـبـر

خدای ډير لوی دی.

ثــنـــــاء

سُـبحَانَـكَ اللـّهُمَ وَبِحـَمدِكَ وَتَبـارَكَ اسـمُكَ وَ تـعَالَیَ جَـدُّكَ وَلاَ الـهَ غَـيـرُكَ

ژباړه : ای الله ! ستاينه او ثنا يواځې ستاله پاره ده اونوم دې مبارك دی ، شان دې لوړ دی او پرته له تا بل معبود نشته.

تعـــــــوذ

اَعُـوذُ بِالله مِـنَ الّشَّيـطَانِ الرَّجيـم

ژباړه : زه خدای ته پناه وروړم چې له رټلي شيطانه مې وژغوري.

تـــســـميـه

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

ژباړه : دهغه خدای په نامه شروع کوم چې لوروونکی اومهربانه دی.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ســـورت فـاتحـــه

ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٢﴾ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ ﴿٣﴾
مَٰلِكِ يَوْمِ ٱلدِّينِ ﴿٤﴾ إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ
﴿٥﴾ ٱهْدِنَا ٱلصِّرَٰطَ ٱلْمُسْتَقِيمَ ﴿٦﴾ صِرَٰطَ ٱلَّذِينَ
أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ ٱلْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ
وَلَا ٱلضَّآلِّينَ ﴿٧﴾

ژباړه :دټول عالم رب او پالونكي ته ثناده چې لورونكی اومهربانه دی ، دقيامت دورځې خاوند دی .

خدايه! يواځې ستا عبادت كوو اويواځې له تانه مرسته غواړو ، موږ ته نيغه(سمه)لار راوښيه، دهغولارچې تاپرې نعمتونه لورولي دي ، نه دهغو لارچې ته ورته قهرېدلی يې ، اونه هم دبېلارو خلكو لار.

سورت كوثر

إِنَّآ أَعْطَيْنَٰكَ ٱلْكَوْثَرَ ﴿١﴾ فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَٱنْحَرْ ﴿٢﴾
إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ ٱلْأَبْتَرُ ﴿٣﴾

ای پيغمبره ! له شكه پرته مو كوثر(حوض) دركړی، خپل خدانته لمونځ اوقرباني كوه ، ستا دښمن بې نومه اوبې نښانه دی .

سورت اخلاص

قُلْ هُوَ ٱللَّهُ أَحَدٌ ﴿١﴾ ٱللَّهُ ٱلصَّمَدُ ﴿٢﴾ لَمْ يَلِدْ
وَلَمْ يُولَدْ ﴿٣﴾ وَلَمْ يَكُن لَّهُۥ كُفُوًا أَحَدٌۢ ﴿٤﴾

ژباړه :ای پيغمبره! دوی ته ووايه چې خدای يو دی ، خدای بې نيازه دی ، نه له ده څخه څوك پيداشوي اونه دی له چا څخه پيداشوی ، اونه يې څوك سيال شته.

سورت فلق

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ ٱلْفَلَقِ ﴿١﴾ مِن شَرِّ مَا خَلَقَ ﴿٢﴾ وَمِن
شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ ﴿٣﴾ وَمِن شَرِّ ٱلنَّفَّٰثَٰتِ فِى
ٱلْعُقَدِ ﴿٤﴾ وَمِن شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ﴿٥﴾

ژباړه : ای پیغمبره ! په دعاء کې داسې ووایه : چې زه پناه غواړم په رب دسباخیرونکي ، له شره د مخلوق، اوله شره د تیارې شپې چې تکه توره شي اوله شره د پوکي کوونکو ساحرانو ښځو چې پوکول کوي په غوټو کې.

سورت الناس

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ ٱلنَّاسِ ﴿١﴾ مَلِكِ ٱلنَّاسِ ﴿٢﴾ إِلَٰهِ
ٱلنَّاسِ ﴿٣﴾ مِن شَرِّ ٱلْوَسْوَاسِ ٱلْخَنَّاسِ ﴿٤﴾ ٱلَّذِى
يُوَسْوِسُ فِى صُدُورِ ٱلنَّاسِ ﴿٥﴾
مِنَ ٱلْجِنَّةِ وَٱلنَّاسِ ﴿٦﴾

ژباړه : ای پیغمبره !په دعاء کې داسې ووایه چې: پناه غواړم په رب دټولو خلکو ، په خاوند دټولوخلکو، په معبود دټولو خلکو ، له شره دهغه وسوسه اچونکي تښتېدونکي (شیطان)چې دخلکو په زړونوکې وسوسه اچوي ، دغه وسوسه اچونکي له پیریانو څخه وي ، اوکه له انسانانو څخه وي.

درکوع تسبیح

سُبحَـانَ رَبيِّ العَـظِيم

زما ستر رب ته پاکي ده.

دقومې (له رکوع څخه دولاړېدو) تسمیع

َسـمِعَ اللهُ لِـمَن حَمِـدَه

الله دثنا ویونکو ستاینه واورېده.

دقومې تحمید

رَبَّــنَا لَكَ الـحَــمدُ

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ربه ټولې ستاينې ستالپاره دي.

دسجدې (په ځمکه دسر کیښودو) تسبیح

سبُــحَن رَبيِّ الاَعـلَی

زما درب شان ډير لوی دی.

تشهد (التحیاتٍ)

التّحِیّاتُ لِلّهِ وَالصَّلَوَاىِ وَالطَّیِّبَاتُ اَلسّلامُ عَلَیكَ اَیُّهَاالنَبیُّ وَ رَحـمَـیِ اللهِ وَ بَرَكَاتُهُ اَلسَّلامُ عَلَینَا وَ عَلَی عِبَادِ اللهِ الصَّالِـحِینَ، اَشَهَدُ اَن لاَ اِلهَ اِللااللهُ وَاَشهَدُ اَنَّ مُـحَمَداً عَبدُه وَرَسُولُهُ.

ژباړه: ثنا اوستاینې خدای ته دي اوهم پاکې ، ای نبي! پرتا دې سلام ،دخدای رحمت اوبرکتونه وي . پرموږ اودخدای پرنیکو بنده ګانو دې سلام ي ، شاهدي ورکوم چې بې له خدایه بل معبود نشته او شاهدي ورکوم چې محمد e دخدای بنده اورسول دی .

درود شریف

اَللّهُمَّ صَلِّ عَلَی مُـحَمَدٍ وّعَلَی آلِ مُـحَمَّدٍ كَـمَا صَلَّیتَ عَلَی اِبرَاهِیـمَ وَعَلَی آلِ اِبرَاهِـیمَ اِنَّكَ حَـمِیدٌ مَّجِـید، اَللّهُمَ بَارِك عَلَی مُـحَمَّدٍ وَّعَلَی آلِ مُـحَـمَّدٍ كَـما بَارَكتَ عَلَی اِبرَاهِـیمَ وَ عَلَی آلِ البِراهِـیمَ اِنَّكَ حَـمِیـدٌ مَّجِـیدٌ.

ژباړه: یا الله ! پرمحمد eاودهغه پرکورنۍ رحمت ووروه ، لکه پرابراهیم u اودهغه پرکورنۍ دې چې لورولی وْ ، بیشکه ته ستایلی اولوی یې . یا الله ! پرمحمد e اودهغه پرکورنۍ برکتونه واوروه ، لکه پرابراهیم u اودهغه پرکورنۍ دې چې ورولي وْ ، بیشکه ته ستایلی او لوی یې.

له درود وروسته دعاء

اَللّهُمَ رَبَّنَا آتِنَافِي الدُّنیَا حَسَنیِ وَّفِي الآخِرَیِ حَسَنَیِ وّقِنَا عَذَابَ النَّار

ژباړه :یا الله موږ ته په دنیا کې نعمت اوپه آخرت کې جنت راکړه اوددوزخ له اوره مو وساته.

په ځینو روایتونوکې دادعا هم راغلې ده:

اَللّـهُمَّ انيِّ ظَلَمتُ نَفـسِي ظُلماً كَثِـیراً وَّلاَیَغفِرُالذُّنُوبَ الا اَنتَ فَاغفِـرلِي مَغفِـرَیِ مِّن عِندِكَ وَارحَمـنِي اِنَّكَ اَنتَ الغَفُـورُ الـرَّحِیم

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه : یا الله ما پرځان ډیرظلم کړی دی او بیشکه چې له تا پرته څوك گناوې بښلی نه شي ، نو ماله خپل لوري وبښه،او راباندې ورحمیږه بې شکه ته بښونکی اولورونکی یې.

ســـــــــلام

اَلسَّـلامُ عَـلَیـکُم وَ رَحـمَی اللهِ

پرتاسو دې سلام اودخدای رحمت وي.

له لمانځه وروسته دعاء

اَللّٰهُـمَّ اَنتَ السَّـلاَمُ وَ مِـنكَ السَّـلاَمُ تَبـاَرَكـتَ یَا ذَاالـجَـلالِ وَالاِكـرَام

ژباړه : یا الله! سلامتي ورکونکی یواځې هم ته یې او سلامتي ستا له لوري وي ، دډیر برکت څښتن دلویې اوعزت خاوند یې.

دعاء قنوت

اَللّٰهُمَّ اِنَّا نَستَعِینُكِ وَنَستَغفِرُكِ وَنُمِنُ بِكَ وَنَتَوَكَّلُ عَلَیكَ وَنُثنِي عَلَیكَ الـخَیر، وَنَشـكُرُكَ وَلاَنَكفُرُكَ، ونَـخلَعُ وَ نَترُكُ مَن یَّفجُرُكَ ،اَللّٰهُمَّ اِیَّاكَ نَعبُدُ وَلَكَ نُـصَلِّي وَنَسجُدُ وَاِلیَكَ نَسعَی وَنَحفِدُ وَنَرجُوا رَحـمَتَكَ وَنَخشَی عَذاَبَكَ اِنَّ عَذَابَكَ بِالكُفَّارِ مُلحِق

ژباړه :یا الله ! موږ له تانه مرسته غواړو ، اوله تانه بښنه غواړو اوپرتا ایمان لرو ، پرتا توکل کوو ، ستا غوره ستاینه کوو، ستا شکر ادا کوو، ستا ناشکرې نه کوو، له هغه چا سره پریکون اوداړیکو شلون کوو چې له تاسره پریکون کوي .

یاالله ! یواځې ستاعبادت اوستا لمونځ کوو، تاته سجده کوو، ستاپرلور پنا دروړو ، درمنډې وهو ، یواځې ستادرحمت هیله من یو ، ستاله عذابه ویریږو، اوبې شکه ستا عذاب کافرانو ته رسیدونکی دی .

داوداســـــه طـریـــقه

پـوښـتـــنه :اودس څه ډول کول په کاردی ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځـــــواب : په پاك لوښي كې پاكې اوبه را واخله، پرپاك صاف او لوړ ځای كښينه، په اوداسه كې قبلې ته مخامخ كيناستل غوره دي ، خوكه چيرته مو كه نه وه هيڅ زيان نه لري ، لستوڼي ترڅنگلو پورې پورته كړه، بيا بسم الله ووايه، اودواړه لاسونه ترمړوندو پورې ومينځه، بيادرى وارې په خوله اوبه ورغړوه، مسواك ووهه، كه مسواك نه وي نوگوته په غاښوپورې وموښه ، بيا درى ځله پزې ته اوبه واچوه ، دچپه لاس په خچنه گوته پزه پاكه كړه ، درى ځله مخ ومينځه ، خو مخ ته په تيزي سره اوبه مه اچوه ، بلكې په كرارسره تندي ته اوبه واچوه اومخ ومينځه.

دويښتانو دشنه كېدو له ځايه نيولې دزنې تر لاندې برخې پورې ، اوديوه غوږ څخه تربل غوږ پورې مخ مينځل پكاردي ، بيا له څنگلو سره درې وارې دواړه لاسونه ومينځه ، لومړى ښى لاس درى وارې بيا چپه لاس درى وارې مينځل په كاردي .

بيا لاس په اوبو لوند كړه دسر مسح وكړه ، اود غوږو مسح وكړه ، بيا د ورمېږ (غاړه) مسح وكړه ، اويواځې يې يوځل كول په كاردي . درى ځله دواړه پښې له بيېږيو سره ومينځه ، لومړى دښى بيا چپه پښې مينځل په كاردي .

دلـمـانـځـه طـريـقـه

پـوښـتـــنه :دلمونځ كولو طريقه څه ده ؟

ځـــــواب : دلمانځه دكولو طريقه داده چې:

كله چې اودس وكړې ، پاك كالى واغونده ، پرپاك ځاى قبلې ته مخامخ ودريږه ، دلمانځه نيت وكړه ، دواړه لاسونه غوږوته يوسه او " الله اكبر" ووايه ،اوبيا لاسونه دنامه دغوټې لاندې داسې وتړه چې دښي لاس ورغوى دچپ لاس پرخپړه راشي .

په لمانځه كې په ادب سره ودريږه يوې بلې خواته مه گوره دالله تعالى لورته ځيراوسه ، لاسونه چې وتړې لومړى داثناء ولوله :

سُـبحَانَـكَ اللـّهُمَ وَبِحَـمدِكَ وَتَبـارَكَ اسـمُكَ وَ تـَعَالَى جَـدُّكَ وَلاَ اِلـَهَ غَـيـرُكَ

بيا تعوذ (اعـوذ بالله من الشّيطان الرّجيم) او تسميه (بسم الله الرّحـمن الرّحيم) او الحمد لله ولـوله ، الحمد لله چې كله خلاصه كړې، نو په كراره آمّين (خدايه زما دعا قبوله كړې) ووايه ، په دې پسې سورت اخلاص يا بل سورت چې ياد دې وي ووايه ، بيا " الله اكبر" ووايه ركوع ته كښته شه ، په ركوع كې ځنگنونه په دواړه ورغوو ونيسه.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

درکوع تسبیح (سُبحانَ ربيَّ العظیم) دری وراه یا پنځه واره ووایه ، بیا تسمیع (سـمـعِ اللهُ لـمن حمده) هم ووایه ، بیا تکبیر ووایه اونیغ ودریږه ، تحمید (ربّنا لك الـحمد) هم ووایه، بیا تکبیر ووایه ، سجدې ته داسې لاړشه چې لومړی دواړه ځنګنونه پرمځکه ولګوه، دواړه ورغوي کښیږده، پزه ، تندی اومخ مو باید ددواړو لاسو ترمنځ د سجدې پرځای وي ، دسجدې تسبیح (سبحان ربيّ الاعلی) دری یا پنځه وارې ووایه، بیا تکبیر ووایه اوله سجدې راپاڅه نیغ کینه ،تکبیر ووایه دوهمه سجده هم په همغه څېر وکړه، بیاوایه پورته شه ، د ولاړېدو په وخت کې پرمځکه لاسونه مه لګوه .

په سجدو سره یو رکعت پوره شو او س نو دوهم رکعت پیل کړه ، بسم الله او الحمد لله ووایه او یو بل سورت هم ورسره ووایه ، بیا رکوع ، قومه اودواړه سجدې وکړه ، کېنه ، اول تشهد بیا درود شریف ووایه ، او بیا لومړی ښي لور، بیاچپ لورته مخ واړوه ، اوس نو دوه رکعته لمونځ پوره شو .

له سلام ګرځولو وروسته اَللَّهُمَّ اَنتَ السَّلاَمُ وَمِنكَ السَّلاَمُ تَبَارَكتَ يَا ذَاالـجَلالِ وَالاكرَام ووایه ، او لاس پورته کړه دعاء وکړه خو ډیر یې مه پورته کوه داسې چې تراوږو دې پورته شي دعا چې کله خلاصه کړې دواړه لاسونه پرمخ تېرکړه .

پـوښـتـنه :ددوو سجدو په منځ کې اویا هم دتشهد د ویلو په حالت کې څه ډول کیناستل په کار دي ؟

ځـــواب : ښي پښه باید ولاړه اودګوتو مخ یې دقبلې لورته وي اوچپه پښه دې څملوه پرې کینه دناستې په حال کې دواړه لاسونه په ځنګنونو ایښودل پکاردي .

پـوښـتـنه :دامام، مقتدي، اومنفرد (یواځې لمونځ کونکی) په لمانځه کې څه فرق دی ؟

ځـــواب : دامام، مقتدي اومنفرد په لمانځه کې لږ فرق شته ، یو فرق دادی چې : امام او منفرد دواړه په اول رکعت کې له ثنا وروسته اعوذ بالله او بسم الله او الحمدلله شریفه او سورت ټول پوره وایي ، اوپه دوهم رکعت کې هم بسم الله او الحمدلله شریفه اوسورت پوره وایي خو مقتدي به یواځې په لومړي رکعت کې ثنا وایي اونور په دواړو رکعتونو کې پټه خوله ولاړ وي .

دوهم فرق دادی چې : درکوع څخه دولاړېدو په وخت کې امام اومنفرد دواړه" سمع الله لمن حمده " وایي اومنفرد دتسمیع سره تحمید هم ویلای شي، خو مقتدي ته یواځې " ربنالك الحمد" ویل پکاردي .

پـوښـتـنه :که لمونځ دری یا څلور رکعتي وي نو بیا څه ډول کیږي ؟

ځـــواب :دوه رکعته لمونځ خو باید همغسې وکړي څرنګه چې پورته تیر شو خوپه اوله قعده کې دې له التحیات اویاتشهد نه وروسته درود شریف نه وایي ، بلکې " الله اکبر" دې ووایي او پورته دې شي .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

که لمونځ واجب یاسنت یا نفل وي نو پاتې دوه رکعته دې د مخکني دوو رکعتو نو په څېروکړي ، او که چیرې فرض وي نو په دریم اوڅلورم رکعت کې له " الحمدلله" نه وروسته دې سورت نه وایي ، اوپاته نوردې دهمغو پخوانیو دوو رکعتونو په څیر وکړي .

پـوښـتـنه :آیّا سنت او یانفل لمونځ دري رکعته هم کیږي؟

ځـــواب : نه ! سنت یا نفل لمونځ درى رکعته نه کیږي دوه یاڅلور رکعته کیږي .

پـوښـتـنه :درکوع کولو سهي طریقه څرنګه ده ؟

ځـــواب :رکوع داسې باید وشي چې ملاله سر سره یو برابر وي ،داسې چې سر نه له ملالوړ اونه ټیټ وي ، او دواړه ځنګلې باید له خېټې او تشیو نه لرې وي ، او ځنګنونه باید په خپړو ټینګ ونیسې.

پـوښـتـنه :دسجدې سهي طریقه څرنګه ده ؟

ځـــواب : سجده داسې پکار ده چې خپړې پر مځکه وي او مړوندونه اوځنګلي دمځکې څخه پورته وي، نس (ګیده) دې دورنو څخه لرې او لاسونه دپښو څخه جلا وي.

پـوښـتـنه :له لمانځه وروسته په ګوتو باندي دشمیر په وخت څه ویل کیږي ؟

ځـــواب : " سبحان الله " (33)واره الحمدلله " (33)واره ، " الله اکبر" (33) واره ویل کیږي چې ډیر زیات ثواب لري .

اســـــلام کلـــمې

اولــه : کلـمـهٔ طـیبـه

لااِلـهَ اِلااللهُ مـُحَمّـَدٌ رَّسُولُ اللهِ

له خدای تعالی نه پرته بل دعبادت وړ (معبود) نشته محمدeالله Y رسو ل دی .

دوهــمه : د شـهادت کلــمـه

اَشهَـدُ اَنَ لا الـهَ الا اللهُ وَحـدَهُ لاشَـرِيكَ لَـهُ وَاَشهَـدُ اَنَ مُـحَـمَّداًعَـبدُه و رَسُولُه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه : زه شاهدي ورکوم چې داللهYنه پرته بل خدای دعبادت وړ نشته هغه یو دی سیال نه لري، اوداشاهدي ورکوم چې محمد e یې بنده او رسول دی.

دریـمـه : د تـمجـید کـلـمـه

سُبحَانَ اللهِ وَالـحَمدُللهِ وَلا اِلَهَ اِلااللهُ وَاللهُ اَکبرَ وَلاحَولَ وَلا قُوَّیۀ اِلا بِاللهِ العَلي العَظِیم

ژباړه : خدای Y پاك دی ستاینې هغه لره دي له خدایه پرته دعبادت وړ بل ذات نشته ، خدای Y لوی دی له ګناوو دساتنې اود نیکو کارونو دکولو توفیق یواځې هغه ورکوي هغه دلویي او شوکت څښتن دی .

څـلـورمـه : دتـوحـید کلـمـه

لااِلَهَ اِلااللهُ وَحدَهُ لاشَرِیكَ لَهُ، لَهُ المُلكُ وَلَهُ الـحَمدُ یُحیِی وَیُمِیتُ وهو حيّ ٌ لا یمُوتُ اَبداً اَبداً ذُوالجَلالِ وَالاکرَامِ بِیَدِهِ الـخَیر وَهُوَ عَلَی کُلِّ شَيءٍ قَدِیر.

له خدایه پرته دعبادت وړ بل ذات نشته ، سیال نه لري پاچاهي اوستاینې هغه لره دي، ژوندي کول اومړه کول یې په واك کې دي ، تل ترتله به ژوندی وي، دعزت اوشوکت څښتن دی او ښېګڼه یې په واك کې ده ، په هرڅه قادر دی.

پـنـځـمـه کـلـمـه : د اسـتـغـفا ر کـلـمـه

اَستَغفِرُاللهَ رَبيِّ مِن کُلِّ ذَنبٍ اَذنَبتُهُ عَمَداً اَوخَطاً سِرّاً اَوعَلانِیَیۀ وَاَتُوبُ اَلَیهِ مِنَ الذَّنبِ الذِي اَعلَمُ وَمِنَّ الذَّنبِ الذِّي لا اعلَمُ اِنَّكَ اَنتَ عَلّامُ الغُیُوبِ وَسَتَّارُ العُیُوبِ وغَفَّارُ الذُّنُوبِ وَلاحَولَ وَلاقُوَّیۀ اِلا بِاللهِ العَلّيِ العَظِیم.

ژباړه : زه له هغه ذاته بښنه غواړم چې زما خدای دی، له هرې هغې ګنا څخه چې په قصداویا مې په هېره سره کړې وي ، دهغه په دربارکې له هرې ګناڅخه چې ماته معلومه وي اویا نه وي توبه باسم

په تحقیق سره خدایه ! په پټو رازونو خبر یې ! دعیبونو پټوونکی، دګناوو بښونکی یې ! له ګناڅخه دساتنې اوښوکارونودکولو توفیق یواځې ته ورکوې! په تحقیق سره دلویي اوشوکت څښتن یې !

شپـږمـه : لـه کفـره دبـې زاری کلـمـه

اَللَّـهُمَّ اِنيِّ اَعُـوذُبِكَ مِنَ اَن اُشرِكَ بِكَ شَیاً وَاَنَا اَعلَمُ بِهِ وَاَستَغـفِرُبِكَ لِما لا اَعلَمُ بِهِ تُبـتُ عَنـهُ وَتَـبرات مِنَ الکُـفرِ وَالـشِركِ وَالکَـذبِ وَالـغِـیبَیۀ وَالبِـدعَـیۀ وَالنَمِـیمَـیۀ وَ الفَـواحِشِ وَالبُهـتَانِ وَالـمعاصِي کُلِّهَا وَاَسلَمتُ وَاَقُـولُ لا اِلَهَ اِلاالله مُـحَمَّـدٌ رَّسُـولُ اللهِ

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

خدایه ! زه پرتا پنا غواړم له دې څخه چې له تاسره بل څه سیال وګڼم اوزه پرې پوهیږي اوله هغه شرك څخه چې پرې نه پوهیږم خدایه تاته توبه باسم له هر کفر، شرك، درواغو، غیبت ، بدت، چغل خوري، سپکوسپورو، تور لګولو اوټولو ګناوو څخه، اوماایمان راوړی اووایم چې : له خدای تعالی نه پرته بل دعبادت وړ (معبود) نشته محمدeدالله Yرسو ل دی.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوهمه برخه

لومـــړی ځـــانـګه

تـعلـیـم الایـمان

داسـلامي عــقایـدو زده کړه

بســـــم الله الرحـــــمن الــــــرحـــــیم

نحمدالله العلی العظیم ونصلي علی رسوله الکریم

پـوښـــتنه :داسلام بنیاد پر څو شیانو ولاړ دی ؟

ځـــواب : داسلام بنیاد پر پنځو شیانو ولاړ دی.

پـوښـــتنه :هغه پنځه شیان چې داسلام بنیاد پرې ولاړ دی کوم کوم دي ؟

ځـــواب :هغه پنځه شیان دادي:

اول : کلمهْ طیبه یا کلمه شهادت مطلب دا چې په زړه سره منل اوپه ژبه یې اقرار کول.

دوهم : لمونځ کول.

دریم : زکات ورکول.

څلورم : دروژي په میاشت کې دروژي نیول.

پنځم : حج کول.

پـوښـــتنه :کلمهْ طیبه کومه ده اومعنی یې څه ده ؟

ځـــواب :کلمهْ طیبه داده:

لاا له الاالله محمد رسول الله

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

او مطلب يي دادي چې دالله تعالی نه پرته بل هيڅ څو ك دعبادت وړ نشته او حضرت محمد e دالله تعالی راليږلي رسول دی.

پـوښــتنه :دشهادت كلمه كومه اومعنی يي څه ده ؟

ځــــواب :د شهادت كلمه داده:

اشهـد انّ لاّ اله الاّالله واشهـد انّ مـحمّـداً عبده ورسـوله

او معنی يي ده چې: زه شاهدي وركوم چې دالله تعالی نه پرته دعبادت وړبل هيڅوك نشته او شاهدي وركوم چې حضرت محمد e دالله تعالی بنده اورسول دي.

پوښتنه : دكلمې دمعنااومطلب له پوهيدلوپرته يواځې يي په ژبه ويلوسره سړی مسلمانيدای شي ؟

ځواب : نه ! بلكې په معنا پوهيدل اوپه زړه سره يقين كول اوپه ژبه يې اقرار كول ضروري دي.

پوښتنه : په زړه سره يقين اوپه ژبه اقرار كولو ته څه وايي ؟

ځواب : ايمان وايي.

پوښتنه :ګونګی چې په ژبه اقرار كولای نه شی هغه به څه ډول ايمان راوړي ؟

ځواب : دخدايي عذر له امله دهغه اشاره هم كافي بلله كيږي معنا داچې : هغه دې په اشاره سره داوښيي چې الله تعالی يو دی اوحضرت محمد eدخدای تعالی پيغمبر دی.

پوښتنه : دمسلمانانو لپاره پرڅو خبرو ايمان لرل ضروري دي ؟

ځواب : پراوو "7" خبرو ، چې يادونه يې په ايمان مفصل كې راغلې:

اَمَنـتُ بِـاللهِ وَمَلائكتـهِ وَكُتُـبِهِ وَرَسُولِـهِ وَالـيَومِ الاَخـرِ وَالقَـدَرَ خَـيرِهِ وَشَرِهِ مِـنَ اللهِ تَعـالی وَالبَعثِ بَعدِ الـمَوت

ايمان مې راوړی پرالله Y باندې پرملائكويې، اوپركتابونويې او د هغه پررسولانو، دقيامت پر ورځې او په دې چې دښه اوبد تقدير دالله تعا لی له لوري دی، او له مرګ وروسته پرژوندي كېدو باندې.

دخدای تعالی په هكله دمسلمانانوعقيده

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوښتنه : دخدای تعالیپه هلکه دمسلمانانو عقیده باید څه ډول وي ؟

ځواب : مسلمانان باید داعقیده ولري چې:

1-خدای تعالی یو دی.

2-یواځې همغه دعبادت اوبندګۍ وړ دی اوله هغه پرته دبندګۍ وړ بل هیڅوك نشته.

3-هغه سیال نه لري.

4-له هرڅه خبر دی هیڅ شی ترینه پټ نه دي.

5-دپوره طاقت اوقدرت خاوند دی.

6-ځمکه، آسمان، سپوږمۍ، لمر،ستوري، ملائکې،انسانان، پیریان، او لنډه داچې ټول جهان یواځې هغه Yپیداکړی اوهغه یې مالك دی

7-مرګ اوژوند دهغه له لورې دي، یعنې دټول مخلوق ژوند اومرګ دهغه په واك کې دي.

8-هغه Y ټول مخلوق ته روزي ورکوي.

9-خوراك، څښاك او خوب نه کوي.

10-تل وْ اوتل ترتله به وي.

11-هغه Y هیچا پیداکړی نه دی.

12-نه یې پلار شته نه زوی ، نه لور، نه ښځه ، اونه هم له چاسره دغه ډول خپلوي لري ، له دارنګه ټولو خپلولیو څخه پاك دی.

13-هرڅه ده ته محتاج دي، خودی هیچا ته محتاج نه دی اوهیچ شي ته اړتیانه لري.

14-بې مثله دی هیچ یو شی یې په څېر نه د ي.

15-له ټولو عیبونوپاك دی.

16-دمخلوق په څېر لاس، پښې، پزه او غوږونه نه لري.

17-ملایکې یې پیداکړي اوددنیا په بیلابیلو کارونویې ګمارلې.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

-18دخپل مخلوق دلارښوونې (هدايت) لپاره يې پيغمبران راليږلي، څو خلکو ته رښتيني لار (دين) ور وښيي، ښې خبرې ورزده اوله بدو يې منع کړي.

ملا ئـکـې (فـرښتـې)

پـوښـتنه :ملائکې څوك دي ؟

ځـــواب :ملائکې دالله تعالی يو جلا مخلوق دي له نوره يې پيدا او زموږ له سترګوپټا دي نه نارينه او نه هم ښځېنه دي، نه دخدای تعالی دحکم نافرماني او نه ګناه کوي، په کومو کارو يې چې مقرري کړي دي په هغو بوختې دي.

پـوښـتنه :ملائکې څومره دي ؟

ځـــواب :دملائکو شمير له خدای تعالی پرته بل هيڅ چاته معلوم نه دی هو! دومره موږ ته معلومه ده چې ملائکې ډيرې اوڅلور يکې مقربې اومشهورې ملائکې دي.

پـوښـتنه :مقربې اومشهورې ملائکې کومې دي ؟

ځـــواب :اول : حضرت جبرائيل u چې دالله تعالی کتابونه، احکام، اوپيغامونه به يې پيغمبرانو عليهم السلام ته راوړل.

دوهم: حضرت اسرافيل uچې دقيامت شپيلۍ به پوکي.

دريم: حضرت ميکائيل u چې دباران داورښت اومخلوق ته دروزي رسولو په کارو مقرره ده.

څلورم : حضرت عزرائيل u چې له مخلوق دارواوو(روح) په اخيستو مقرره ده.

دخـدای تـعــالــی کــتـابــونـه

پـوښـتنه :دخدای تعالی کتابونه څودي ؟

ځـــواب :دخداتعالی ډير زيات واړه اوغټ کتابونه پر پيغمبرانو عليهم السلام نازل شويدي، غټو ته يې کتابونه او وړو ته يې صحيفې وايي څلور کتابونه مشهوردي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوښــتنه :څلور مشهور آسماني کتابونه کوم کوم دي ؟ او په کومو پيغمبرانو نازل شويدي ؟

ځــواب:

-1تورات : چې په حضرت موسی u نازل شوی.

-2زبور: چې په حضرت داوْ د uنازل شوي ده.

-3انجيل:چې په حضرت عيسی u نازل شوي دی.

-4قرآن کريم : چې په حضرت محمدeنازل شوي دي.

پوښــتنه :صحيفې څومره دي او پرکومو پيغمبرانو نازلي شوي دي ؟

ځــواب :دصحيفو شميره معلومه نه ده، خو يوڅه صحيفې پر حضرت آدم u اويوڅه پرحضرت شيث uاويوڅه پر حضرت ابراهيم u نازلي شويدي له دې پرته نورې صحيفې هم شته چې پرځينو نورو پيغمبرانوعليهم السلام نازلي شوي دي.

دخدای تعالی پيغمبران عليهم السلام

پوښــتنه :رسول چاته وايي ؟

ځــواب :رسول انسان اودخدای تعالی بنده وي خدای تعالی خپلو بندګانو ته دحکمونو رسولوله پاره ټاکلی وي، هغوی رښتيا ويونکي وي درواغ هيڅ کله نه وايي، ګناه نه کوي، دخدای تعالی په امرسره معجزي ښکاروي، پيغامونه يې په پوره ډول مخلوق ته رسوي کموالي او زياتوالي پکې نه کوي اونه هم هيڅ يو پيغام پټوي.

پوښــتنه :دنبي معنا څه ده ؟

ځــواب :دنبي معنا همداده چې هغه دخدای تعالی بنده اوانسان وي دالله تعالی حکمونه بندګانو ته رسوي رښتينی وي درواغ نه وايي، ګناه نه کوي، دخدای تعالی Yپه حکمونوکې کموالی او زياتوالی نه کوي او نه هم هيڅ يو حکم پټوي.

پوښــتنه :دنبي اورسول تر منځ څه فرق شته ؟ اوکه دواړه يو شی دي ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځـــواب :دنبي اورسول په منځ کې لږ فرق شته اوهغه داچې : رسول هغه پيغمبر ته وايي چې دخداى تعالى له لورې نوى شريعت اوكتاب وركړل شوي ويو، اونبي هرپيغمبرته وايي ، نوى شريعت اوكتاب وركړل شوي وي اوكه نه داسې چې دمخكني شريعت او كتاب تابع وي.

پـوښــتنه :آيا يو سړى په خپل كوښښ اوعبادت سره نبي كيدلي شي ؟

ځـــواب :نه ! بلكې هغه څوك نبي وي چې خداى تعالى يي نبي وګرځوي معنا داچې دنبي اورسول كېدل دانسان په كوښښ او ارادې پورې تړلي نه دي، بلكې دامرتبه دخداى تعالى له لوري وركول كيږي.

پـوښــتنه :درسولانو اونبيانو شمير څومره څه دى ؟

ځـــواب :دنيا ته ډير رسولان اونبيان راغلي دي خو دهغوي پوره شميره يواځې خداى تعالى ته معلومه ده، خو مونږ اوتاسو بايد دا عقيده ولرو چې دخداى تعالى ټول رسولان هرڅومره چې وي برحق اوريښتيني دي.

پـوښــتنه : لومړنى پيغمبر څوك وْ ؟

ځـــواب :تر ټولولومړى پيغمبر حضرت آدم u دي.

پـوښــتنه :تر ټولو وروستى پيغمبر څوك دي ؟

ځـــواب :ترټولو وروستى اوآخري پيغمبر حضرت محمد eدي.

پـوښــتنه :له حضرت محمد e وروسته به بل پيغمبر راځي اوكه نه ؟

ځـــواب :نه! ځكه چې پيغمبري اونبوت پر حضرت محمد مصطفى e پاى ته ورسيده له ده مبارك وروسته ترقيامته پوري هيڅ يو نبي نه راځي، له ده مبارك وروسته چې څوك دپيغمبري دعوه كوي هغه درواغجن دى.

پـوښــتنه :په رسولانو كې ترټولو غوره (افضل) رسول څوك دى ؟

ځـــواب :زمونږ پيغمبر حضرت محمد e په ټولو نبيانو او رسولانو كې غوره او لوى دى ، دى كه څه هم دخداى تعالى بنده او اطاعت كونكى دى خو له دخداى تعالى وروسته په مخلوق كې ترهرچا دده مبارك مرتبه زياته ده.

دقيامت بيان

پـوښــتنه :دقيامت ورځ كومې څه ته وايي ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځـــواب :دقيامت هغې ورځې ته وايي په کومه کې به چې ټول انسانان او حيوانان مړه کيږي، اوټوله دنيا به له منځه ځي، غرونه به دپمبوو دګلانو په څېر په هوا کې والوزي ستوري به ټوټه ټوټه شي لاندې به راولوېږي، لنډه داچې هرشی به زره زره او له منځه ولاړشي.

پـوښـــتنه :ټول انسانان اوحيوانان به څرنګه مړه کيږي ؟

ځـــواب :حضرت اسرافيل u به شپيلۍ پوه کړي د شپيلۍ اّواز به يې دومره "ويرووونکی" اوسخت وي چې له هيبت به يې ټول خلك مړه اوهر شی به زره زره او فنا شي.

پـوښـــتنه :قيامت به څه وخت وي ؟

ځـــواب :قيامت راتلونکی دنخو ټاکلی وخت يې له الله تعالی پرته هيچاته معلوم نه دی، هو ! دومره معلوم دي چې دجمعې په ورځ دمحرم په لسمه نيټه به وي اوزمونږ پيغمبر eځينې نښانې يې ښودلې دي هغو ته که وکتل شي معلوميږي داچې قيامت نږدې دی.

پـوښـــتنه :دقيامت نښانې کومې دي ؟

ځـــواب :پيغمبر eفرمايلي دي چې:

-1کله چې په دنياکې ګناوې زياتې شي.

-2خلك دخپل مور او پلار نافرمانه شي اوپرهغوی سختي پيل کړي.

-3په امانت کې خيانت پيل شي.

-4سندرې غږول، رقص، اوسرود زيات شي.

-5وروستي خلك مخکنيو بزرګانو ته بد ويل پيل کړي.

-6بې علمه اوکم عمله خلك مشران شي.

-7شپانه اودټيټې درجې خلك لوړ لوړ عمارتونه جوړول پيل کړي.

-8ناپوه خلکو ته غټې چوکۍ په لاس ورشي، نو په دې پوه شه چې قيامت نزدې دی.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دتقدير بيان

پـوښـــتنه :تقدير څه ته وايي ؟

ځـــواب :دهرې خبرې او هرشي دښه اوبد اندازه چې له پخوانه دخداى تعالى په علم كې ټاكلې شوې اودهرشي له پيداكيدو دمخه خداى تعالى ته معلومه وي ، داالله تعالى همدې علم او اندازې ته تقديروايي ، هيڅ يوښه اوبد شى داالله تعالى له علم او اندازې څخه دباندې نه دى.

لـه مـرگ وروسـتــه بيـــا ژونـدي كېـدل

پـوښـــتنه :له مرگه وروسته دبياژوندي كيدلو مطلب څه دى ؟

ځـــواب :كله چې دقيامت په ورځ ټول شيان له منځه ولاړ شي اسرافيل u به دوهمه شپيلۍ پوه كړي چې په دې سره به بيرته ټول شيان او انسانان راژوندي شي ، د حشر په ميدان كې به ټول مخلوق داالله تعالى درانه حضورته وړاندې شي ، حساب به اخستل كيږي ، دښو اوبدو كارو بدله به وركول كيږي ، په كومه ورځ چې داكارونه ترسره كيږي هغې ورځې ته "يوم الحشر" (دجمع كيدو ورځ)، "يوم الجزا" او "يوم الدين" (بدلي وركولو ورځ)، او"يوم الحساب" (حساب ورځ) وايي.

پـوښـــتنه :په ايمان مفصل كې چې دكومو اوو (7) شيانو يادونه راغلې په هغو كې كه څوك يو يا دوه خبرې نه مني مسلمان بلل كيداى شي اوكه نه ؟

ځـــواب :نه ! هيڅكله نه ، كله چې يوڅوك داالله تعالى كتابونه، ملائكې، دقيامت ورځ، تقدير، اوله مرگه وروسته بياژوندي كيدل نه مني مسلمان كيدلاى نه شي.

پـوښـــتنه :حضرت پيغمبر eداسلام بنياد پنځه شيان ښولي، په هغو كې خو دملائكو اوداالله تعالى دكتابو ،دقيامت ، تقدير اونورو يادونه گ نه ده شوې ؟

ځـــواب :په هغو پنځو شيانو كې يوهم پرحضرت محمد eباندې دايمان راوړل دي اوكله چې يوڅوك پرحضرت محمد e باندې ايمان راوړي ، نوهغه به خامخا دده مبارك ټولې ښوولې خبرې مني ، اوداالله تعالى كتاب كوم چې

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیغمبر eراوړی دی پرهغه به هم خامخا ایمان راوړي او ټولې هغه خبرې چې په ایمان مفصل کې یې یادونه راغلې دخدای تعالی له کتاب (قرآن کریم)اودپیغمبر eله وېناوو (احادیثو)څخه ثابتې شوې.

پـوښــتنه :که یوڅوك ددې ټولو خبرو په زړه سره یقین اوژبه سره اقرار وکړي ، خو لمونځ نه کوي او یازکات نه ورکوي یا روژه نه نیسي، یا حج نه کوسي هغه مسلمان دی ؟

ځــواب :هو ! مسلمان دی خو سخت ګناه ګار اودالله تعالی نه یاغي دی ، داسې مسلمان ته فاسق وایي ، دوی به لومړی دخپلو ګناوو په سزا رسول کیږي بیا به خلاصون مومي.

دوهـــمــه څـــانـګه

دعـبــاداتـو ښــوونـه

تعلیم الارکان

داسلامي اعمـالو زده کړه

بســـم الله الرحـــمن الـــرحـــیم

پـوښــتنه :اسلامي اعمال څه ته وایي ؟

ځـــواب :هغه پنځه شیان پرکومو چې داسلام بنیاد ولاړ دی چې لومړني ته یې ایمان وایي ، چې بیان یې تاسې داسلامي عقایدو ترعنوان لاندې په اوله څانګه کې لوستلی ، پاته څلور نور شیان (لمونځ، زکات، روژه او حج) دې واړو ته اسلامي اعمال وایي ، په همدې دویمه څانګه کې به لومړی تاسې دلمانځه بیان ولولیْ.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

لـمـونـځ

پـوښــتنه :لمونځ څه ته وايي ؟

ځـــواب :لمونځ دالله تعالی دعبادت اوبندګۍ یوه غوره او جلا طريقه ده چې الله تعالی اودهغه رسول e بندګانو ته ښولې.

پـوښــتنه :له لمانځه مخکې دکومو شیانو کول ضروري دي ؟

ځـــواب :له لمانځه مخکې اووه (7) خبرې ضروري دي ، چې له هغو پرته لمونځ نه کیږي همدې خبرو ته دلمانځه شرطونه او فرایض وايي.

پـوښــتنه :هغه اوه (7)خبرې کومې دي چې له لمانځه نه يې مخ ته کول ضروري دي ؟

ځـــواب :اول :- دبدن پاکوالی، دوهم :- دجامو یا کالیو پاکوالی، دریم :- دلمانځه دځاپاکوالی، څلورم :- دعورت پټول، پنځم:- دلمانځه دوخت پېژندل، شپږم:- قبلې ته مخ کول، اووم:- نیت کول.

دلمانځه دلومړي شرط(پاکوالي) بیان

پـوښــتنه :دبدن پاکوالی څه ته وايي ؟

ځـــواب :دبدن پاکوالی دادی چې هیڅ ډول پلتي اونجاست پرې نه وي.

پـوښــتنه :پلتي (نجاست) څو ډوله دی ؟

ځـــواب : دوه ډوله ده : یوه حقیقي اودوهمه حکمي.

پـوښــتنه :حقیقي پلتي (نجاست) څه ته وايي ؟

ځـــواب :هغه ښکاره پلتي چې په سترګو لیدل کیږي حقیقي نجاست بلل کیږي لکه : وړې بولې (متیازې)، غټې بولې ، وینې ، او شراب.

پـوښــتنه :حکمي نجاست څه ته وايي ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځــواب :هغه پلتي چې په سترګو نه لېدل کيږي خو د شريعت د حکم له مخې ثابته شوې وي حکمي نجاست بلل کيږي لکه : بې اودسي، جنابت.

پـوښــتنه :دلمانځه لپاره له کوم ډول نجاست څخه دبدن پاکوالی ضروري دی ؟

ځــواب :له دواړه ډوله نجاست څخه دبدن پاکوالی ضروري دی.

پـوښــتنه :حکمي نجاست څو ډوله دی ؟

ځــواب :دوه ډوله دی : لومړی کمکی حکمي نجاست چې حد ث اصغر ورته وايي ، دوهم غټ حکمي نجاست چې حد ث اکبر او جنابت يې بولي.

پـوښــتنه :دکمکي حکمي نجاست څخه دبدن دپاکولو طريقه څه ډول ده ؟

ځــواب :له کمکي حکمي نجاست څخه بدن په اوداسه سره پاکيږي.

داوداسه بيان

پـوښــتنه :اودس څه ته وايي ؟

ځــواب :کله چې سړی دلمانځه اراده وکړي ، نو په پاك لوښي کې دې پاکې اوبه را واخلي ، لومړی دې ترمړوندو پوري دواړه لاسونه ومينځي ، ورپسې دې درې واري په خوله اوبه ورغړوي ، مسواك دې ووهي ، بيا دې درې ځله پوزې ته اوبه واچوي او په کيڼ لاس دې پاکه کړي بيابه درې واري مخ ومينځي ، ورپسې دې درې واره دواړه لاسونه ترڅنګلوپوري ومينځي، بيا دې دسر او غوږو مسح وکړي ، بيابه دواړه پښې تر بيډيو ومينځي.

همدې ته اودس وايي چې دکولو طريقه يې تاسې د تعليم الاسلام په لومړي برخه کې لوستي ده.

پـوښــتنه :آيا په اوداسه کې داتولې خبرې ضروري دي ؟

ځــواب :نه ! په اوداسه کې ځيني شيان ډيرضروري دي ، اوکه پرينبودل شي اودس نه کيږي هغوته فرض وايي ،اوځينې خبرې بيا داسي دي چې په کولو سره يې ثواب زياتيږي ، او که پاته شي څه زيان نه لري چې همدې ته مستحب وايي.

پـوښــتنه :په اوداسه کې څو فرضونه دي ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځــواب :په اوداسه کې څلورفرضونه دي:

1. دمخ مينځل دسرد ويښتانو دشنه کېدو له ځايه نيولې دزنې ترلاندې برخې پورې ،د يوه غوږ له نرمۍڅخه نيولې دبل غوږ ترنرمۍ پورې دي.

2.ترڅنګلو ورې دواړه لاسه (لومړی ښی اوبيا چپ) پرمينځل

3. دسر دڅلورمې برخې مسح کول.

4. ددواړو پښومينځل ترښنګرو(بېډيوپورې).

پـوښــتنه :په اوداسه کې څو شيان سنت دي ؟

ځــواب :په اوداسه کې ديارلس (13) شيان سنت دي.

1.داوداسه نيت.

2.بسم الله الرحمن الرحيم ويل.

3.اول ترمړوندو دواړه لاسه مينځل.

4.مسواك وهل.

5.خوله مينځل.

6.درې وراه په کيڼ لاس پوزې ته اوبه اچول.

7.درېرې خلالول.

8.دلاسو اوپښو د ګوتو خلالول.

9.هراندام (غړی)درې وراه مينځل.

10.دټول سر مسح، يعني لوند لاس پرسرتيرول.

11.ددواړو غوږو مسح کول.

12.په ترتيب سره داندامونومينځل.

13.پيوسته اودس کول داسې چې يواندام لا وچ شوی نه وي سمدستي بل اندام پرېمنځل شي.

پـوښــتنه :په اوداسه کې څوشيان مستحب دي ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځـــواب :په اوداسه کې پنځه (5)شیان مستحب دي:

.1له ښي اندام نه شروع کول ، چې ځینې علمایې په سنتو کې شماري.

.2ورمږ(غاړه) مسح کول.

.3دبل چاله کومك پرته اودس کول.

.4قبلې ته مخامخ کښیناستل.

.5پرپاك او لوړ ځای باندې اودس کول.

پـوښـــتنه :په اوداسه کې څو شیان مکروه دي ؟

ځـــواب :په اوداسه کې څلور (4) شیان مکروه دي:

.1پرناولې ځای اودس کول.

.2په ښي لاس دپوزې پاکول.

.3په اوداسه کې دنیایي خبرې کول.

.4دسنت پرطریقې خلاف اودس کول.

پـوښـــتنه :اودس په څو شیانو سره ماتیږي ؟

ځـــواب :په اتو (8) شیانو سره اودس ماتیږي چې داوداسه نواقض یعني ماتوونکي ورته وایي:

.1غټې او وړې بولې کول، یا دهمدې دوو شرمځایونو څخه دیوبل شي وتل.

.2باد پریکېدل (دشاڅخه هوا وتل).

.3دبدن دیو ځایه څخه دوینې او نوونو بهېدل.

.4په ډکه خوله قی (کانګې)کول.

.5په پروتې اویا ډډه وهلو سره ویدېدل.

.6دناروغۍ او یا بلې وجې څخه بې هوښه کېدل.

.7لیونتوب.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

8.په لمانځه کې په زوره خندل.

دغسل بیـان

پـوښــتنه :دغټ حکمي نجاست (حد ث اکبراوجنابت) څخه دبدن پاکولو طریقه څه ډول ده ؟

ځــــواب :بدن دحدث اکبر یا جنابت څګخه په غسل پاکیږي.

پـوښــتنه : غسل څه ته وایي ؟

ځــــواب :ټول بدن مینځلوته وایي ، چې په شریعت کې جلا طریقه لري.

پـوښــتنه :دغسل شرعي طریقه څه ډول ده ؟

ځــــواب :دغسل کولو طریقه داده چې : اول دواړه لاسونه ترمړوندو پورې پریمینځي بیا استنجا وکړي ، اوله بدن څخه حقیقي نجاست لرې کړي ، اودس وکړي بیا پربدن اوبه واچوي ، په لاس یې وموښي ، اوبیا پرې درى واره اوبه تیرې کړي، خوله کنګال اوپوزې ته به هم اوبه اچوي.

پـوښــتنه : په غسل کې څو فرضونه دي ؟

ځــــواب : درى (3)فرضونه دي:

1. خوله منیځل.
2. دپوزې مینځل.
3. ټول بدن مینځل.

پـوښــتنه : په غسل کې څو سنتونه دي ؟

ځــــواب : پنځه (5) ستونه دى:

1.ترمړوندو پورې دواړه لاسه مینځل.

2.استنجا کول، اودبدن پرکوم ځاى چې نجاست وي ، هغه لرې کول.

3.دپلیتی‍ دلرې کولوپه نیت غسل کول.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

.4لومړی اودس کول.

.5دری واره پرټول بدن اوبه تیرول.

پرموزو دمسح کولو بیان

پـوښــتنه : مسح په کوم ډول موزو رواده ؟

ځــــواب :په دری ډوله موزو مسح کول رواده:

اول : دڅرمنې موزې چې تربیدېیو پورې پښې پکې پټې وي.

دویم: هغه وړینې موزې چې دڅرم تلی ولري.

دریم: هغه وړینې اوتارلرونکې موزې چې دومره پنډې او سختې وي چې په پښو شي په دری اویا څلور میله تګ ځیري نه شي.

پـوښــتنه : مسح پرموزو کله رواده ؟

ځــــواب :کله چې اودس وکړې یا پښې ومینځې او موزې په پښوکړې ، اویادې د اوداسه دماتیدو په وخت کې په پښووې.

پـوښــتنه : موزې چې په پښوشي ترڅو ورځو پرې مسح کیږي ؟

ځــــواب :که چیرې سړی په خپل کور اویا استوګنځي کې وي ، نو پوره یوه ورځ اویوه شپه پرې مسح کولای شي اوکه په سفروي نو درې ورځې اودرې شپې یې کولای شي.

پـوښــتنه : پرموزو مسح څه ډول کیږي ؟

ځــــواب :په پورته مخ باندې یې کول پکاردي دتلی اویا پوندې په لوري باندې مسح نه کیږي.

پـوښــتنه :په اوداسه اوغسل دواړو کې پرموزو مسح کیږي ؟

ځــــواب :په اوداسه کې په موزو مسح کیږي اوپه غسل کې نه کیږي.

پـوښــتنه : مسح بایدڅه ډول وشي ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځـــواب :دلاسو ګوتې په اوبو لندې کړه ،دلاس درۍ ګوتې دې د ښنو پرګوتو کښېږده پورته خواته يې راکش کړه، دلاسو ګوتې پرموزو پوره کښګيږده يواځې دګوتو سرونه ايښودل کافي نه دي.

پـوښـــتنه : په څيرې شوې موزه باندې مسح کيږي اوکه نه ؟

ځـــواب :که موزه دومره څيري وي چې دپښو د دريو کوچنيو ګوتو په انداه ترينه پښه ښکاره شي ، اويا دتګ په وخت کې خلاصيږي پدغسې موزه مسح نه کيږي، اوکه له دې کمه څيرې وه بيا مسح پرې کيږي.

پـرپټـۍ (جبـېره) د مسح بيـان

پـوښـــتنه : جبيره (پټۍ) څه ته وايي ؟

ځـــواب :جبيره هغه دړې ته وايي چې دمات شوي هډوکي د کوشيرولولپاره تړل کيږي خودلته له جبيرې څخه دړه ،دزخم پټۍ ياد مرهمو پټګۍ اوداسې نورې هرډول چې وي هغه ټولې مراد دي.

پـوښـــتنه : پر پټۍ باندې څه وخت مسح کيږي ؟

ځـــواب :که چيرته د پټۍ خلاصول اويا يې لرې کول نقصان ولري اويا په تکليف سره لرې کيږي نو پرهغه دړه او ياپټۍ باندې مسح رواده.

پـوښـــتنه : دپټۍ پرکومه برخه باندې مسح کيږي ؟

ځـــواب :پرټوله پټۍ مسح کول پکاردي،که لاندې يې زخم وي اوکه نه وي.

پـوښـــتنه : که چيرته د پټۍ خلاصول نقصان اوتکليف نه رسوي ، نو بيايې حکم څه دی ؟

ځـــواب :که چيرې په اوبو سره دزخم مينځل زخم ته ضرر ونه لري نومينځل يې ضروري دی ، اوکه مينځل ورته نقصان رسوي او مسح يې نه رسوي نو بيا پرزخم مسح کول واجب دی، اوکه چېرته مسح هم زخم ته زيان رسوي نو بيا هغه وخت يواځې پرپټۍ باندې مسح کول روادي.

دحقيقي نجاست بيان

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـوښـــتنه : حقیقي نجاست څو ډوله دی ؟

ځـــواب : دوه ډوله دی:

لومړی : غلیظه نجاست – دوهم : خفیفه نجاست ،

پـوښـــتنه : غلیظه نجاست او خفیفه نجاست څه ته وایي ؟

ځـــواب :کومه پلیتي چې سخته وي هغه ته غلیظه نجاست وایي اوکومه چې سپکه وي هغه ته خفیفه نجاست وایي.

پـوښـــتنه :غلیظه نجاست کوم شیان دي ؟

ځـــواب :دانسان وړې او غټې متیازې دحیواناتو ګندګي: اودهغو حیواناتو متیازې چې غوښه یې حرامه وي ، دانسان اوحیوان بهیندونه وینه، شراب اودچرګانو اوهیلیو ګندګي داټول غلیظه نجاستونه دي.

پـوښـــتنه : خفیفه نجاست کوم شیان دي ؟

ځـــواب : دهغو حیواناتو متیازې چې غوښه یې خوړل کیږي اودحرامو مرغانو ګنډګي هم خفیفه نجاست دی.

پـوښـــتنه :غلیظه نجاست څومره اندازه ښښل کیږي ؟

ځـــواب :که غلیظه نجاست کلك جسم ولري لکه : غټې متیازې نو هغه د درې نیمو ماشو دوزن په اندازه ښښل کیږي اوکه نرى وي لکه : شراب، وړې متیازې نو هغه دانګریزي یوې روپۍ (1) په قدر ښښل کیږي د ښښلو مطلب دادی چې که له دومره اندازه نجاست سره چې پربدن یا کالو باندې لګیدلې وي لمونځ وشي نو لمونځ یې له غاړې ساقط شو ، خو مکروه به وي اوکه چیرته همدومره نجاست ته یې پام وي چې لګیدلی دی نو بیا یې لمونځ ورسره نه کیږي.

پـوښـــتنه:

خفیفه نجاست څومره اندازه ښښل کیږي ؟

ځـــواب :که دجامې اویاهم د اندام دڅلورمې برخې له اندازې نه لږ کمه پرې پلیته شوې وي ښښل کیږي اوکه نه نه ښښل کیږي.

پـوښـــتنه :دحقیقي نجاست څخه جامه یابدن څه ډول پاکیدلی شي ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځـــواب :حقيقي نجاست كه غليظه او يا خفيفه وي په جامه اوكه په بدن وي درى واري په اوبو مينځلوسره پاكيږي خو دجامې درى واره نښتيځل هم ضروري دي.

پـوښـــتنه :له اوبو څخه پرته په بل شي سره پاكيدلى شي اوكه نه ؟

ځـــواب :هوا! كوم شى چې نرى اوبهيدوكى وي لكه سركه، يادهندوانې اوبه ، په هغو سره هم حقيقي نجاست پاكيږي.

داسـتـنجا بيـان

پـوښـــتنه :استنجا څه ته وايي ؟

ځـــواب :دغټو يا وړو متيازو له كولو وروسته كومه پليتي چې په شرمګاه لګيدلې وي دهغې پاكولوته استنجاء وايي .

پـوښـــتنه :له متيازو وروسته داستنجا كولوطريقه څه ډول وي ؟

ځـــواب :له متيازو وروسته په پاكه لوټه سره شرمګګاه وچول اوبيا وروسته يې په اوبو سره مينځل پكار دى.

پـوښـــتنه :دمتيازو له كولو وروسته داستنجا طريقه څه ډول ده ؟

ځـــواب :دمتيازوله كولو وروسته شرمګاه بايد دخاورو په درى يا پنځو لوټو سره پاكه اوصافه كړئ اوبيايې په اوبو سره ومينځې.

پـوښـــتنه :داستنجا حكم څه دى ؟

ځـــواب :كه چيرته غټې يا وړې بولې له خپل ځاى هاخوا او دې خوا تللې نه وي نو استنجا كول مستحب دي اوكه چيرته نجاست يوې خوا بلې خواته تللى وي ، خو دشرعي روپۍ په اندازه ياله هغه څخه كمه وي بيا استنجا كول سنت دي ،اوكه چيرته پليتي له يوه درهم څخه زيات خوره شوي وي نو بيا فرض دي.

پـوښـــتنه :په كومو شيانو سره استنجا كول پكاردي ؟

ځـــواب :دخاورو په پاكو لوټو او ياكاڼو (تيږو) سره.

پـوښـــتنه :په كومو شيانو استنجا مكروه ده ؟

ځـــواب :په هډوكى، ليدان، خوشايي اودخوراك په شيانو ،په جامو اوكاغذسره استنجا كول مكروه دي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـوښـــتنه :په کوم لاس سره استنجا کول په کارده ؟

ځـــواب :په چپه لاس يې کول په کاردي په ښي لاس سره استنجا کول مکروه دي.

د اوبــو بيــان

پـوښـــتنه :په کومو اوبو اودس رواد ی ؟

ځـــواب :دباران، چينې ، څاه، ويالې، درياب او ويلي شوې واوررې

يا دړلې په اوبو ، دغټ تالاب يالوی حوض په اوبو په دې واړو اودس اوغسل دواړه روادي.

پـوښـــتنه :په کومو اوبو اودس نه کيږي ؟

ځـــواب :په لاندې اوبو سره اودس نه کيږي :دمېوې او ونو په نښتيځل شويواوبو ، ښورا، هغه اوبه چې رنګ او خوندېې ديو پاك شی د يوځای کيدو له امله بدل او ټينګې شوي وي دغه ځېرهغه اوبه چې کمې وي او پليت شی پکې لويدلی وي ، او يا حيوان پکې مردار شوی وي ، اوهغه اوبه چې اودس ياغسل پرې وشي ، اويادپليتي اثر پرې غالب وي ، دحرامو حيواناتو څخه پاتې اوبه ، د سونف، ګلاب او يا نورو درملو نه ايستل شوې خوله.

پـوښـــتنه :په کومو اوبو چې اودس اويا غسل شوی وي هغو ته څه وايي ؟

ځـــواب :داسې او بو ته مستعملې اوبه وايي چې په خپله پاکې دي خو اودس او غسل کول پرې نه کيږي.

پـوښـــتنه :دکومو حيواناتو نه پاته اوبه پليتي وي ؟

ځـــواب :دسپي، خنزيراو ښکاري چارپای نه پاتې اوبه پليتي دي همدا راز دپشي چې موږك اويا بل حيوان يې په هغه ساعت خوړلی وي که اوبه وڅښي نو پاته اوبه يې پاتې شوني (پس خورده) او پاکې نه دي.

پـوښـــتنه :دکومو حيواناتو پاته شوني اوبه مکروه دی ؟

ځـــواب : دپشۍ نه پاتې اوبه په دې شرط چې سمدستي يې موږ ك خوړلی نه وي ، موږ ك ، شرموښکۍ ، کوڅه ګښتې چرګې، نجاست خوړونکې غوا، مېښې، کارغه، څرخك، شاهين، اوهمداځيردنورو ټولو حرامو حيواناتو پاته شوني (پسخورده) مکروه ده.

پـوښـــتنه :دکومو حيواناتونه پاته اوبه پاکې وي ؟

ځـــواب :دانسان، اوحلالو حيواناتو پاته اوبه پاکې دي ، لکه : غوا، غوايی، وزه، کوتره، زرکه، آس.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـوښــتنه :دنجاست په لويدلو سره کومې اوبه پليتيږي ؟

ځـــواب :له دوه ډوله اوبو پرته نورې ټولې اوبه مرداريږي او هغه دوه ډوله اوبه دادي:

اول : دوياليې اودرياب روانې اوبه.

دويم : ډيرې ولاړې اوبه ، لکه : دغټ تالاب يا لوی حوض اوبه.

پـوښــتنه :دډيرو ولاړو اوبو اندازه څومره ده ؟

ځـــواب :کومې ولاړې اوبه چې په نمبري گز(1) سره پنځه نيم گزه اوږدوالی او پنځه نيم گزه پلنوالی ولري هغه ډيرې اوبه بللی شي ، کوم حوض ياتالاب چې همدومره اندازه غټ وي ، غټ حوض اوغټ تالاب بلل کيږي.

پـوښــتنه :لږاوبه دپليتي له ورلوېګدلو پرته په بل کوم شي مرداريږي.

ځـــواب :که په اوبو کې داسي حيوان ولويږي اومړ شي چې بهيدونکې وينه ولري نو اوبه مرداريږي لکه : چرگه، کوتره، پشي، موږك.

پـوښــتنه :دلوی تالاب ياحوض اوبه څه وخت مرداريږي ؟

ځـــواب :کله چې په اوبو کې دنجاست خوند، رنگ، او يا بوی ښکاره شي.

پـوښــتنه :هغه کوم حيوانات دي چې په اوبو کې مړه هم شي اوبه نه مرداريږي.

ځـــواب :کوم حيوانات چې په اوبو کې پيداکيږي او هلته اوسيږي لکه : ماهی، چونگښه. اودغه ځېر هغه حيوانات چې بهيدونکي وينه نه لري لکه : مچ، مياشی، کرړی ، شرموښکی ، ميږتون، په اوبوکې ددې شيانو په مرگ سره اوبه نه مرداريږي.

د څـاه بيـان

پـوښــتنه :په کومو شيانو سره څاه مرداريږي ؟

ځـــواب :کله چې څاه ته غټ اويا سپك نجاست ورسيږي اويا يو داسې حيوان چې بهيدونکي وينه ولري څاه ته ورولويږي او پکې مړشي چې بهيدونکې وينه ولري نو څاه مرداريږي.

پـوښــتنه :که چيرته څاه ته يو حيوان ولويږي ، او ژوندبيرته راوخيږي نو دڅاه اوبه به پاکې وي که ناپاکې ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځـــواب :که یوداسې حیوان وي چې پاتې شونې یې پاکه وي او پربدن یې نجاست هم نه وي که په څاه کې ولویږي او ژوندی راوخیژي نو ترڅو پورې چې یې هلته د دوړو اوغټیو بولو په کولو یقین نه وي راغلی څاه به پاکه وي.

پـوښـــتنه :څاه چې پلیته شي دپاکیدلو طریقه یې څه ډول ده ؟

ځـــواب :دڅاه دپاکیدو پنځه طریقې دي:

-: 1کله چې څاه ته پلیتي ولویږي نو دټولو اوبو په راکښلو سره هغه پاکیږي.

-: 2کله چې څاه ته انسان یا خنزیر یا سپی یا اوزه یادوه پشیانې او یاد دوی په اندازه له دوی څخه لوی یو بل حیوان ورولویږي او پکې مړشي نو دڅاه ټولې اوبه راایستل په کارد ي.

-: 3کله چې څاته داسي حیوان ورو لویږي چې بهینده وینه ولري او وپړسیږي او یا وشړیږي نو بیا به دڅاه ټولې اوبه راویستل کیږي که حیوان غټ اویاهم وړوکی وي.

-: 4کله چې کوتره یا چرګه یا پشی یا هم دومره بل لوی حیوان ورو لویږي او هلته مړ شي خو ونه پړسیږي نو څلوېښت بوکې (ستله) اوبه راکښل په کاردي.

-: 5که چیرې موږك یا مرغۍ اویاهم همدومره لوی یو بل حیوان څاه ته ولویږي اوهلته مړشي نو بیا به شل بوکې اوبه راکاږي ، دشلو پرځای دیرش اودڅلویښتو په ځای شپیته بوکې راکښل مستحب دي.

پـوښـــتنه :که مړ حیوان څاه ته ولوریږي نوبیا یې حکم څه دی ؟

ځـــواب :دمړه حیوان دورلویدو حکم هم هغه دی کوم چې څاه ته دژوندي حیوان دورلویدو او مړکیدو په هکله بیان شو مثلاً : که مړه اوزه ور ولویږي ، نو ټولې اوبه به راکاږي اوکه مړه پشي ورو لویږي نوڅلویښت یا شپیته ، اوکه مړ موږ ك ورولویږي نوشل یا دیرش بوکې به راکاږي.

پـوښـــتنه :که پړسیدلی اویا شړیدلی حیوان څاه ته ورو لویږي نو حکم یې څه دی ؟

ځـــواب :ټولې اوبه به راکاږي چې څاه ته ژوندی حیوان ور ولویدلی او پړسیدلی وي.

پـوښـــتنه :که له څاه څخه مړ حیوان راوخیژي ، اودامعلومه نه وي چې کله ور لویدلی وْ نو حکم یې څه دی ؟

ځـــواب :کوم وخت چې ولیدل شي له همغه وخت څخه څاه ناپاکه ګڼل کیږي.

پـوښـــتنه :له بوکې یا ستل څخه مرادڅومره غټه بوکه ده ؟

ځـــواب :په څاه چې کومه بوکه وي همغه اعتبار لري.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـوښــتنه :دڅومره بوکو راویستل چې ضروري وبلل شي نو په یو وار به یې راکاږي اوکه په څو وارو یې هم راویستل روادي ؟

ځـــواب :په ډیرو وارو سره یې هم راکښل روادي مثلاً : که شپیته بوکې راویستل کیږي نو شل سهار شل غرمه اوشل ماسپښین راوباسي نو داهم روادی.

پـوښــتنه :په کومه بوکه او رسۍ چې دمرداري څاه اوبه راویستل کیږي هغه به پاك وي اوکه نه ؟

ځـــواب : کله چې دومره اوبه راویستل شي دڅومره اوبو راویستل چې ضروري وي نو په دې سره بوکه او رسۍ دواړه په خپله پاکیږي پکې.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دریمه برخه

لومــړی څـــانـګه

تـعلـیـم الایـمان

داسلامي عــقایـدو زده کړه

بســـــم الله الرحــــمن الــــــرحـــيم

نحمدالله العلی العظیم ونصلي علی رسوله الکریم

تـــوحـــیـــــد

پـوښــتـنـه : توحید څه ته وايي ؟

ځـــــواب : په زړه سره الله تعالی یو ګڼل اوپه ژبه سره دهمدې خبرې اقرار ته، توحید وايي ؟

پـوښــتـنـه : دالله تعالی یو والي خلکو ته څه ډول معلوم شوی ؟

ځـــــواب : اول:خودانسان عقل (په دي شرط چې عقل روغ وي) دالله تعالی په شته والي (وجود) او یووالي (وحدانیت) باور لري له همدي امله ده چې په دنیا کې ګومره سترستر عقلمندان، حکیمان او فلسفیان تیرشویدي هغوي ټولو دالله تعالی په وحدانیت (یووالي) اقرارکاوه.

دوهم:داچې دالله تعالی ټولو پیغمبرانوu خلکوته دتوحید لارښوونه کړي اودايي ویلي چې الله تعالی یو دی، سیال نه لري.

پـوښــتـنـه : ایا په قرآن کریم کې د توحید ښوونه (تعلیم) شوی ؟

ځـــــواب :هو ! په قرآن کریم کې دتوحید ښوونه په پوره اوښه ډول سره شوې، بلکې نن په دنیا کې یواځې قران کریم داسکتاب دي چې دتوحیدښوونه کوي ، که څه هم په مخکني اسماني کتابونو کې د توحید ښوونه وه، خو په هغو ټولو کتابونو کې خلکو تحریف (رد وبدل) کړی اودتوحید خلاف خبري يي ورداخلي کړې، اودالله تعالی رالیږلې اسماني ښوونه يي بدلې کړې دهغو دسموالي ،اوددي لپاره چې نور ریښتینی توحید څپورشي الله تعالی حضرت

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

محمد e راولیږه اوخپل خاص (ځانګړی) کتاب قران کریم یي پرې نازل کړ اوپه هغه کې یې د سوچه، ریښتیني اوخالص توحید ښوونه کړې.

پـوښــتـنـه : دقران مجید له کومو ایاتو نه توحید ثابتیږي ؟

ځــــواب :ټول قرآن کریم له اوله تر آّخره د توحید له لارښوونو ډك دی یو څو ایاتونه یې دادي :

ستاسو معبود یو الله دی دهغه څخه پرته بل معبود نشته هغه خورا لورونکی اوښه مهربانه دی.

]سوره بقره 163 ایت[

دوهم آّیت دادی :

]آّل عمران 17 ایت[

الله تعالی شاهد دی چې له ده Y نه پرته بل معبود نشته، ملائکې او دعلم خاوندان هم ددې خبرې ګواهي ورکوي ،هغه انصاف راوستونکی دی له هغه پرته بل معبود نشته هغه زورراود حکمت څښتن دی.

همداراز نور بې شمیر ه ایاتونه دالله تعالی د یووالي ښوونه کوي لکه :] قل هوالله ډحد[(ووایه ای پیغمبره چې الله یو دی) اوداسې نورایتونه.

پـوښــتـنـه : دخدای تعالی ذاتي نوم څه دی ؟

ځــــواب : دخدای تعالی ذاتي نوم الله Yدی چې اسم ذات او ذاتي اسم هم ورته وایي.

پـوښــتـنـه : د الله Y له نامه پرته د خدای تعالی نورو نومونو لکه خالق، رازق، اوداسې نوروته څه وایي ؟

ځــــواب : دالله تعالی دغه ډول نومونو ته صفاتي نومونه وایي.

پـوښــتـنـه : دصفاتي نوم معنا څه ده ؟

ځــــواب :داچېالله تعالی ګڼ صفتونه لري، لکه قدیموالی، (یعني تل تر تله او همیشه پاتې کېدل) ، عالم (په هر شي پوهېدل)، قادر(پرهر شي قدرت لرل)، حیّ (ژوندي کول)، اوداسې نور، کله چې یو صفت له دې صفاتو څخه ښکاره کړي هغه ته صفاتي نوم وایي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

په مثال يې ځان داسي پوه کړيْ چې ديو سړي نوم (جميل) دى او يواځې د ده د ذات د پيژندني لپاره ايښودل شوى دى په دې کې دهيڅ صفت لحاظ نه دى ساتل شوى خو که چيرته ده ليك زده کړى وي اوديني علوم يې لوستلي وي ،قران کريم يې هم يادي کړى وي، ددي صفتونو له امله دى عالم ، محرر اوحافظ هم بلل کيږي، نو جميل دده ذاتي نوم او عالم، محرر، اوحافظ دده صفاتي نومونه دي، ځکه دانومونه ددديني علومودزده کړې اوقران کريم ديادولو دستاينې له لحاظه پرې ايښودل شوي.

همداځېر الله Y خو دخداى تعالى ذاتي نوم يا اسم ذات دى او خالق، قادر، عالم، مالك، او نور يې صفاتي نومونه دي.

پـوښـتـنـه : دالله تعالى ذاتي نوم خوګ يو دى دهغه صفاتي نومونه څو دي ؟

ځـــواب : په قرآن کريم کې الله تعالى فرمايلي :

الله تعالى لره ګڼ شمير ښه نومونه دي نو تاسو يې په هغو نومو نو سره وبوليْ.

په حديث شريف کي دي:

"إن لله تـعالى تسـعى وتسعـين إ سـماً، مـائى إلا واحـداً". [بـخـاري]

بي شکه دالله تعالى نه نوي (99) يعني يوکم سل نومونه دي.

مــلائــکــې

پـوښــتـنـه : له مقربو ملائکو پرته دنورو ټولو ملائکو مرتبه په خپل منځ کې برابره ده اوکه کمه يا زياته ده ؟

ځـــواب : څلور مقربې ملائکې چې نومونه يې تاسو دتعليم الاسلام په دوهمه برخه کې ولوستل ترټولو ملائکو غوره دي خو له دوى پرته نورې ملائکې هم شته چې په خپلو منځو کې دکمې اوزياتې مرتبې لرونکې دي داسې چې ځيني يې ډيرې مقربې اوځيني لږ مقربې دي.

پـوښــتـنـه : ملائکې څه کارکوي ؟

ځـــواب : په ټولو اسمانو اوځمکو کې بې شميره ملائکې پر بيلابيلو کارو بوختې دي لنډه داچګې داسمانو اوځمکوټول کارونه الله تعالى ملائکو ته ورله غاړې کړى اوملائکې يې دالله تعالى له حکم سره سم سرته رسوي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـوښــتــنـه : دملائکو یوڅو کارونه راته بیان کړه ؟

ځــــواب : حضرت جبرائیلu به دالله تعالی پیغام، احکام اوکتابونه پیغمبرانو ته راوړل او کله نا کله به دانبیاوْ دمرستې لپاره اود الله Y اودرسول e ددښمنانو سره دجنګ لپاره هم رالیږلې شوې ده، دهمدې په وسېګله ،په ځینو وختونو کې دالله تعالی پرياغي (نافرمانه) بندګانو باندي عذاب هم نازل شوی.

حضرت میکائیل u مخلوق ته دروزي رسولو، باران او رولو، اونورو کارونو په برابرولو باندې بوخته ده اوبې شمېره ملائکې یې ترامر لاندي کار کوي ځيني يې پر دريابونو، سندونو، تالابونو او اور باندې مقررې دي ، دوي ټولې دالله تعالی له حکم سره سم کارونه سرته رسوي.

حضرت اسرافیل u به دقیامت په ورځ شپيلۍ وهي ، حضرت عزرائیل u دمخلوق د ارواوو (روح) په اخیستو مقرره ده اوډیرې ملایکې یې تر امر لاندي کارکوي.

دنیکو بندګانو اروا اخیستونکې ملائکې جلا اود بدکارو انسانانو جلادي، او له دې پرته دملائکو يو څو نور کارونه دادي:

-1دهرانسان سره دوه ملائکې وي یوه یې ښه عمل اوبله یې بداعمال لیکي ، دواړوملایکوته "کرام الکاتبین "وایي.

-2 ځيني ملائکې له آفتونو او بلاوْ څخه دانسانانو پر ساتنه مقررې دي دماشومانو، سپین ږیرو، ضعیفانو نه پرته دهغو انسانانو ساتنه هم کوي چې په اړه یې الله تعالی ورته دساتنې امروکړې.

-3 ځيني ملائکې دانسان له مرګه ورو سته په قبر کې له هغه نه پوښتنې کوي اودهر انسان قبر ته له خښیېدو روسته دپوښتنو لپاره دوه ملائکې راځي يوي ته نکير او بلې ته منکر وايي.

-4 ځيني ملایکې بیاپه دنیا کې ګرځي اوچیرته چې دالله تعالی ذکر او وعظ کیږي یا قرآن کریم لوستل کیږي هلته حاضریږي اوڅومره خلك چې په هغه مجلس اويادې نیك کار کې اخته وي دالله تعالی په وړاندې دهغوي په ګډون شاهدي ورکوي؛ په دنیا کې چګي څومره ملائکې کارونه کوي هغوی سهار اوماښام بدلیږي د سهار دلمانځه په وخت کې دشپې ملایکې اسمانوته خیږي اودورځې ملایکې راکوزیږي بیادمازدیګر له لمانځه وروسته دورځې ملائکې ځي اودشپې کارکوونکې ملایکې راځي.

-5 ځيني ملايکي بيادجنت پر کاروبوختې دي.

-6 ځيني نورې ملايکې بياددوزخ پرانتظام بوختې دي.

-7 ځينو ملايکو دالله تعالی عرش پورته نیولی دی.

-8 ځيني نورې ملايکې بیا دالله تعالی په عبادت، تسبیح، او پاکي بیانولو کي اخته دي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـوښــتـنـه : داله څه معلومه شوه چگي ملايكې دومره كارونه كوي ؟

ځـــــواب : داټولې خبرې په قران كريم او احاديثوكې راغلي دي.

د خداى تعالى كتابونه

پـوښــتـنـه : داڅرنگه معلومه شوه چې تورات، زبور او انجيل هم اسماني كتابونه دي ؟

ځـــــواب : دقرآن كريم څخه ثابتيږي چې دادري واړه كتابونه اسماني دي د تورات په هكله الله تعالى فرمايي:

له شكه پرته موږ تورات نازل كړى په هغه كې هدايت او نوردى.

دزبورپه هكله يې فرمايلي:] وءتينا داودَ زبوراً[دسورت نساء 163ايت .   موږ داود uته زبور وركړ.

دانجيل په هكله فرمايي :]وقفينا بعيسى ابن مريم وءتينه الرنجيل [(دحديد سورت 27 ايت[موږ حضرت عيسى بن مريم uراوليږه اوهغه ته مو انجيل وركړ.

نو مسلمانانو ته دقران كريم په واسطه دامعلومه شوه چې دا درى سره كتابونه اسماني دي.

پـوښــتـنـه : كه څېري يو څو ك تورات، زبور، انجيل دالله تعالى كتابونه نه بولي نو هغه څرنگه دي ؟

ځـــــواب : هغه كافردى ځكه چې دقران كريم نه داخبره جوته شوې چې دا واړه دالله تعالى كتابونه دي څوك يې چې د الله تعالى كتابونه نه گڼي هغه دقران كريم ښوولې خبره نه مني اوڅوك چې دقران كريم ښوولې خبره نه مني هغه كافردى.

پـوښــتـنـه : آيا هغه تورات، زبور، انجيل كوم چې نن د عيسايانوپه لاسوكې دي هغه اصلي اسماني كتابونه دي ؟

ځـــــواب : نه ! ځكه دقران كريم نه داخبره ثابتيږي چې دوى اصلي اسماني كتابونه بدل كړي دي او اوس ددوى په لاس كې چې كوم تورات، زبور اوانجيل دي هغه اصلي اسماني كتابونه نه دي بلكې په هغوكې تحريف (ردوبدل) شوى ، له دې امله بايد په اوسني وخت كې په دې كتابونو باندې داعقيده ونه ساتل شي چې گويادا هغه اصلي كتابونه دي.!

پـوښــتـنـه : داڅه ډول معلومه شوه چې پرځينو پيغمبرانو صحيفې هم نازلې شوې دي ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځـــــواب :دقران کريم څخه ثابته ده چې پرځينو پيغمبرانو صحيفې نازلې شوې، دحضرت ابراهيم uدصحيفې يادونه په سورت "الاعلی" کې راغلې.

پـوښــتـنـه :قران کريم دخدای تعالی کتاب دی اوکه يې کلام دی ؟

ځـــــواب : قران کريم دخدای تعالی کتاب اوهم يې کلام دی په خپله په قران کريم کې ورته کتاب او کلام دواړه ويل شوي دي.

پـوښــتـنـه :دخدای تعالی په اسماني کتابو (تورات ، زبور، انجيل او قران کريم) هريوه کې کوم يو کتاب غوره دی ؟

ځـــــواب : قران کريم ترټولو افضل اوغوره دی.

پـوښــتـنـه : قران کريم په مخکنيو کتابونو څه غوره والی اوځانګړتياوې (خصوصيت)لري ؟

ځـــــواب : ډيرې ځانګړتياوې لري دهغو څخه يې يو څو دادي:

اول ــ داچې دقران کريم يو يو توری او يويو لفظ ساتل شوی په يوه نقطه کې يې هم نه کموالی او نه هم زياتوالی راغلي دی اونه به دقيامت ترورځې پکې راشي، خو په نورو اسماني کتابونو کې خلکو زياتوالی او کموالی راوستی.

دوهم ــ داچې دقران کريم متن عاجزه کونکی (مُعجز) دی په دې معنا چې متن يې دداسې لوړې ادبي درجې دی چې دقران کريم ديو کوچني او وړوکي سورت په څير هم هيڅو ك ددې وس نه لري چې داسي متن جوړ کړي.

دريم ــ داچې قران کريم دوروستني شريعت احکام له ځانه سره راوړي دي ځکه خو يې دمخکنيوکتابونو ډيرحکمونه منسوخ يا له منځه يوړل.

څلورم ــ داچې مخکې کتابونه به په يو وار پوره نازلېدل خوقران کريم ددرويشتو "23" کالو په موده کې د ضرورت په اندازه لږ لږ نازليده اودضرورت په وخت کې دلږ ،لږ نازلېدو له امله يې دخلکو په زړونوکې ځای ونيو اوپه سلګونو اوزرګونو انسانانو دهغه حکمونه ومنل اومسلمانان شول.

پنځم ــ داچې قرانکريم دزرهاوواولکونو مسلمانانو په سينوکې ساتلی اوخوندي پروت دی اوداډول ساتنه درسول کريم e له مبارکې زمانې نه تراوسه پورې په پرلپسې ډول روانه ده او انشاء الله تر قيامته پورې به روانه وي اوپه سينوکې يې دساتنې له امله تر ننه پورې داسلام دښمنانوته هېڅ وخت هم ددې موکه په لاس ورنه غله ،چې په قران کريم کې څه کموالی يا زياتوالی راولي او يا يې له دنيا نه ورك کړي اونه به ــکه خدای کول ــتر قيامته پورې داسې موکه په لاس ورشي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپږم ــ داچې دقرانکريم احکام داسې معتدل (منځ وميانه)دي چې له هر وخت اوهرولس سره سمون لري په دنياکې هيڅ داسې قوم نشته چې هغوی پرقرانکريم باندې دعمل کولو نه بې وسه وي، داځکه چې دقرانکريم احکام دهرې زمانې اوهر قوم سره مناسبت لري ځکه خو دقران کريم له نزول وروسته بل شريعت او يا بل اسماني کتاب ته اړتيا نشته اودرسول الله e دنبوت ټولې دنيا لپاره عام ګرځول شوی دی.

پيغمبران عليهم السلام

پـوښــتـنـه : دټولو پيغمبرانو شمير اونومونه معلوم نه دي خو ديو څو مشهوره پيغمبرانوu نومونه راته بيان کړه ؟

ځـــــواب : ديوڅو مشهوره پيغمبرانو uنومونه دادي:

حضرت آدم uحضرت شيثu، حضرت ادريسu، حضرت نوحu، حضرت ابراهيم u، حضرت اسماعيلu، حضرت اسحق uحضرت يعقوبu حضرت يوسف u حضرت داوْد uحضرت سليمانu حضرت موسی u حضرت هارونu ، حضرت زکرياu ، حضرت يحيیu ، حضرت الياسu ، حضرت يونسu ، حضرت صالح u، حضرت لوط u، حضرت هود u، حضرت شعيب u، حضرت عيسیu ، حضرت خاتم النبيين محمد. r

پـوښــتـنـه : حضور اکرم e دعربو له کومې قبيلې نه دی ؟

ځـــــواب : حضور e دقريشو له قبيلې نه دی، دعربو په ټولو قبېلو کې دقريشو قبېله تر ټولو زياته دعزت اومرتبې خاونده وه او دقريشو دقبيلې خلك به دعربو په نوروقبيلوکې سرداران ګڼل کيدل، بيا دقريشو دقبيلې يوه څانګه چې دبني هاشم په نامه يادېده او دقريشود قبيلې د نورو څانګو په پرتله ډير زيات دعزت خاوندان وو ،پيغمبر e دهمدې قبيلې څخه وو، ځکه خوپيغمبر r ته هاشمي هم ويل کيږي.

پـوښــتـنـه : هاشم څوك وْ دچااولادې ته بني هاشم ويل کيږي ؟

ځـــــواب : دپيغمبر rدنيکه نوم هاشم دی د پيغمبر rدنسب لړۍ داسې ده : محمد بن عبدالله بن عبدالمطلب بن هاشم بن عبدمناف.

پـوښــتـنـه : دپيغمبر eپه پښت کې له له حضرت ادمuنه وروسته بل پيغمبرهم شته اوکه نه ؟

ځـــــواب : هو ! دی مبارکe دحضرت اسماعيل uله اولادې څخه دی اوحضرت اسماعيل دحضرت ابراهيم u زوی دی، له دوی دواړو نه پرته حضرت نوح u اوحضرت شيث u هم د حضور e دنسب په لړۍ کې راځي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوښتنه : حضرت محمد eدځو کالو په عمر پیغمبر شو ؟

ځواب : دپیغمبر eمبارك عمر ځلویښت کاله وْ چې وحې پرې نازله شوه.

پوښتنه : د وحي مانا څه ده ؟

ځواب :دوحي مانا داده چې خدای تعالی خپل احکام اوخپل کلام پرپیغمبر نازل کړي.

پوښتنه : پیغمبر eدوحي له نازلېدو وروسته نورڅومره وخت ژوندی وو ؟

ځواب :درویشت کاله ژوندی وْ ،دیارلس کاله یې په مکه معظمه کې او لس 10 کاله یې په مدینه منوره کې تیر کړل.

پوښتنه : مدینې منورې ته دی مبارك eولې تللي وْ ؟

ځواب : کله چې پیغمبرr دمکې معظمې خلکوته دالله تعالی دیووالي ښوونه کو له اوهغوی ته به یې فرمایل چې بت پرستي پرېږدئ اوپریوه الله تعالی ایمان راوړئ ؛نو هغه خلك یې دښمنان وګرځېدل ځکه هغوی دبتانو عبادت کاوه اوهغه یې خدایان ګڼل ،دوی پیغمبر eته ډول ډول تکلیف رسولو هڅې پیل کړې پیغمبر eدهغوی دکېنې اودښمنۍ له امله سخت تکلیفونه ګالل او هغوی ته به یې دتوحید ښوونه کوله اوپه پرلپسې ډول یې دخدای تعالی حکمونه خلکوته رسول خو کله چې دهغوی دښمني له کچې زیاته شوه، اوټولو په یو وار سره دپیغمبر eدوژلو اراده وکړه نوپیغمبر eدالله تعالی په حکم سره خپل ګران وطن (مکه معظمه) پرېښودله اومدینې منورې ته مهاجرشو.

د مدینې منورې خلك چې لا پخوا مسلمانان شوي وْ، دوی مدینې منورې ته دپیغمبر e دراتګ ډېره تلوسه لرله کله چې پیغمبر مدینې منورې ته ورسیده نودهغه ځای مسلمانانو دپیغمبر eاودهغه دملګرو سره مالي اوځاني دواړه ډوله مرستې وکړې.

مدینې منورې ته دپیغمبر eدورتګ دخبر په اوریدو نور مسلمانان هم کوم چې کافرانو ځورول ،په کراره کراره مدینې منورې ته وکوچېدل ، له مکې معظمې نه مدینې منورې ته تګ هجرت بلل کیږي اوهغومسلمانانوته مهاجرین وایي کوموچې خپل کورونه په مکه معظمه کې پرېښودل اومدینې منورې ته مهاجرشول، اودمدینې منورې مسلمانانو ته انصار وایې کومو چې دپیغمبر e اومهاجرینو سره مرسته کړې وه.

پوښتنه : دنبوت له دعوې نه مخکې عربو دده مبارك e په اړه څه فکر کاوه ؟

ځواب : دنبوت له دعوی دمخه ټولو خلکو دی مبارك eډېر رښتینی، پاك اوامانت داره شخصیت ګاڼه او " محمد امین" به یې باله، لنډه داچې دی مبارك دهغوی په وړاندې ډېر داعتباروړ او رښتینی انسان وْ ، ټولو خلکو به یې ډېر عزت او احترام کاوه.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوښتنه : ددې خبرې دلیل څه دی چې حضرت محمد e ترټولو وروستی پیغمبر دی او له ده نه وروسته به بل هیڅ نبي رانه شي ؟

ځواب : اول :- داچې په قران مجید کې الله تعالی ده مبارك ته د" خاتم النبیین"(وروستی پیغمبر)لقب ورکړی مطلب یې دادی چې دی په ټولو پیغمبرانو کې وروستی پیغمبردی.

دویم :- داچې پیغمبرre رمایي دي " اناخاتمُ النّبیین لانبّيَ بعدي " زه وروستی پیغمبر یم له ماوروسته بل پیغمبر نشته.

دریم :- داچې الله تعالی په قران کریم کې فرمایي :] الیومَ اَکملتُ لکُم دینکم واَتممتُ علیکم نِعمتی ورضیتُ لکمُ الاِسلام دیناً [دسورت المائده 3 ایت.

"ما له نن روځې نه تاسي ته ددین ټول احکام ورسول اوخپل نعمت مې تاسې ته په بشپړه توګه وسپاره اوستاسې لپاره مې داسلام دین خوښ کړ."

له دې نه دامعلومه شوه چې د پیغمبر rپه وسیله الله تعالی خپل دین بشپړ کړ اواسلام په هرډول بشپړ اومکمل دین وګرځید ځکه خو دبل پیغمبر راتګ ته حاجت نه شته.

پوښتنه : ددې خبرې دلیل څه دی چې پیغمبر eله نورو ټولو پیغمبرانو u نه درتبې په لحاظ غوره او ستردی ؟

ځواب : ترټولو پیغمبرانو uدنبي e غوره والی دقران کریم دیو شمیراّیاتونو نه معلومیږي، اوپخپله پیغمبر e هم فرمایي :" انا سیّدوُلد اّدم یوم القیمیٰ": دقیامت په ورځ به زه داّدم uداولادونو سرداریم ، او ښکاره خبره ده چې داّدم u په اولاده کې ټول پیغمبران u راځي ، ځکه نو دنبي کریم e له ټولو پیغمبرانو غوره اودهغو سردار وګرځید.

صحابه کرامy

پوښتنه : صحابي چاته وایي ؟

ځواب : صحابي هغه چاته وایي چې پیغمبر eیې دایمان په حالت کې لیدلی وي اویا دده مبارك e په مخ کې حاضرشوی وي اوبیادایمان په حا لت کې مومن وفات شوی وي.

پوښتنه : صحابه y څومره دي ؟

ځواب : په زرګونو دي کوم چې دپیغمبر eپه خدمت کې حاضر او په ایمان مشرف شوي دي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـوښــتـنـه : ټول صحابه y دمرتبې په لحاظ په په خپل منځ کې سره برابر دي او که کموالۍاوزياتوالی لري ؟

ځــــواب : دصحابه و y مرتبې په خپل منځ کې کمې اوزياتې دي خوواړه له پاتې ټول اُمت نه غوره دي.

پـوښــتـنـه : په صحابه کرامو y کې ترټولو غوره صحابي څوک دي ؟

ځــــواب :په صحابه کراموکې څلورصحابه له ټولو غوره دي:

اول :- حضرت ابوبکرصديق tچې ترټول امت غوره دي.

دوهم :- حضرت عمرفاروق tچې دحضرت ابوبکرصديق tڅخه وروسته بيا ترټول امت غوره دی.

دريم:- حضرت عثمان غنيtکوم چې دحضرت ابوبکرصديق اوحضرت عمرفاروق y نه وروسته بياترټول امت غوره دی.

څلورم :- حضرت علي tکوم چې له حضرت ابوبکر صديقt، حضرت عمرفاروقt، حضرت عثمان tڅخه وروسته ترټول امت غوره دی اوهمدغه څلوربزرګان د دپيغمبر eوروسته دده مبارك خليفه ګان(ځانناستي) دي.

پـوښــتـنـه : دخليفه معناڅه ده ؟

ځــــواب :دنبي eله وفات وروسته ددين يوشخص چې ددين دهغوکارونوپه سرته رسولوکې دده eپه ځاناست(قايم مقام)وي کوم به چې ده e په خپل ژوند کې سرته رسول خليفه بلل کيږي دخليفه معنا ده قايمقام " ځای ناستی" اونائب.

دحضورeله وفات وروسته ټولو مسلمانانو په يو اتفاق سره حضرت ابوبکرصديق tدنبي e قائم مقام وګرځاوه له همدې کبله دی لومړی خليفه دي.

دده مبارك نه وروسته حضرت عمر فاروق tدوهم خليفه شو له هغه وروسته بياحضرت عثمان tدريم خليفه شو له هغه وروسته بياحضرت علي tڅلورم خليفه وګرځيد.

همدې څلورو ته خلفاء اربعه ، خلفاء راشده اوچاريار يعني څلورياران هم وايي.

د خدای تعالی دوستان(اولـيـاء الله)

پـوښــتـنـه : ولي چا ته وايي ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځـــــواب :کوم مسلمان چې دالله تعالی اودپيغمبر eدحکمونو پيروي کوي، ډير زيات عبادت کوي ، له گناوو ځان ساتي ، ددنياله ټولوشيانوزياته مينه او محبت يې دالله تعالی اودهغه درسول سره وي داسي مسلمان الله تعالی ته نژدې اوپرې گران وي ،او هغه ته ولي) د خدای Yدوست (وايي.

پـوښــتــنـه : دولي نښانې څه وي ؟

ځـــــواب :دولي نښه اوعلامه داده چې هغه مسلمان ، متقي او پرهيزگار وي ، ډير زيات عبادت کوي اودالله تعالی اودهغه درسول e محبت اومينه پرې غالبه وي ،ددنيا حرص نه لري اوداّخرت فکرتل ورسره وي.

پـوښــتــنـه : صحابي ته "ولي" ويل کيدای شي ؟

ځـــــواب : هو ! ټول صحابه y وليان وو ، دپيغمبر e دصحبت له برکته دهغوی په زړو دالله اودهغه درسول مينه غالبه وه، له دنياسره يې هيڅ مينه نه لرله ، ډير زيات عبادت به يې کاوه له گناوو به يې ځانونه ساتل دالله Y اورسول eدحکمونو پيروي به يې تل کوله.

پـوښــتــنـه : اّياصحابي ياولي ديو پيغمبر درجې ته رسيدای شي ؟

ځـــــواب : هيڅکله نه ! صحابي ياولي چې څومره لوړه درجه ولري بياهم دهيڅ يو نبي سره برابريدلی نه شي.

پـوښــتــنـه : داسي ولي چې صحابي نه وي ديوصحابي درجې ته رسيدای شي ؟

ځـــــواب : نه ! دصحابي فضيلت ډير زيات دبله همدې امله هيڅ يو ولي (چې صحابي نه وي) په مرتبه کې له صحابي سره برابر يا له هغه پورته کيدلی نه شي.

پـوښــتــنـه : ځينې کسان دشريعت خلاف کارونه کوي مثلاً : لمونځ نه کوي يا ږيره خريي خو خلك يې بياهم وليان گڼي ، نوداسي خلك وليان بلل څرنگ دي ؟

ځـــــواب : بومخ غلط دي ، تل موبايد په ياد وي : داسي څوك چې کړه وړه يې دشريعت په خلاف وي هيڅکله وليان) د خدای Yدوستان (کيدلای نه شي.

پـوښــتــنـه : اّيا داسي ولي هم شته چې شرعي احکام، لکه لمونځ، روژه ورته بښل شوي وي ؟

ځـــــواب : نه ! ترڅو چې انسان ژوند وی ، روغ رمټ وي هيڅ يو عبادت هم ورته ښښل کيدی نه شي ، اونه هم گناه کول ورته روادي ، کوم کسان چې روغ رمټ وي اوبياهم عبادت نه کوي او دشرع خلاف کارونه کوي ، او بياوايي چې زمونږ دپاره داکارونه روا دي ، هغه بې دينه دی ، هيڅکله ولي کيدای نه شي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمعجزې اوكرامت بيان

پـوښــتـنـه : معجزه څه شي ته وايي ؟

ځـــواب : الله تعالى دخپلو پيغمبرانوu په لاس كله ناكله دعادت خلاف داسې خبرې ښكاره كوي ، چې ددنيا نور خلك يې له كولو نه عاجزه وي ، ترڅو خلك هغه ووينې اوپوه شي چې داالله تعالى استازى (رسول)، دى داسې خبروته معجزه وايي.

پـوښــتـنـه : پيغمبرانوu څه ډول معجزې ښكاره كړي دي ؟

ځـــواب : پيغمبرانوuدالله تعالى په حكم سره بې شميره معجزې ښكاره كړي ، چې يو څومشهورې معجزې يې يادوو:

دحضرت موسى u عصا (لكړه) دمارپه شكل شوه، اودفرعون دساحرانو ماران يې وخوړل.

-: 2دحضرت موسى u په لاس كې به خداى تعالى داسې رڼا پيداكوله چې دلمرله رڼاكابه تيزه وه.

-: 3دحضرت موسى uلپاره دنيل درياب (رودنيل) كې وچې كوڅې جوړې اوله خپلو ملګرو سره يوځاېږدغو لارو تردرياب پورېوت ، خوكله چې دفرعون سره له لښكره په دغو لارو داوښتو په نيت ورګډ شواود درياب منځته ورسيد نو اوبه راړنګې شوې اوفرعون يې له لښكرسره يوځاى غرق كړ.

-: 4حضرت عيسى u دالله تعالى په حكم سره مړه را ژوندي كول ، مورزاده ړانده به بيناكول ،دپيس ناروغان به يې جوړول، له خاورو به يې مرغان جوړ اوبيا به يې ژوندي كړل اوپه هواكې به الوتل.

-: 5زموږ درسول الله e ستره معجزه قرآن كريم دى چې : تقريباً ديارلس نيم سوه كاله تيرشوو خو تر ننه پورې دعربي ژبې داسې ستر عالم اوپوهاند (له خپل كوښښ سره سره) بياهم پيدا نه شو چې دقرآن كريم له ټولو نه ديو كوچني سورت په څېر سورت جوړ كړي اونه به يي هم ترقيامته جوړ كړاى شي.

-: 6دوهمه معجزه يې معراج دى.

-: 7دريمه معجزه يې شق القمر (دسپوږمۍ ټوټه كېدل)دى.

-: 8څلورمه معجزه يې داوه چې دپيغمبر eددعاپه بركت سره ديو يا دوو كسانو ډوډۍ به سلهاوو تنو په مړه خېټه خوړله.

له دې پرته دحضور e په سلګونو نورې معجزې هم شته چې په غټو كتابونوكې به يې (كه خداى كول) ولولئ.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـوښــتـنـه : معراج څه ته وايي ؟

ځــــواب : دالله تعالی په حکم سره پیغمبر rدشپې په وینبه پربراق باندې سپور شو ، دمکې معظمې څخه بیت المقدس ته اود هغه ځای څخه بیاووم آسمان ته اوبیا ترکومه ځای پورې چې دالله تعالی خوښه وه هلته ولاړ ، په همدې شپه یې جنت اودوزخ دواړه ولیدل او بیا خپل ځای ته بیرته راغی همدې ته معراج وایي.

پـوښــتـنـه : دشق القمر معنا څه ده ؟

ځــــواب : دشق القمر څخه مطلب دادی یوه شپه کله چې د مکې کفارو پیغمبر eته وویل چې : موږ ته یو معجزه راښکاره کړه ، حضور r سپوږمۍ دوه ټوټې کړله او ټولوخلکو دواړه ټوکړې ولیدې، بیادواړه بېرته سره یوځای شوې اوڅه ډول چې وه هماغسې جوړه شوه.

پـوښــتـنـه : کرامت څه ته وایي ؟

ځــــواب : الله تعالی دخپلو نیکو بندګانو دعزت زیاتولو لپاره کله ناکله دهغوی په لاس دعادت خلاف داسې حیرانوونکي کارونه ښکاروي چې دنورو خلکو په وس پوره نه وي ،داسې کارونوته کرامات وایي ، اود اولیاء الله څخه دکراماتو ښکاره کېدل حق دی.

پـوښــتـنـه : د معجزې اوکرامت ترمنځ فرق څه دی ؟

ځــــواب :چاچې دپیغمبري دعوه کړي وي ، اوپه لاس یې دعادت خلاف حیرانوونکی کار ښکاره شي معجزه بلل کیږي ، اوچاچې د پیغمبري دعوه کړې نه وي خو متقی او پرهیزګار وي اودده ټول کړه وړه دشریعت سره سم وي ، که چیرې له ده څخه داسې کار ښکاره شي نودې ته کرامت وایي او که دعادت خلاف دغه ډول کاردشرعې خلاف له بې دینه خلکو څخه ښکاره شي استدراج بلل کیږي.

پـوښــتـنـه :آیاداولیاء الله څخه دکرامتونو ښکاره کېدل ضروري دي؟

ځــــواب : نه ! داخبره هیڅ ضروري نه ده چې دولي څخه به خامخا کرامت ښکاره کیږي ، ممکنه ده چې یو څوك د الله Yدوست اوولي وي او په ټول عمر کې دهغه څخه هیڅ کرامت ښکاره نه شي.

پـوښــتـنـه : دشرعې خلاف له ځینو فقیرانو څخه داسې کارونه ښکاره کیږي کوم یې چې نورخلك نه شي کولای، ددې په اړه څه عقېده په کارده؟

ځــــواب : دداسې خلکو څخه دکوموکړه وړه چې دشرع خلاف وي که چیرې دغه ډول یوه خبره ښکاره شي نو پوه شه چې دا سحر یا استدراج دی ، هغه هیڅکله کرامت نه شي کیدلای ، داسې خلك ولیان) دخدایYدوستان(بلل او دعادت خلاف ددوی کارونوته کرامت ویل شیطاني تېروتنه ده.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دريمه برخه

دوهـــمــه څـــانـګه

تـعليـم الارکان

داسلامي اعمالو زده کړه

بســـم الله الرحـــمن الـــرحـــيم

د اوداسه پاته مسئلې

پـوښــتـنـه : بې اودسه لمونځ کول څرنګه دي ؟

ځـــواب : سخته ګناه ده ! ځينو علماوو خولا دا سي چاته چې په لوی لاس بې اودسه لمونځ کوي کافر ويلی.

پـوښــتـنـه : ددې خبرې دليل څه دی چې اودس دلمانځه لپاره شرط دی ؟

ځـــواب : دقرآن کريم لاندې آيت يې دليل دی :

"ای دايمان خاوندانو ! کله چې تاسو د لمانځه اراده وکړئ نو

(لومړی) خپل مخونه اولاسونه ترڅنګلو پورې ومينځئ ، اوپرخپلو سرو مسح وکړئ اوتر بيدېيو (بجلکو) پورې پښې ومينځئ.

اورسول الله e فرمايي:

"مفتاح الصّلاۀ الطّهور" [ترمـذي] ، دلمانځه کيلي (ياشرط) پاکوالی دی.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

داوداسه دفرضونو پاته مسئلې

پـوښــتــنـه :اندامونه باید څومره ومینځل شي ؟

ځـــــواب : اوبه پراندام باید دومره واچول شي چې پرې وبهیږي ، یو یا دوه څاڅکې ترینه هم وڅڅیږي ، همدا دمینځلو کمه اندازه ده ، له دې څخه کمې اندازې ته مینځل نه ویل کیږي داسي چې یو څو ك لاس لوند کړي اوپرمخ یې تیر کړي اویا دومره لږ اوبه پرمخ توی کړي چې یواځې یې پرمخ وبهیږي او ونه څڅیږي، نودې ته دمخ مینځل نه شي ویل کیدلای اونه یې هم اودس کیږي.

پـوښــتــنـه : دکومو اندامونو مینځل چې فرض دي ، پرڅو ځله مینځلو سره یې فرض ادکیږي ؟

ځـــــواب : یوځل مینځل یې فرض دي، درې وارې مینځل یې سنت دي اوله درې وارو څخه زیات مینځل یې ناروا او مکروه دي.

پـوښــتــنـه : دمخ مینځل دکوم ځای څخه ترکوم ځای پوري فرض دي ؟

ځـــــواب :دتندي د ویښتانودشنه کیدو له ځایه نیولې درېیرې دشنه کیدوترځایه پورې ، او دیوه غوږ له نرمۍ نه دبل غوږ ترمۍ تر نرمۍ پورې دټول مخ مینځل فرض دي.

پـوښــتــنـه : دکومو اندامو مینځل چې فرض دي ، په هغو کې که چیرې لږ ځای وچ پاتې شي نو اودس یې کیږ ي اوکه نه ؟

ځـــــواب : نه !که دیوه ویښته په اندازه هم وچ ځای پاتې شي اودس نه کیږي.

پـوښــتــنـه : که دیو سړي شپږ ګوتې وي نو دشپږمې ګوتې مینځل پرې فرض دي اوکه نه ؟

ځـــــواب : هو ! فرض دي ، همداراز دهرداسې نوي زیات شوي غړي مینځل هم فرض دي کوم چې دبدن په داسې ځای کې پیدا شوی وي چې مینځل یې فرض وي.

پـوښــتــنـه : مسح څه ته وایي ؟

ځـــــواب : لاس په اوبولندول اوبیا پریواندام تیرول مسح بلل کیږي.

پـوښــتــنـه : دسر دمسحې لپاره تازه اوبه اخیستل ضروري دي اوکه په لاس باندې پاته لندوالی یې هم بس دی ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځـــــواب : نوې اوبه اخيستل غوره دي ، خو که چيرته د لاس مينځلو نه پاته لندوالي باندې مسح وکړي هغه هم کافي ده ، خو ياد مو وي ! چې کله په لوند لاس باندې يوځل مسح وشي بيا پرې بل ځاى نه مسح کيږي، همداراز داهم روا نه ده چې لاس لوند نه وي اوپه بل لانده اندام باندې لوند ، اوبيا پرې مسح وشي.

پـوښــتـنـه :که چيرته پرلوڅ سرباندې دباران څاڅکي لوېدلي وي او وچ لاس پرې دمسح په نيت تير شي چې ورسره دباران څاڅکي پرسر خواره شي نودامسح کيږي اوکه نه ؟

ځـــــواب : کيږي.

پـوښــتـنـه : په اوداسه کې دسترګو دننه برخې مينځل فرض دي اوکه نه ؟

ځـــــواب :دسترګو دننه برخې اوهمداڅېر دپوزې اوخولې دننه برخې مينځل فرض نه دي.

پـوښــتـنـه : داودس له کولو وروسته که څوك سر وخريي ، يا نوکان پرې کړي نو دسردوهم وارمسح ، يا دنوکانو مينځل ضروري دي ؟

ځـــــواب : نـــــــه.

پـوښــتـنـه : که چيرته د چا لاس له څنګل نه لاندې پرې شوى وي نود هغه لاس مينځل ضروري دي اوکه نه ؟

ځـــــواب : هو ! څنګل او دهغه لاندې دلاس څومره برخه چې پاته وي ميځل يې سره له ټولې څنګل فرض دي.

د اوداسـه د سنتـو نو پا تـه مسئـلې

پـوښــتـنـه : که په اوداسه کې نيت ونه شي اودس کيږي اوکه نه ؟

ځـــــواب : که چيرته په اوداسه کې نيت ونه شي داسې چې : په درياب کې ولويږي، يا باران ته ودريږي او داوداسه پرېولو اندامو يې اوبه تيرې شي نو اودس يې کيږي ، معنا داچې په دې اودس سره لمونځ کول روادي ، خو داوداسه ثواب نه ورکول کيږي.

پـوښــتـنـه : داوداسه نيت څه ډول کيږي ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځـــــواب : دنيت معنا ده: اراده كول ، كله چې څوك اودس كوي نو دا اراده دې وكړي چې دناولتيا دليري كولو، پاكي دحاصلولو اولمانځه دروا كيدلو لپاره اودس كوم ، بس همدغه اراده او فكر داوداسه نيت دى.

پـوښــتـنـه : نيت په ژبه ويل ضرور دي اوكه نه ؟

ځـــــواب : په ژبه سره يې ويل ضروري نه دي ، هو ! كه څوك يې ووايي هيڅ پروا نه لري.

پـوښــتـنـه : ديو اوداسه دپاسه دبل نوى اوداسه نيت څه ډول كيږي ؟

ځـــــواب : يواځې دانيت دې وكړي چې ديوه اوداسه دپاسه بل اودس دفضيلت اوثواب دلاسته راوړلو لپاره كوم.

پـوښــتـنـه : په اوداسه كې پوره بسم الله ويل پكاردي اوكه نه ؟

ځـــــواب : بسم الله پوره ويل يا " بسم الله العلىّ العظيم على دين الاِسلام " يا " بسم الله والحمد لله " درى واړه ويل روا دي.

پـوښــتـنـه : مسواك وهل څنګه دي او طريقه يې څه ډول ده ؟

ځـــــواب : مسواك وهل سنت مؤ كد دي ، ډير ثواب او زياتې ګټې لري . مسواك ديوې ترخې ونې يا لرګي نه جوړيږي لكه : د"پيلو" ريښه يا د"نيم لكړې" ونې (1)لرګۍ چې له لوېشتې اوږد پكارنه دى ، لومړى دې مينځې بيادې وهي او مينځلى دې ببرته ږدي ، اول دې دښي لورې بيادې دچپ لورې غاښونه مسواك كړي ، مسواك بايددرى وارې ووهل شي اوهر وارته نوې اوبه رااخيستل پكاردي.

پـوښــتـنـه : غړغړه څرنګه ده ؟

ځـــــواب : په اوداسه اوغسل دواړوكې غړغړه كول سنت دي ، خودروژې په حالت كې يې كول په كار نه دي ، په ښي لاس يې كول ضروري دي.

پـوښــتـنـه : دپوزې دمينځلو طريقه څه ډول ده ؟

ځـــــواب : په ښي لاس پزې ته اوبه واچوه اودسا په وسيله يې پورته كش كړه خو دومره نه، چې دماغ ته ورسيږي ، روژه نيونكي ته په كاردي چې يواځې په لاس سره پزې ته اوبه واچوي او پورته يې كش نه كړي ، خولې اوپوزې دواړوته اوبه اچول سنت مؤ كددي.

پـوښــتـنـه : دږيرې دكومې برخې خلالول سنت دي ؟

ځـــــواب : دږيرې دلاندې اودننه ويښتانو خلالول سنت دي، كوم

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ويښتان چې دباندې لورته دمخ له پوستکې سره نښتي وي دهغو مينځل فرض دي.

پـوښــتـنـه : دګوتوخلالول څه ډول پکاردي ؟

ځــــواب : دلاس دګوتو خلالول داسي دي چې ديوه لاس ګوتې دې دبل لاس په ګوتو کې ننباسي او ودې ښوروي، دپښو دګوتو خلال دې دچپه لاس په خچنې ګوته سره وکړي دښۍ پښې دخچنې ګوتې څخه دې پيل اودچپه پښې پرخچنې ګوته دې پاته ورسوي.

پـوښــتـنـه : ټول سر با يد څه ډول مسح شي ؟

ځــــواب : له مسح نه مخکې دواړه لاسونه په اوبو لانده کړه، ورغوی له ګوتو سره يوځای دسر پر دواړو طرفونو باندې دتندي دويښتانو له برخه ترڅټه پورې کش کړه اوبيايې بيرته راو له، او پام دې وي چې دټول سرپرشاوخوا تير شي.

پـوښــتـنـه : دغوږونو دمسح لپاره نوي اوبه اخيستل پکاردي اوکه نه؟

ځــــواب : نه ! دسرد مسح لپاره دې چې کومې اوبه رااخيستې وي هغه بس دي ، دغوږونو د دننه برخې مسح د شهادت په ګوته سره پکارده ، اودباندې برخې مسح په بټو ګوتو سره پکارده.

داوداسسه د مستـحبـا تـو پـا تـه مسئـلې

پـوښــتـنـه : په اوداسه کې له ښي لورې څخه شروع کول سنت دي که مستحب ؟

ځــــواب : ځينو علماوو سنت اوځينو بيا مستحب بللی دي.

پـوښــتـنـه : دغاړې (ورمېږ)دمسح کولو طريقه څه ډول ده ؟

ځــــواب : دواړه خپرې دشاله خوامخې ته پرورمېږ راکاږل کيږي ، دستوني مسح کول بدعت دی.

پـوښــتـنـه : په اوداسه کې نور آداب کوم دي ؟

ځــــواب : داوداسه آداب ډير دي ، لکه داچې:

(1دخچنو ګوتو سرونه لندول ، اوبيايې په غوږو ننوېستل.

(2دلمانځه له وخت مخکې اودس کول.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

3)د اندامود مینځلو په وخت کې يې په لاس سره موښل.

4)گوتمې (يا گوتې)ښورول.

5)دنيايي خبرې نه کول.

6)مخ ته په زوره سره اوبه نه اچول.

7)ډيري اوبه نه تويول.

8)دهراندام دمينځلو په وخت کې بسم الله ويل.

9)له اوداسه وروسته درود شريف ويل.

10)د اوداسه له بشپړېدو وروسته د شهادت دکلمې اوددې دعا لوستل په کاردي :" اللّهم اجعلني من التّوابين و اجعلني من المتطهرين" : يا الله ! ما له توبه کوونکو اوپاکانو څنې وگرځوه.

11)له اوداسه نه پاته اوبه په ولاړه څښل.

12)له اوداسه وروسته دوه رکعته د "تحيې الوضوء" نفلي لمونځ کول.

داوداسه ماتوونکو شيانوپاته مسئلې

پوښتنه : له بدنه په څومره اندازه پليتي وتلو اوبهېدلو سره اودس ماتيږي ؟

ځواب : (له متيازو پرته) هره پليتي چې له بدن څخه ووزي اودداسې ځای په لور وبهيږي چې مينځل يې په اوداسه کې فرض وي اودس پرې ماتيږي که څه هم لږ وبهيږي.

پوښتنه : سترگه چې کله وينې شي اودننه لور ته وبهيږي ،او وينه يې دباندې را ونه وزي اودس پرې ماتيږي اوکه نه ؟

ځواب :نه ماتيږي ! ځکه دسترگې دننه برخې مينځل نه په اوداسه ، اونه هم په غسل کې فرض دي.

پوښتنه : که چيرته په زخم باندې وينه له ښکاره کېدو وروسته ، گوته يا ټوکر سره وچه کړای شي بيا راښکاره او وچه کړای شي تردې چې څو وراه داسې وشي آيا په دې سره اودس ماتيږي اوکه نه؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځـــــواب : باید دي ته پام و شي چې که چیرته وچه کړای شوې نه وای نو ایابهېده به او که نه ؟ که چیرې دومره وه چې پرېښودل شوې وای نوبهېده به ، نو بیا اودس ماتیږي اوکه دومره نه وه نو اودس نه ماتیږي.

پـوښــتــنـه : له قي سره چې څه شی ووزي اودس ماتوي ؟

ځـــــواب :که زیړه وینه ، خواړه ،اوبه ډکه خوله قی و کړای شي اودس ماتوي اوکه چیرې یواځې بلغم وي اودس بیا نه ماتیږي.

پـوښــتــنـه : که څوك لږ لږقی څو واره وکړي اودس ماتیږي اوکه نه ؟

ځـــــواب : که چیرې په یوه وار زړه ډکیدو سره څو واره قی وکړي او ټول دومره ؤ چې یوځای شي ډکه خوله ترې جوړیده نو اودس ماتیږي.

هوا! که چیرې په یو وار زړه ډکېدوسره یې لږ قی وکړ اوبیایې دزړه ډکوالی لرې شو دوهم وار یې بیا زړه ډك شواو لږ قی یې نور وکړ نو د دواړو وارو قیونه (کانګې) نه یوځای کیږي او نه هم اودس پرې ماتیږي.

پـوښــتــنـه : که پربدن دانه راختلې وي او دوینې یازوې داغ یې پر کالو ولګیږي نوداکالی به پاك وي اوکه ناپاك ؟

ځـــــواب : که چیرته وینه یازوې د بهېدو وړ نه وي بلکې کالي له هغې سره دلګیدلو له امله داغي شي نو کالي پاك دي خو مینځل یې غوره دي.

پـوښــتــنـه : که چیرته قی په ډکه خو له نه وي نوهغه پلیت دی اوکه نه ؟

ځـــــواب :نـــــــه.

پـوښــتــنـه : که ژوره پربدن وموښلي وینه وڅښي اوډکه شي ، یا غوماشې او کرړی سړی په غاښ کړي اودس ماتیږي اوکه نه ؟

ځـــــواب : د ژورې په چیچلو سره اودس ماتیږي ، که څه هم د هغې له لاسه درسېدلې زخم وینه ونه بهیږي ، ځکه ژوره دومره وینه څښي چې که چیرته هغه وینه له بدنه وتلې او ددې نس ته تللې نه وای نو خامخا به بهیدلې وای ، غوماشی، کرړی اوسپره که سړی وچیچي اودس پرې نه ماتیږي ځکه هغه دومره لږ وینه څښي چې دبهیدو وړ نه وي.

پـوښــتــنـه : په څه ډول خوب سره اودس نه ماتیږي ؟

ځـــــواب : په ولاړه یا له تکیې پرته په ناسته سره خوب یا دلمانځه په یو ډول هیئت سره چې بیده شي اودس نه ماتیږي لکه داچې : په سجده کې ویده شي یا په ناسته ویده شي اودس یې نه ماتیږي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـوښــتـنـه : داسې څوك هم شته چې په خوب سره یې اودس نه ماتیږي ؟

ځـــــواب :هو ! دانبیا وو uاودس په خوب سره نه ماتیږي ، دا د دوی جلاخصوصیت اوځانګړی فضیلت دی.

پـوښــتـنـه : ایا په لمانځه کې په کړس کړس (قهقه)خندا سره دټولو اودس ماتیږي ؟ اوقهقه خنداڅه ته وایي ؟

ځـــــواب : په کړس کړس (قهقه) خندا په داسې لوړغږ خندلو ته واي چې اوازیې نور څوك واوري.

په لمانځه کې په قهقه (په زوره خندا) سره اودس په لاندې شرطونو سره ماتیږي:

.1خندیدونکی به بالغ وي برابره خبره ده که نر یا ښځه وي ، ځکه د نابالغ په قهقه خنداسره اودس نه ماتیږي .

.2خندایې بایدپه ویښه وي ، او که چیرې په لمانځه کې ویده شو اوپه خوب کې یې په زوره وخندل اودس یې نه ماتیږي.

.3په کوم لمانځه کې یې چې خندلې وي هغه به رکوع او سجده لرونکی وي ځکه خو دجنازې په لمانځه کې په کړس کړس خندا اودس نه ماتیږي.

پـوښــتـنـه : دبل چاعورت ته په کتو سره اودس ماتیږي ؟

ځـــــواب : نه ! په خپل یا دبل چا په عورت باندې په پام یا له پام پرته چې سترګې ولګیږي اودس پرې نه ماتیږي .

دغسل پاتــه مـسئـلــې

پـوښــتـنـه : غسل څوډوله دي ؟

ځـــــواب : درې ډوله دي:

-فرض

-2سنت

-3مستحب

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـوښــتـنـه : فرض غسل څو ډوله دی ؟

ځـــــواب :شپږ ډو له دی چې بیان به یې دتعلیم الاسلام په راتلونکي برخه کې راشي.

پـوښــتـنـه : سنت غسلونه څو او کوم کوم دي ؟

ځـــــواب:

-1دجُمعې دلمانځه لپاره.

-2ددواړواخترونودلمانځه لپاره.

-3دحج د احرام لپاره.

-4دوقوف عرفات (دعرفات په میدان کې دولاړې لپاره).

پـوښــتـنـه : مستحب غسلونه څو اوکوم کوم دي ؟

ځـــــواب : مستحب غسلونه ډیردي چې یوڅو یې دادي:

-1دشعبان دمیاشتې دپنځلسمې په شپه غسل کول چې " شب برات " ورته وایي.

-2دعرفې په شپه (دذی الحجې داتمې نېټې دمازدیګرنه وروسته)د راتلونکې شپې لپاره.

-3لمر اویا سپوږمۍ چې کله تندر ونیسي ، دهغو د لمانځه لپاره.

-4داستسقا دلمانځه لپاره.

-5مکې معظمې یا مدینې منورې ته له داخلیدومخکې.

-6مړي ته دغسل ورکولو نه وروسته.

-7دکافر لپاره تراسلام راوړلو وروسته غسل کول.

پـوښــتـنـه : که غسل ته حاجت پیښ وي ،په دریاب کې غوپه وخوړل شي او یا باران ته ودریږي اوپرټول بدن یې اوبه تیرې شي غسل کیږي اوکه نه ؟

ځـــــواب : هو ! کیږي ، په دې شرط چې په خوله او پزه اوبه ورغړول شي.

پـوښــتـنـه : دغسل په حالت کې قبلې ته مخامخ کیناستل روادي اوکه نه ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځـــــواب : که چيرې دغسل په وخت کې بدن لوڅ وي نو قبلې ته مخامخ کيناستل روانه دي اوکه عورت پټ وي بيا پروانه لري.

پـوښــتـنـه : په بربنډ (لوڅ) حالت کې غسل کول څرنګه دي ؟

ځـــــواب : په غسل خانه يا بل داسي ځانکي،ګ چېرته يې چې په عورت د بل چا سترګې نه لګيږي بربنډ غسل کول روا دي.

پـوښــتـنـه : په غسل کې کومې خبرې مکروه دي ؟

ځـــــواب:

-1زياتي اوبه تويول.

-2په بربنډ حالت کې خبرې کول.

-3قبلې ته مخامخ کيناستل.

-4دسنت خلاف غسل کول.

پـوښــتـنـه : که يوچا له غسل مخکې اودس کړی نه وي ، نود غسل نه وروسته، دلمانځه لپاره پرې بيا اودس کول ضروري دي اوکه نه ؟

ځـــــواب : نه ! له غسل سره اودس هم وشو ، بيا ورته اړتيا نشته.

پـرمـوزو بانـدې دمسح پاتـه مسئـلـې

پـوښــتـنـه :   دمسح موده له څه وخته پيليږي ؟

ځـــــواب : کوم وخت چې اودس مات شي ، له هغه وخته څخه دکوردښښتن (مقيم)لپاره يوه شپه او ورځ اودمسافر لپاره درې شپې او درې ورځې مسح روا ده ، دمثال په ډول دجُمعې په سهار يې اودس وکړ موزې يې په پښو کړې او د دماسپښين دوخت دختمېدو سره يې اودس مات شو ، نو داسې که مقيم وي نود شنبې دورځې ترماسپښينه پورې پرموزو مسح کولای شي ، اوکه مسافروي بيادوشنبې تر ماسپښينه پورې په موزو مسح کولای شي.

پـوښــتـنـه : دموزومسح په کومو شيانو سره ماتيږي ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځـــــواب : په کوموشیانوسره چې اودس ماتیږي، له هغه پرته دمسحې د مودې په ختمېدو ، په موزو کښلو ،اود دریو ګوتو په اندازه دموزې په څېرېکیدو سره هم مسح ماتیږي.

پـوښـتـنـه : که چیرې داوداسه په حالت کې یې موزه وکښله اویایې داوداسه په حالت کې دمسحې موده پوره شوه نو حکم یې څه دی ؟

ځـــــواب : په دې صورت کې یواځې پښې مینځل اوموزې پښو کول کافي دي، پوره اودس کول مستحب دي.

پـوښـتـنـه : که چیرې مسافر په موزوباندې مسح پیل کړه اودیوې ورځې او شپې تر تېرولو وروسته بېرته کورته راغی نو مسح به څه ډول کوي ؟

ځـــــواب : موزې دې وکاږي او له سره دې مسح پیل کړي.

پـوښـتـنـه : که مقیم مسح پیل کړه اوپه سفر روان شونو څه دې وکړي؟

ځـــــواب :که سفرېې دیوې ورځې او شپې له پوره کېدو مخکې پیل کړ نو تردریو ورځو اودریو شپو پورې دې پرموزومسح کوي ، اوکه سفرېې د یوې ورځې او شپې له تیرېدو وروسته پیل کړی وي نو موزې دې وکاږي له سره دې مسح پیل کړي.

پـوښـتـنـه : که چیرې موزه څو ځایه لږ لږڅیرې وه نو حکم یې څه دی ؟

ځـــــواب : که موزه څو ځایه لږ لږ څېرې وه نو ټول څیروالی ته دې پام وکړي که چیرته ددوو ګوتو په اندازه وْ نو بیا مسح نه کیږي اوکه چیرته کم وْ، بیا کیږي اوکه چیرته دواړه موزې څیرې وې او څیروالی یې د دوو ګوتو په اندازه وْ خو دهرې یوې څیروالی له دوو ګوتو کم وْ بیا هم مسح کیږي.

د حقیقي نجاست او د هغه د پاکوالی پاته مسئلې

پـوښـتـنـه :که چیرته دځرمنې په شیانو لکه موزې ، څپلی، کمربنداویا نوروداسې شیانو پلیتي (نجاست) ولګیږي چې په سترګو ښکاریږي هغه به څه ډول پاکیږي ؟

ځـــــواب : پرځمکه یابل شي باندې په موښلو سره پاکیږي خو شرط یې دادی چې په موښلو سره یې صورت اواثر (رنګ،بوی،خوند) له منځه ولاړ شي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوښـتـنـه : كه چيرته په همدې شيانو باندې متيازې، شراب، اويا داسې بله پليتي ولګيږي نو هغه به څه ډول پاكيږي ؟

ځـــــواب : په اوبو اويا بل بهېدونكي شي سره يې داسې پاك كړی چې اثريې لرې اوبيا يې ومينځئْ نو پاك به شي، مانا دا چې له صورت لرونكو ټول نجاستونو څخه پرته نور ټول نجاستونه چې دڅرمنې په شيانو ولګيږي هغه يواځې په مونښلو نه پاكيږي ، بلكې مينځل يې هم ضروري دي.

پوښـتـنـه : چاقو،چاړه، توره اوداوسپنې يا دسپينو زرو يا مسو المونيمو اوداسې نور شيان چې پليت شي نو له مينځلوپرته پاكيږي كه نه ؟

ځـــــواب :داوسپنې شيان چې زنګ وهلي نه وي او صاف وي، او همداځير دسپينو ،سروزرو ،مسو المونيمو اوپيتلو او.....، دغه څېر هندسي،چيني لوښي ،اودفيل له غاښه او هډوكونه جوړ شوي شيان داټول چې پاك وي، كاړه واړه شوي نه وي كه يې په مو ښلو سره دنجاست اثر له منځه ولاړ نو پاكيږي.

پوښـتـنـه : دكوړوالی نه مقصد څه دی ؟

ځـــــواب : يعني دهغو په جسم كې بايد داسې كوړوالی نه وي چې له امله يې جسم ټيټ او پاس وي، ځكه په داسې كوړوالي كې له مونښلو وروسته هم دنجاست د پاتې كېدو امكان وي.

هو! كه په هغو كې يواځې داغونه وي ،كوړوالی نه وي نوبيا دغه شيان په مونښلوسره هم پاكيږي.

پوښـتـنـه : كه پرځمكه پليتي تويه شي، لكه بولې يا شراب اوداسې نور ،نو څه ډول به پاكيږي ؟

ځـــــواب :ځمكه چې وچه شي اودنجاست اثر (رنګ، بوی، خوند) يې له منځه ولاړ شي بيانوځمكه پاكيږي.

پوښـتـنـه : كه دكور ، مسجد اوداسې نور ځايو په پخو خښتو يا د سيمنټو په فرش يا ديوال باندې نجاست ولګيږي نو څه ډول پاكيږي ؟

ځـــــواب :داسې خښتې اوډبرې چې په يوه ودانۍ كې لګيدلې وي دنجاست دوچيدو اوداثر له تللو وروسته پخپله پاكيږي.

پوښـتـنـه : كوم شيان چې د مينځلو په وخت كې يې نښتيځل ممكن نه وي لكه ميسې لوښې يا داواريدو پنډې پنډې توشكې نو دهغو دپاكيدو لاره څه ډول ده ؟

ځـــــواب :داسې شيان چې نښتيځل يې ممكن نه وي ياهم ګګران وي دپاكيدلو طريقه يې داده چې : يو وار ومينځل شي ،بيا پريښودل شي ترڅو يې څاڅكې وڅ شي ، دوهم وار بيا ومينځل شي او بيا پريښودل شي ترڅو يې د اوبو څاڅكې ودريږي ، دريم واربياومينځل شي او و غوړول شي نو به پاك شي، خودمينځلو په وخت كې يې په ځمكه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پورې څومره موښل ممکن وي هغو مره موښل یې ضروري دي ، تر څوېې دنجاست ایستلو په لار کې تروسه وسه کوشش شوي وي.

پـوښــتـنـه : دخاورو لوښي چې پلیت شي نو آیا پاکیږي او که نه ؟

ځــــواب : دخاورو لوښي هم په مینځلو سره پاکیږي او دپاکیدو طریقه یې هغه ده کومه چې په مخکنۍ پـوښــتـنـه اوځــــو اب کې تیره شوه.

پـوښــتـنـه : پلیت شی لکه خوشیایي، چې وسوځول شي او ایرې شې یې، ایرې پاکي دي اوکه نه ؟

ځــــواب : پلیت شی چې وسوځول شي اوایره شي، ایرې یې پاکي دي.

پـوښــتـنـه : په غوړوکې که موګ ږك ولویږي اومړ شي حکم یې څه دی ؟

ځــــواب : غوړي که یخی (کنګل) وي موږ ك اوورسره دهغه شاوخوا غوړې لري کړای شي پاته غوړي به پاك شي، اوکه غوړي ویلې (اوبه) وي بیا به ټول غوړ پلیت دي.

پـوښــتـنـه :   پلیت شوي غوړي اوتېل څه ډول پاکیږي ؟

ځــــواب : په پلیت شویو غوړو یاتېلو کې دهغو په مقدار اوبه واچوه او جوش ورکړه کله چې اوبه د غوړو اویا تیلو سرته راشي لري یې کړه که دری ځله داسي وکړې نو په دې سره به غوړي اوتیل پاك شي.

داستـنجا پاتـه مسئـلـې

پـوښــتـنـه : استنجا کوم وخت مکروه ده ؟

ځــــواب:

– 1قبلې ته مخامخ یا د شا له خواستنجا کول.

-2په داسي ځای کې استنجا کول چې داستنجا کوونکي پر عورت دیوچا سترګي لګیږي.

پـوښــتـنـه : دتش اویاډك اودس په وخت کې کومې خبرې مکروه دی ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځـــــواب:

1.قبلې ته مخ يا په شا كښينا نستل.

2.په ولاړه متېازې كول.

3.په تالاب ، ويالې اويا څاه كې اودس ماتى كول.

4.دهمدغو واړو په غاړه اودس ماتى كول.

5.دمسجد له ديوال سره.

6.په هديره كې.

7.دموږك يا په بل غاركې.

8.د اودس ماتېه وخت كې خبرې كول.

9.په ټيټ ځاى كيناستل پورته لورته متېازې كول.

10.دخلكو دناستې پاستې په ځاياو لاره كې اودس ماتى.

11.داوداسه او يا غسل كولو په ځاى كې.

داوبـو پاتـه مسئـلـې

پـوښــتــنـه : دلمر په گرمگو شويو اوبواودس كيږي اوكه نه ؟

ځــــواب : كيږي خو ښه نه دى.

پـوښــتــنـه : كه داوداس په وخت كې دبدن څخه څاڅكي په لوښي

كې ولويږي ، نو پدې اوبو سره بيا اودس كيږي اوكه نه ؟

ځــــواب : داوداسه په وخت چې له بدن نه چې كومې اوبه لاندې تويږي مستعملې(ناولې) اوبه بلل كيږي (كه چيرته پربدن باندې حقيقي نجاست نه وي)؛ مستعملې اوبه چې له ناولو اوبوسره گډې شي، حكم يې دادى چې

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

:ترخوپورې د ناولو اوبو مقدار له ناولو اوبو څخه کم وي ترهغه وخته پرې اودس کيږي، اوکه د ناولواوبو مقدار له پاکو اوبو سره برابر او يا ترينه زيا ت شي نو بيا پرې اودس اوغسل نه کيږي.

پـوښــتـنـه : که له اوبوسره پاك شی ګډ شي لکه : صابون يا زعفران نو اودس پرې کيږي اوکه نه ؟

ځـــــواب : له پاکو اوبو سره چې پاك شی ګډ شي او داوبو يو يا دوه صفتونه (رنګ، خوند،بوی)بدل کړي نو بيا هم اودس پرې کيږي خو که دری واړه صفتونه يې بدل شول او اوبه ټينګې شوې نو اودس پرې نه کيږي.

پـوښــتـنـه : که تالاب يا حوض په شرعي ګز سره دوه ګزه پلن اوپنځوس ګزه اوږد وي ، ياڅلور ګزه برداره او پنځويشت ګزه اوږ د ، يا پنځه ګزه پلن او شل ګزه اوږ د وي نو هغه به دجاري (روانو) اوبو حکم لري اوکه نه ؟

ځـــــواب : هو ! حکم يې دروانو اوبو دي.

پـوښــتـنـه : که حوض پټ او خوله يې خلاصه وي او له شرعي مقدار څخه يې خوله کمه وي خو لاندې برخه يې ډيره پلنه وي نو حکم به يې د لوی حوض او روانو او بو وي او که نه ؟

ځـــــواب :که چيرته حوض لس ګزه اوږداولس(1) پلن وي خو له څلورو لوريو او يا يو يا دوو (2) لورو څخه پټ کړای شوي وي که چت يې له اوبو نه پورته او جلا وي نودا بيا سهي حوض دی او اوبه يې روانو اوبو حکم لري ، اوکه چيرته چت يې له اوبو سره لګيدلی وي نو بيا سهي حوض نه دی ، اود کمو اوبو حکم لري ؛لنډه داچې داوبو هغه برخه اعتبارلري دکومو سر چې لوڅ وي پدي معنا چې له چت سره لګېدلې نه وي نو دهغو لپاره دشرعي مقدار اندازه پکارده.

اوکه چيرته يې لوڅه برخه کمه وي نو لاندينی برخه يې چې هرڅو مره پلنه وي اعتبار نه لري.

دڅاه پاته مسئلې

پـوښــتـنـه : که په څاه کې دکوترې يا مرغۍ ګندګي ولويږي نو حکم يې څه دی ؟

ځـــــواب :دکوترې او مرغۍ په ګندګۍ اويا داوښ اومېږې په دوو اوڅلورو پچو سره څاه نه مرداريږي.

پـوښــتـنـه : که چيرې کافر څاه ته د بوکې (ډولچې) راکښلو لپاره ورکوز شي اوپه اوبو کې غوټه ووهي نو دڅاداوبو حکم څه دی ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځـــــواب : که چیرته کافر ځاه ته له کوزیدو مخکې ولمبیږي اوپاکې جامې واغوندي اوبیا ورکوز شي نودځاه اوبه پاکې دي اوکه له کوزیدود مخه ونه لمبیږي اوپه خپلو ناولوجامو کې ور کوزشي نو ځاه پاکه ده خو ټولې اوبه يې راکښل په کاردي ، ځکه چې دکافربدن اوجامې يې زیاتره وخت پلېتي وي.

پـوښـتـنـه : که چیرته ځاه ځانګړې بوکه ونه لري بلکې خلك يې اوبه په مختلفو ورو او غټو بوکو راوباسي نو دپاکولولپاره به يې اوبه په کومه بوکه راویستل کیږي ؟

ځـــــواب :کله چې ځاه ځانګړې بوکه ونه لري ، اویا ځاه ډیره غټه او یا ډیره وړه وي نو په داسي حالت کې بیا درمیانه (منځنۍ) بوکه اعتبار لري ، درمیانه سولاغه هغه ده په کومې کې چې په انګریزي سیر درى نیم سیره اوبه راځي.

یـــادونه:تردې ځایه پورې دتعلیم الاسلام له ددوهمې برخې سره ترلې مسئلې پای ته ورسېدې له دې وروسته نورې مسئلې پیلږي.

د تیـمـم بیـان

پـوښـتـنـه : تیمم څه ته وايي ؟

ځـــــواب : په پاکه خاوره یاپه داسي پاك شي سره چې د خاورو حکم ولري له حکمي نجاست څخه دبدن پاکولو ته تیمم وايي.

پـوښـتـنـه : تیمم کله روا دی ؟

ځـــــواب :کله چې اوبه نه وي ، یا داوبو له استعمال څخه ناروغي پیداکیږي اویاهم دناروغي دزیاتوالې اندیښنه وي نوبیا تیمم روادی.

پـوښـتـنـه : داوبو دنشتوالي صورتونه کوم دي ؟

ځـــــواب :داچې اوبه یو میل (یونیم کیلومتر) لرې وي ، یاددښمن له وېرې څخه اوبه راخیستل شوني نه وي داسي چې : دکور دباندې ځاه وي خو اودس کونکی ویریږي چې که له کوره ووځم نو دښمن یا غله به مې ووژني ، یا دځاه له خولې سره یو غټ مار اویازمرى وي ، اویا داچې اوبه ورسره وي خو لږ وي اوله دې ویریږي چې که چیرې په دغو

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوبو اودس وکړم تړی به شم ، اویاخو څاه وي خو بوکه اورسی نه وي ، اویاداچې اوبه هم شته خو سړی ددې توان نه لري چې اوبه په ولاړه روباسي اوبل څو ك هم نه وي،داټول هغه صورتونه دي چې داوبو دنشتوالي حکم لري.

پـوښــتـنـه :دناروغی وزیره په کوم وخت کې داعتبار وړ گرځي ؟

ځــــواب :کله چې دخپلې تجربې له مخې یې په هغې غالب گومان راشي اویا دیوه لوی اوتکړه حکیم (ډاکټر) دوینا له مخې ورته معلومه شي چې داوبو استعمال یې ناروغه کوي نو بیايې تیمم سهي دی.

پـوښــتـنـه :داوبو دیوه میل دلریوالي مطلب څه دی هیله ده چې په یو څه وضاحت سره یې بیا ن کړئ.

ځــــواب : کله چې انسان په داسي ځای کې وي چې هلته اوبه نه وي ، خو دیو چا په ښوونه او یا یې دخپل اټکل له مخې غالب گومان پدې راشي چې اوبه یو میل لرې دي نو د اوبو راوړل اوپه هغه اودس کول پرې لازم دي.

خو کله چې کوم ښوونکي هم نه وي او داسي لاره هم نه وي چې له هغه څخه داوبو دشتوالي معلومات وشي ، اویا داوبو دشتوالي معلومات وي خو اوبه یو میل اویاله هغه نه هم ډیرې لرې وي نو بیا د اوبو راوړل ضرور نه دي او تیمم کیږي.

پـوښــتـنـه :په تیمم کې څو فرضونه دي ؟

ځــــواب : دری فرضونه دي:

←:1نیت کول.

← :2دواړه لاسونه (چمبې)په خاورو باندې وهل او پرمخ یې تیرول.

← :3بیا دواړه چمبې پر خاوره وهل اوپردواړوځنگلویې تیرول.

پـوښــتـنـه : دتیمم کولو پوره طریقه راته بیان کړئ ؟

ځــــواب : اول نیت وکړه داسي چې زه د ناپاکي دلیرې کولو او دلمانځه دادا کولو لپاره تیمم کوم بیا دواړه چمبې پر پاکه خاوره ووهه او ویې څنډه که خاورې ډیرې وې نو پوه یې کړه او دواړه لاسونه پرمخ باندې داسي تېرکړه چې هیڅ یوځای پاته نه شي ، که دیوه ویښته په اندازه ځای هم پاتې شي تیمم نه کیږي . دوهم ځل دواړه لاسونه په خاورو ووهه او ویې څنډه اول د چپه لاس څلور گوتې دراسته لاس دگوتو ترخوکو لاندې کښیږده او ترڅنگلو پورې یې کش کړه ، نو په دې توگه به دښي لاس په لاندینۍ برخه لاس تېر شي ،. بیا دچپه لاس ورغوی دښي لاس په پورته خوا باندې دځنگلو له لورې ترگوتو پورې کش کړه ، اود چپه لاس دبټې گوتې مخ دښي لاس دبټې گوتې پرشا تیرکړه . ، بیا همدغسې ښی لاس په چپه لاس تیرکړه ورپسې گوتې خلال کړه اوکه دې گوته په گوتې وه دهغې کښل یا ښورول ضروري دي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـوښـتـنـه : داوداسه اوغسل دواړو لپاره تیمم کیږي او که یواځې داوداسه لپاره ؟

ځـــــواب : ددواړو لپاره روا دی.

پـوښـتـنـه : تیمم پرکومو شیانو کیږي ؟

ځـــو اب :پرپاکه خاوره ، ریګ ، تیږه، چینه دخاورې په خام یا پاخه لوښي چې غوړ نه وي ، پر پخه یاخامه خښته ، دخاورې یا خښتو یا تیږو پر ټوټو تیمم کیږي دغه راز دګچو پر دیوال اوپرسره ملتاني خاوره باندې ، او پرپاك ګرد باندې هم تیمم کیږي.

پـوښـتـنـه : پرکومو شیانو تیمم کیږي ؟

ځـــــواب :پرلرګي، اوسپنې، سرو زرو، سپینو زرو، میسو ، پیتلو، المونیم، شیشه، سرپو، لیم، غنمو، وربشو، په هرډول غله ، جامو، اېرو پردې ټولو شیانو تیمم نه کیږي ، لنډه داچې هر هغه شی چې په اورکې ویلیږي یا په سوځلو سره ایره کیږي پر هغه باندې تیمم پرې نه کیږي.

پـوښـتـنـه : که داېرو ، ګچو یا دخښتو پردیوال باندې ګرد نه وي نو تیمم پرې کیږي اوکه نه ؟

ځـــــواب : پرکومو شیانو چې مونږ تیمم روا بللی پرهغو باندې د ګرد شتوالی شرط نه دی ، په تیږه ،خښته اودخاورې لوښی که مینځل شوی هم وي تیمم پرې روادی.

پـوښـتـنـه : پرکومو شیانو چې تیمم نه کیږي که چیرته ګردپرې پروت وي تیمم پرې روادی اوکه نه ؟

ځـــــواب : هو ! که دومره ګرد وربانديې وْ چې هغه باندې له لاس وهلو سره دوړه پیداکیدله یا پرهغه باندې پاتې شي ، نو بیا تیمم روادی.

پـوښـتـنـه :که چیرې چا دقرآن کریم دویلو او مچو کولو یا مسجد ته دتللو لپاره یا دآذان یا سلام دځو اب په نیت تیمم وکړ ، نو آیا په هغه سره لمونځ کیږي اوکه نه ؟

ځـــــواب : نه کیږي.

پـوښـتـنـه : که یو چا دجنازې دلمانځه یا دسجده تلاوت په نیت تیمم وکړ نو په دغه تیمامه سره لمونځ کیږي او که نه ؟

ځـــــواب :کیږي.

پـوښـتـنـه : داوبو د نشتوالي په صورت کې که یو چا پرتمیامه لمونځ وکړ ، له هغه وروسته بیا اوبه پیداشوې نو دلمانځه حکم څه دی ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځـــــواب :لمونځ يې شوی ، او بيا راګرځولو ته يې حاجت نشته ،که څه هم اوبه په وخت کې د ننه او ياهم له وخت نه دباندې ورپيداشوې.

پـوښـــتـنـه : تيمم په کومو شيانو سره ماتيږي ؟

ځـــــواب :په کوموشيانوسره چې اودس ماتيږي په هغو تيمم هم ماتيږي ،هو ! دغسل تيمم يواځې په حدث اکبر سره ماتيږي خو که چيرې يو چا تيمم داوبو دنيستۍ په خاطر کړی وْ، چې کله اوبه ومومي تيمم يې ماتيږي .اوکه چيرې يې ديوبل عذر له امله کړی يْ لکه مرض او يا داسي نور نو د عذر په ختمېدو سره يې تيمم ماتيږي.

پـوښـــتـنـه :که يو چا ديوه وخت دلمانځه لپاره تيمم وواهه نو دبل وخت لمونځ هم پرې کولای شي اوکه نه ؟

ځـــــواب :په يوه تيمامه سره ترڅو چې(په کوم لوی او واړه اودس ماتي) مات نه شي دډيرو وختونو لمونځونه پرې کېدلای شي ، دغه راز دفرض لمانځه لپاره چې کوم تيمم شوی وي په هغه سره فرض ، نفل، لمونځ، دقرآن کريم تلاوت ، دجنازې لمونځ ، سجده سهوه او نور ټول عبادتونه کيږي.

پـوښـــتـنـه : دتيمم موده څومره ده ؟

ځـــــواب : ترڅو چې اوبه پيداشوې نه وي او يا عذر لري شوی نه وي تيمم روا دی ، که څه هم په دغسې حالت کې کلونه واوړي هيڅ پروا نه لري.

دلمـانځـه ددوهـم شرط

)دجـامـو دپـا کـوالي بيان(

پـوښـــتـنـه : دجامو له پاکوالي نه مقصد څه دی ؟

ځـــــواب :کومې جامې چې دلمونځ کونکی پرتن وي لکه : پرتوګ ، خولۍ، پګړۍ کورتۍ، اوداسي نور ددې ټولو شيانو پاکوالی ضروري دی ، داسي چې له دې ټولونه به په يوه هم غليظه نجاست (لويه پليتي) ديوه درهم له اندازې زياته لګېدلې نه وي او دغه ځېر که خفيفه نجاست وي دجامې څلورمې برخې ته به نه وي رسيدلی اوس که په

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

جامو غليظه نجاست د يودرهم په اندازه يا له هغه نه كم لګېدلى وي او دغه څېر كه خفيفه نجاست وي هغه به دجامې څلورمې برخې ته نه وي رسيدلى ، نو پدغسې جامو كې لمونځ روادى خو مكروه دى.

پـوښـتـنـه : كه چيرته دپګړۍ دشملې يوه پيڅكه پليته وه خو لمونځ كونكي هغه خواپريښودله اونيمايي پګړۍ يې له بلې پيڅكې نه ووهله لمونځ يې كيږي اوكه نه ؟

ځــــواب : كومه جامه چې دلمونځ كونكي له بدن سره داسې تړلې وي چې دده له ښورېدا سره هغه هم ښورېدله دداسې جامې ټول پاكوالى ضرورى، ځكه خواوس په دې صورت كې چې دلمونځ كونكي له ښورېدا سره پګړۍ ښوريږي لمونځ نه كيږي.

دلـمـانـځـه ددريـم شـرط

(دځاى دپاكـوالـي) بيـان

پـوښـتـنـه : دځاى دپاكوالي مقصد څه دى ؟

ځــــواب : دلمونځ كوونكي د دواړو پښو ، ځنګنونو، لاسو اوتېندې لګولو دځاى پاكوالي ضروري دى.

پـوښـتـنـه : په كوم شي چې لمونځ كولاى شي كه چېرې يې لاندې لورى پليت وي ،لمونځ پرې كيږي اوكه نه؟

ځــــواب : كه چيرته دلرګي اويا تيږې تخته وي او يا اوارې شوې خښتې وي ياهم دهغو په څېر بل يو سخت او پنډ شى وي اودلمانځه مخ يې پاك وي نو بيا لمونځ پرې كيږي، كه څه هم هغه بل لورې يې پليت وي ، هيڅ پروا نه لري ، اوكه چيرې پريوه نازكه جامه لمونځ وكړې چې لاندې برخه يې مردار وي، لمونځ نه كيږي.

پـوښـتـنـه : كه جامه غبرګه وي پورته لورى يې پاك او لاندې لورى يې پليت وي حكم يې څه دى ؟

ځــــواب : كه دواړه لورې يې سره ګنډلې نه وي او پورتنۍ جامه دومره پنډه وي چې دلاندينۍ جامې دپليتي بوى اورنګ ترينه نه حس كېده، بيا لمونځ كيږي ، اوكه چېرې دواړه سره ګنډلې وې نو د احتياط له مخې دې په داسې جامه لمونځ نه كوي.

پـوښـتـنـه : كه چيرته دلمانځه ځاى پاك وي خو شا اوخوا يې پليتي وي او بوى يې راځي نو لمونځ كيږي اوكه نه ؟

ځــــواب :لمونځ كيږي خوپه لوىلاس په داسې ځاى كې لمونځ كول ښه نه دي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلـمـانـځــه د څـلـورم شـرط

(عــورت پټـولـو) بيــان

پـوښــتـنـه : دعورت دپټوالي معنا څه ده ؟

ځـــــواب :دنارينه عورت دنامه له غوټۍڅخه ترځنګنو (ګونډو) پورې

دی چې پټول يې پرې په لمانځه کې دننه اوهم دباندې فرض دي.

اوپه ښځو له دوو خپرو او قدمو اومخ پرته د ټول بدن پټول فرض دي خو له لمانځه دباندې هم دوی ته دا روا نه دي چې له نامحرم نارينه سره لوڅ مخ ودريږي.

پـوښــتـنـه :که دعورت يوڅه برخه له قصدپرته ښکاره شي حکم يې څه دی ؟

ځـــــواب :که دعورت څلورمه برخه په لمانځه کې دومره وخت لوڅه پاتې شي په څومره وخت کې چې درې واره سبحان ربّی العظيم ويل کيدلای شي نو لمونځ فاسديږي ، اوکه ښکاره شي او سمدستي بيرته پټ کړای شي نوبيا لمونځ نه فاسديږي.

پـوښــتـنـه : که يوسړی په تياره کې لوڅ لغړ لمونځ کوي حکم يې څه دی ؟

ځـــــواب : دجامې دشته والي په صورت کې لمونځ لغړ (لوڅ ګ) نه کيږي، برابر ه خبره ده که په تياره اوياهم په رڼاکې وي.

پـوښــتـنـه :که چيرې يوڅوك په لوی لاس د عورت څلورمه برخه په لمانځه کې ښکاره کړي، حکم يې څه دی ؟

ځـــــواب :په لوی لاس دعورت دڅلورمې برخې ښکارولوسره لمونځ فاسديږي.

پـوښــتـنـه :که له يوچاسره بيخي جامه نه وي نوبيا به څه کوي ؟

ځـــــواب :که چيرې هيڅ ډول جامه ورسره نه وي نو بيادې په يو بل شي ځان پټ کړي ، دمثال په ډول دونو پاڼې يا ټاټ اوداسې نور ، اوکه يومخ دبدن دپټولو لپاره هيڅ نه وي نوبيادې لمونځ وکړي ، خو په داسې وخت کې به بيا په ناسته لمونځ ، رکوع اوسجده په اشاره سره کول غوره دي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلـمـانـځـه دپـنــځـم شــرط

د (وخـت پيـژنـدلـو) بيـان

پـوښــتـنـه :دلمانځه لپاره دوخت د شرط کيدو معنا څه ده ؟

ځــــواب :دلمانځه دادا کولو لپاره دوخت دشرط کېدو معناداده چې کوم يووخت د لمانځه لپاره ټاکل شوی وي ، په همغه وخت بايد لمونځ وشي، ځکه چې له وخت دمخه لمونځ ښځي نه کيږي او له وخت وروسته بيا لمونځ کولوته ادا نه وايي بلکې بيابه يې قضايي راګرځوي.

پـوښــتـنـه : په شپه اوورځ کې څو وخته لمونځ فرض دی ؟

ځــــواب :په شپه ورځ کې پنځه وخته لمونځ فرض دی اوله دې پرته يو لمونځ چې واجب دی هغه وتر دی.

پـوښــتـنـه : فرض ، واجب ، سنت ، نفل هريو څه ته وايي او فرق يې څه دی ؟

ځــــواب :فرض دې ته وايي چې په قطعي (مضبوط) دليل سره ثابت وي ، په ثبوت کې يې هيڅ رنګه شك اوشبه نه وي ، دفرضو منکر کافر دی اوله عذره پرته يې پريښونکی فاسق اودعذاب وړ ګڼل کيږي.

واجب دې ته وايي چې په ظني (شکمن) دليل سره ثابت وي منکر يې کافرنه دی ، هو ! له عذره پرته پريښوونکی يې فاسق او دعذاب وړ ګڼل کيږي.

سنت دې ته وايي چې هغه رسول الله e يا صحابه کرامو کړی وي اويا يې دهغه په کولو امر کړی وي.

نفل هغو کارونو ته وايي چې فضيلت يې له شريعت نه ثابت وي ، په کولو کې يې ثواب وي او په نه کولو کې يې عذاب نه وي .همد ې ته مستحب، مندوب او تطوع هم وايي.

پـوښــتـنـه : فرض څو ډوله دي ؟

ځــــواب :دوه ډو له دي : فرض عين ، او فرض کفايي ، فرض عين خو دې ته وايي چې اداکول يې په هر مسلمان ضروري وي ، له عذره پرته پريښوونکی يې فاسق اوګناهګار وي ، فرض کفايي دې ته وايي چې د يوه يا دوو کسانو په اداکولو سره د ټولو خلکو غاړه خلاصيږي ، اوکه هيڅ څوك يې ونکړي نو بياټول ګنهګار دي.

پـوښــتـنـه : سنت څو ډوله دي ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځــــواب :دوه ډو له دي موْكد سنت ، او غير موْكد سنت ، موْكد سنت دې ته وايي چې هغه رسول الله e تل كړي وي اوياېي د هغه په كولو امركړي وي اوتل يې كړي هم وي پدې معنی چې له عذره پرته يې هيڅكله هم پرايښې نه وي ، له عذره پرته ددغه ډول سنتو پريښولو باندې عادتېدل ډيره ګناه لري.

اوغير موْكد سنت دې وايي چې هغه حضور e زياتر وخت كړي وي خو كله ناكله يې له عذره پرته پرايښې هم وي ، دداسې سنتو په كولو كې له مستحبو ثواب زيات دی اوپه پريښولو كې يې ګناه نشته او دغه ډول سنتو ته سنن زوائد هم وايي.

پـوښــتـنـه :دحرام، مكروه تحريمي او مكروه تنزيهي هر يومعنا څه ده ؟

ځــــواب : حرام داسې كارته وايي چې حرمت يې په قطعي دليل سره ثابت وي ، كونكی يې فاسق او دعذاب وړ بلل كيږي اومنكر يې كافر دی.

مكروه تحريمي داسې كارته وايي چې حرمت يې په ظني دليل سره ثابت وي ، منكريې كافر نه دی، خو كوونكی يې بياهم ګناهګار دی دمكروه تنزيهي په كولوكې كه څه هم ګناه نشته خو يوډول بد كار دی.

پـوښــتـنـه :مباح څه ته وايي ؟

ځــــواب : مباح هغه كارته وايي چې په كولو كې يې ثواب اوپه نه كولو كې يې ګناه او عذاب نه وي.

پـوښــتـنـه :دسهار دلمانځه وخت راته بيان كړئ ؟

ځــــواب :له لمر ختو تقريباً يو نيم ساعت مخكې دختيز لورته د اسمان په څنډو(كنارو)كې سپينوالی (رڼا) ښكاره شي ، هغه سپين والی او يا رڼا دځمكې نه پورته لورته د يوې ستنې په شكل كې لوړيږي چې صبح كاذب ورته وايي دغه رڼا لږوخت وي اوبيا وركيږي ،له دې وروسته دوهمه رڼا ښكاره كيږي چې دلمرخاته ښې اوچپ لورته غوړيږي، يعنې دآسمان پرټوله ختيزه كناره باندې وغوړيږي ،پورته لورته اوږده نه خيژي ، همدې ته صبح صادق (سپيده داغ)وايي ، دهمدې صبح صادق له ختو سره سم دسهار وخت پيل كيږي چې ترلمر ختو پورې وي ، كله چې دلمرلږ څرك هم ښكاره شي نو دسهار وخت ختميږي.

پـوښــتـنـه :دسهار (فجر)دلمانځه مستحب وخت كوم دی ؟

ځــــواب : كله چې رڼايي خوره شي اودومره وخت وي چې له سنتو سره سم په ښه توګه لمونځ اداشي ، اودلمانځه ترماميدو وروسته بياهم دومره وخت لاپاته وي چې كه چيرې په يو وجه سره لمونځ سهي شوی نه وي نو ترلمر ختو مخكې دوهم وار له سنتو سره سم لمونځ وكړل شي ، په داسې وخت كې لمونځ كول غوره دي.

پـوښــتـنـه : دماسپښين (ظهر)دلمانځه وخت راته بيان كړئ ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځـــــواب :دماسپښین دلمانځه وخت دلمردزوال(دسیوري دماتېدو) نه نیولې تردې چې دهرشي سیورى دهماغه شي له اصلي سیوري څخه پرته دوه برابره (چنده) شي ، که له دې کچې څخه سیورى واوښت نوبیادماسپښین وخت تیرشوى دى.

پـوښــتـنـه : دماسپښین دلمانځه مستحب وخت کوم دى ؟

ځـــــواب : په دوبې کې یې دومره ناوخته کول چې دلمر تېزي کمه شي ، په مني ، ژمي او پسرلي کې باید لمونځ په اول وخت کې چې دشیانو سیورى دخپل اوږدوالي په اندازه وي خامخا وکړاى شي.

پـوښــتـنـه :دمازدیگر(عصر) دلمانځه وخت کله پیلیږي ؟

ځـــــواب : کله چې دهرشي سیورى له اصلي سیوري څخه پرته دوه برابره شي نود ماسپښین وخت ختمیږي اود مازدیگر وخت شروع کیږي ،او داوخت ترلمر لوېدو پورې وي ، خو کله چې لمرډېرېدو ته نږدې او زیړشي نو بیاهغه وخت دمازدېگرلمونځ مکروه دى ، له دې نه مخکې یې کول پکاردي.

پـوښــتـنـه :دماښام دلمانځه وخت کله پیلیږي ؟

ځـــــواب :د لمر دسترګې له لوېدو سره دماښام وخت پیل اودشفق ترورکېدو پورې وي.

پـوښــتـنـه : شفق څه ته وایي ؟

ځـــــواب :دلمر ترډوبېداوروسته داسمان پرکنارو چې دلمرلوېده خواته کوم سوروالي پیداشي هغه ته شفق احمر وایي ، بیا له دې سوروالي وروسته یو ډول سپین والی پیداکیږي هغه ته شفق ابیض (سپینوالى) وایي ،څه شېبه وروسته داسپینوالى هم ورکیږي او ټول اسمان یو ډول ښکاري ،، دسپین والي له تلو مخکې لا دما ښام وخت پاتې وي.

پـوښــتـنـه : دماښام دلمانځه داداکولو مستحب وخت کوم دى ؟

ځـــــواب :اول وخت یې مستحب دى له عذره پرته دلمانځه ځنډول مکروه (ښه نه)دي.

پـوښــتـنـه :دماخستن دلمانځه وخت کله پیلیږي ؟

ځـــــواب : دسپینوالي له ختمېدوسره سم دماخستن وخت پیلیږي اودسهارترسپیده چاوده (صبح صادق) نه ترلږ مخکې وخته پوري وي.

پـوښــتـنـه : دماخستن دلمانځه مستحب وخت کوم دى ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځـــــواب :دشپې تر دويمې برخې پورې يې مستحب وخت دی ، له دې وروسته ترنيمې شپې پورې يې مباح وخت دی له هغه وروسته بيا مکروه وخت دی.

پـوښــتـنـه : دوتر لمانځه وخت راته بيان کړيْ ؟

ځـــــواب :دوتر لمانځه وخت دماخستن دلمانځه وخت دی ، خو دماخستن له لمانځه مخکې نه کيږي ، بلکې دماخستن له لمانځه وروسته دوترو وخت پيليږي.

پـوښــتـنـه : دوترو مستحب وخت کوم يو دی ؟

ځـــــواب :که چيرته دچګا پرځان باور وي چې دشپې په آخرکې خامخا راپاڅېدلی شم نو دهغه لپاره بيادشپې په آخره برخه کې وترکول مستحب دي ، خو که چيرته يې پر ځان داباور نه وي نوبيا وتر له خوب مخکې کول پکاردي .

دلـمـانـځـه دشـپـږم شــرط

(استــقـبـال قبــلـې) بيـان

پـوښــتـنـه : داستقبال قبلې معنا څه ده ؟

ځـــــواب :دقبلې په طرف مخامخ درېدلو ته استقبال قبله وايي.

پـوښــتـنـه :په لمانځه کې مخامخ قبلې ته ددرېدلودشرطوالي معناڅه ده ؟

ځـــــواب :دلمونځ کولو په وخت کې لمونځ کونکي ته ضروري ده چې مخ يې دقبلې لورته وي.

پـوښــتـنـه :دمسلمانانو قبله کومه ده ؟

ځـــــواب :دمسلمانانو قبله کعبه ده، خانه کعبه دخونې په شکل يوه لويه کوټه او د عربو (سعودي عربستان) په هيواد ، دمکې معظمې په ښار کې ده ، کعبې ته " کعبۍ الله ، بيتُ الله ، بيت الحرام " هم وايي.

پـوښــتـنـه : قبله کوم لورته ده ؟

ځـــــواب :په هندوستان ، برما، بنګله ديش ، او ډيرو هيوادونوکې (1) خوقبله دلوديز لورته ده ، ځکه چې داټول هيوادونه دمکې معظمې ختيځ لورته واقع دي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوښـتـنـه : که چیرته لمانځه په وخت کې دمریض مخ دقبلې لورته نه وي او دښورېدلووس هم نه لري نو څه به کوي ؟

ځــــواب :که داسې څوك وي ، چې دمریض مخ قبلې لورته واړوي اوله دغه څخه مریض ته دکوم تکلیف رسیدلو ویره هم نه وي ، نو بیا دې مخ قبلې ته واړول شي، اوکه چیرته څوك نه وي ، یا وي خو مریض ته پرې ډېرتکلیف رسیده ، نو بیا یې چې کوم لورته مخ وي هغې خواته دې لمونځ وکړي.

دلـمـانـځـه د اووم شــرط

(نـیـت) بـیـان

پـوښـتـنـه : دنیت کولو معناڅه ده ؟

ځـــــواب :نیت دزړه ارادې ته وایي.

پـوښـتـنـه : په نیت کې دڅه شي اراده کیږي ؟

ځـــــواب :په نیت کې دهغه فرض لمانځه اراده ضروري ده کوم چې اداکیږي مثلاً:که دسهارلمونځ کوي نواراده دې کوي چې د نن سهار لمونځ کوم، که قضایي لمونځ وي نو داسې نیت دې وکړي چې دفلاني ورځې دسهار قضایي لمونځ کوم ، اوکه چیرته په امام پسې لمونځ کوي نو بیا هم نیت کول ضروري دي.

پـوښـتـنـه :نیت په ژبه ویل څرنګه دي ؟

ځـــــواب :مستحب دی ، که په ژبه سره ونه ویل شي نو هیڅ پروا نه لري اوکه یې ووایي نوښه خبره ده.

پـوښـتـنـه :دنفل لمانځه نیت څه ډول کیږي ؟

ځـــــواب :دنفل لمانځه لپاره دومره نیت هم کافي دی چې نفل لمونځ کوم اودسنت لمانځه اوتراویح لپاره هم دومره نیت کافي دی.

داذان بـیـان

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـوښــتـنـه :داّذان معنا څه ده ؟

ځـــــواب :داذان معنا خبرول دي خو په شريعت کې دپنځه وخته لمانځه لپاره په ځانګړو الفاظو سره دلمونځ کونکو خبرولوته اذان وايي ، داّذان توري اولفظونه يې دتعليم الاسلام په لومړۍ برخه کې تيرشول.

پـوښــتـنـه : اّذان فرض دی که سنت ؟

ځـــــواب :اّذان سنت دی خوداچې له اّذان څخه داسلام يو خاص شان اوبرم ښکاريږي له دې امله پرې ټينګارراغلی.

پـوښــتـنـه : اّذان دکومو لمونځو لپاره سنت دی ؟

ځـــــواب : دپنځو لمونځو اوجُمعي دلمانځه لپاره سنت دی ، له دې پرته دبل هېڅ لمانځه لپاره سنت نه دی.

پـوښــتـنـه :اّذان څه وخت کول پکار دي ؟

ځـــــواب :دهرفرض لمانځه په خپل وخت کې کول پکاردي ، اوکه چيرته له وخت دمخه وشي نو دوخت پر راتللو سره بايد دوهم وار بياوشي.

پـوښــتـنـه :داّذان مستحبه طريقه کومه ده ؟

ځـــــواب :په اّذان کې اووه (7) شيان مستحب دي:

1.دقبلې لورته مخامخ په ولاړه دريدل.

2.داذان کلمې ورو ورو له تلوار پرته ويل.

3.داذان په وخت کې په غوږ کې دشهادت دواړه ګوتې په غوږو کې ورکول.

4.پرلوړ ځګای باندې اّذان کول.

5.په لوړ غږ سره اّذان کول.

6.دحيّ على الصّلاۍ ويلو په وخت کې ښي لورته اود حيّ على الفلاح په وخت کې چپ لورته مخ ګرځول.

7.دسهار په اّذان کې دحي الفلاح نه وروسته " الصّلاۍ خير من النّوم " دوه ځله ويل.

پـوښــتـنـه : اقامت څه ته وايي ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځــــواب : دفرض لمانځه په وخت کې چې کله خلك دجمعې لپاره رابلل کيږي، داّذان کلمې ويل کيږي،خو دحی على الفلاح نه وروسته دقدقامت الصلاۍ کلمې دوه واره داّذان دنوروکلمو نه زياتې ويل کيږي.

پـوښــتـنـه :اقامت ويل څه حکم لري ؟

ځــــواب : اقامت ويل دفرض لمنځونو لپاره سنت او دنورو لمنځونو لپاره سنت نه دی.

پـوښــتـنـه : آياآذان اواقامت ويل دنارينه اوښځودواړولپاره سنت دی؟

ځــــواب :نه ! هغه يواځې دنارينه وو لپاره سنت دی.

پـوښــتـنـه :بې اودسه آذان او اقامت ويل څرنګه دي ؟

ځــــواب :له اوداسه پرته اذان کول روا دي ، خو عادت ګرځول يې ښه نه دي ، او اقامت له اوداسه پرته مکروه دی.

پـوښــتـنـه :که چيرته څوك يو وخت پخپل کورکې فرض لمونځ کوي نو آذان او اقامت به وايي اوکه نه ؟

ځــــواب :دکلي دمسجد آذان او اقامت کافي دی ، خو که چيرته يې ووايي نو ښه دی.

پـوښــتـنـه :مسافربه دسفر په حال کې اذان او اقامت وايي اوکه نه ؟

ځــــواب :هو ! دسفر په حال کې کله چې له آبادۍ څخه دباندې وي آذان او اقامت دواړه ويل پکاردي . خو که چيرته اذان ونکړي او يواځې اقامت ووايي نو بياهم هيڅ پروا نه لري ، خو ددواړو پريښودل مکروه دي.

پـوښــتـنـه :که آذان يو سړی وکړي او اقامت بل ووايي نو دا روادي اوکه نه ؟

ځــــواب :که موْ ذن نه وْ او ياهم وْ خو دد وهم کس په اقامت ويلو سره نه خفه کېده نو بيا روا دی ، او که چيرته دموْذن خوښه نه وي نوبيامکروه دی.

پـوښــتـنـه :ترآذان څومره وروسته اقامت ويل پکاردی ؟

ځــــواب :دماښام له آذان پرته په نورو ټولو وختوکې دومره وروسته والی پکاردی ترڅو هغه کسان چې په خوراك ، څښاك ، يا قضاي حاجت او بولو بوخت وي هغوی فارغه او په لمانځه کې ګډون وکړای شي.

پـوښــتـنـه :داّذان او اقامت دواړو ځـواب څه ډول وي اوحکم يې څه دی ؟

ځــــواب :داّذان او اقامت دواړو اجابت (ځـواب ورکول) مستحب دي، داجابت او ځواب معنادا چې : اوريدونکی هم هغه کلمې ووايي کومې چې موْذن او يا يې مکبر وايي خو حیّ على الصّلاۍ او حیّ على الفلاح چې واوري نو لاحول

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولاقوّیٰ ﺇلا بالله ويل پكارده اود سهار په اّذان كې چې الصّلاۍ خير من النّوم واوري نو صدّقتَ و بررتَ ويل په كار دي ، او په اقامت كې چې قدقامتِ الصّلاۍ واوري ﺃقامها الله وﺃدامها ويل پكاردي.

پـوښـــتـنـه :له اّذان نه وروسته كومه دعاء ويل پكاردى ؟

ځــــواب :له اّذان وروسته دې دا دعا ووايي:

ﺃللهمّ ربَ هـذه الـدّعوۍ التّامۍ والصّلاۍ القائمۍ اتِ مـحمدٍ الـوسيلۍ والـفضيلۍ وابـعثه مـقاماً مـحموداً الـذي وعـدّته ﺇنـك لاتـخلف الـميعاد.

اى خدايه ! ددغې كاملې بلنې او رېدونكي اولمانځه پالونكيه ! محمد eته وسېله (دجنت يوه درجه) وركړه، اولويي وروبښه ، محمود مقام ته يې ورسوه هغه چې تا ورسه لوز (وعده) كړې په تحقيق سره ته دخپلې وعدې پالونكى يې .

دلـمـانـځـه دركنـونـو بيـان

پـوښـــتـنـه : اركان څه ته وايي ؟

ځــــواب : په لمانځه كې ځيني داسې خبرې شته چې كول يې

فرض دي او اركان ورته وايي ، اركان دركن جمع ده ،اوركن دفرضو په معنا سره راځي.

پـوښـــتـنـه :په لمانځه كې دننه څو فرضونه دي ؟

ځــــواب :شپږ:

لـومړى : تكبير تحريمه يااولى تكبير (الله اكبر).

دوهـم : قيام (ولاړه).

دريـم : قرائت (قران كريم ويل).

څـلورم : ركوع.

پنـځـم : دواړه سجدې.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

شـپـږم : آخره قعده (یانې دلمانځه په آخرکې دالتحیات په مقدار سره کیناستل) ، خو تکبیر تحریمه شرط دی رکن نه دی.

پـوښــتـنـه : کله چې تکبیرتحریمه شرط دی اورکن نه دی نو بیا ولې دمخکنیو شرطو نوسره یوځای بیان نه کړای شو ؟

ځــــواب :څرنگه چې دتکبیر تحریمه اودلمانځه دنورو ارکانو ترمنځ کومه فاصله نه شته او لمونځ هم په همدې تکبیر سره پیلیږي ځکه نو دلمانځه دنورو ارکانو سره یوځای دتکبیر تحریمه بیانول راته مناسب ښکاره شول.

دتکبیـر تـحـریـمـه بـیـان

پـوښــتـنـه : دتکبیرتحریمه نه مقصدڅه دی ؟

ځــــواب :دنیت ترلو په وخت کې چې " الله اکبر" وویل شي په دې سره لمونځ پیلیږي اوخبرې چې لمونځ پرې باطلیږي هغه حرامیږي ، له دې امله ورته تکبیر تحریمه وایي.

پـوښــتـنـه :که دفرض لمانځه له نیت نه وروسته تکبیر تحریمه په کړوپه ملا وویل شي نو لمونځ کیږي اوکه نه ؟

ځــــواب :نه ! ځکه چې دتکبیر تحریمه په وخت کې په فرض او واجب لمنځونو کې چې کله عذر نه وي نیغ درېدل شرط دي.

دلـمـانـځـه دلـومـړي رکـن

قیـام (درېدلو) بیـان

پـوښــتـنـه : دقیام (درېدلو) څخه مقصد څه دی ؟

ځــــواب :قیام ودرېدا ته وایي ، او دودرېدا څخه مقصد داسي ولاړه ده چې لاسونه ترځنگنو پورې ونه رسیږي.

پـوښــتـنـه :په لمانځه کې درېدل څومره اوپه کومولمنځوکې فرض ده؟

ځــــواب : په فرض اوواجب لمنځو دواړو کې دومره ودرېدافرض ده

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

، چې دفرض په مقدار سره قرائت وويل شي.

پـوښــتـنـه : كه دولاړي طاقت نه وي نو بيا به څه كوي ؟

ځـــــواب :كه دناروغۍ يادزخم يا ددښمن له وېرې يا دهمداسي يو بل غټ عذر په وجه يو څوك نه شي دريدلی نو په ناسته سره فرض او واجب لمونځ كولای شي.

پـوښــتـنـه : په نفل لمانځه كې دودرېدلو حكم څه دی ؟

ځـــــواب :په نفل لمانځه كې ودرېدل فرض نه دی ، له عذره پرته په ناسته سره هم نفل لمونځ كېږي خوله عذره پرته په ناسته سره په نفل لمانځه كې نيمايي ثواب وي.

دلـمـانـځـه ددوهـم ركـن

(قـرائـت) بـيـان

پـوښــتـنـه :دقرائت معنا څه ده ؟

ځـــــواب :قرأت دقرآن كريم ويلوته وايي.

پـوښــتـنـه :په لمانځه كې څومره قرآن كريم ويل ضروري دي ؟

ځـــــواب :كم تركمه يوآيت ويل فرض دي اوسورت فاتحه (الحمدلله) ويل واجب دي، دفرضو په لومړيو دوو ركعتو اودوترو ، سنتو اونفلو په ټولوركعتونوكې له سورت فاتحې وروسته بل سورت يا يو لوی آيت او يا هم دری واړه ايتونه ويل واجب دي.

پـوښــتـنـه :آيا دسوره فاتحې ويل په هر ركعت كې واجب دي ؟

ځـــــواب : دفرض لمانځه له دريم اوڅلورم ركعت نه پرته په هر لمانځه كې كه هغه فرض، واجب ،سنت اوياهم نفل وي، ددې ټولو لمنځونو په هر ركعت كې دسورت فاتحې ويل واجب دي.

پـوښــتـنـه :كه چيرته دسړي يو آيت هم يادنه وي نو څه به كوي ؟

ځـــــواب :سبحان الله يا الحمد لله دې د قرائت په ځای وايي او پرده باندې ژر ترژره دقرآنكريم زده كړه او يادول فرض دي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دفرض قرائت په اندازه دقرانکریم یادول پرې فرض اودواجب قرأت په اندازه پرې واجب دی ، اودنه زدکولو په صورت کې به ډیر زیات ګناه ګاروي.

پـوښــتـنـه : قرآن کریم دکوم وخت په لمنځونو کې په زوره ویل پکاردي ؟

ځـــــواب : په امام باندې واجب دي چې دماښام اوماخستن د لمانځه په اولو دوو رکعتو اودسهار، جُمعې او اخترونوپه ټولو رکعتو، او همدراز دروژې په میاشت کې په تراویح او وتروکې په لوړغږ (جهر)سره قرأت ووایي.

پـوښــتـنـه : په کومو لمنځوکې په ټیټ آواز سره قرائت ویل پکاردي ؟

ځـــــواب :دماسپښین اومازدیګر په لمانځه کې امام او منفرد ټول ، اوپه وترو کې یواځې منفرد بایدقرائت په ټیټ غږسره ووایي.

پـوښــتـنـه : په لوړغږسره دقرائت ویلو اندازه څومره ده ؟

ځـــــواب : کمه درجه یې داده چې ده ته نژدې سړی یې غږ واوري ، اودټیټ غږویلو کمه درجه داده چې خپل اوازیې ترغوږو ورسیږي.

پـوښــتـنـه : په کومو لمنځونوکې چې په لوړغږ قرأت ویل کیږي هغو ته څه وایي ؟

ځـــــواب :هغو ته جهري لمنځونه وایي ځکه چې دجهر مانا ده په لوړغږ سره ویل.

پـوښــتـنـه : په کومو لمنځونوکې چې قرأت په ټیټ غږ ویل کیږي هغوته څه ویل کیږي ؟

ځـــــواب :هغو ته سري لمنځونه وایي ، ځکه چې د سري مانادہ په ټیټ غږ او په کراره ویل.

پـوښــتـنـه : که یوڅوك په ژبه سره دقرائت الفاظ ونه وایي یواځې یې په خیال کې ووایي لمونځ یې کیږي اوکه نه ؟

ځـــــواب : نه ! په خیال ځغلولو سره لمونځ نه کیږي ، بلکې په ژبه سره ویل یې ضروري دي.

دلـمـانـځـه د دریـم اوڅــلـورم رکـن

(رکــوع ،سـجــدې) بـیــان

پـوښــتـنـه : درکوع کمه اندازه څومره ده ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځـــــواب : درکوع کمه اندازه داده چې ملاکړوپه او ورغوي ځنګنو

ته ورسيږي.

پـوښــتـنـه : درکوع مسنونه طريقه څه ډول ده ؟

ځـــــواب : دومره کړوپيدل چې سراوملادواړه برابرشي ځنګلې له تشيونه لري وي اوځنګنونه بايد په دواړو ورغويو ونيول شي.

پـوښــتـنـه : که چيرته دسپين ږيرتوب ياد بل څه له امله ملا دومره کړو په شي چې درکوع شکل ته ورته شي نو بيابه رکوع څه ډول کيږي ؟

ځـــــواب :په سر سره دې اشاره کوي داسي چې يواځې سر لږ ښکته کړي نو رکوع يې کيږي.

پـوښــتـنـه : له سجدې نه مقصد څه دی ؟

ځـــــواب :پرځمکه باندې تندی اينښودلو ته سجده وايي.

پـوښــتـنـه :که څوك يواځې په پزه ياتندي باندې سجده وکړي نو سجده يې کيږي اوکه نه ؟

ځـــــواب :که چيرې دعذر له امله داسې وکړي نو بيا داروادي ، اوکه له عذره پرته يواځګې پرتندي باندې سجده کوي سجده يې کيږي خو داکار مکروه ده ، اوله عذرپرته يواځې پرپزه باندې سجده نه کيږي.

پـوښــتـنـه : په هر رکعت کې يوه سجده فرض ده اوکه دواړه ؟

ځـــــواب :دواړه سجدې فرض دي.

پـوښــتـنـه :که چيرته تندی اوپزه دواړه زخمي وي نو بيا به سجده څه ډول کيږي.

ځـــــواب :دداسي خلکو سجده يواځې دسر په ښورولوهم کيږي.

پـوښــتـنـه : ددواړو سجدو په منځ کې به څومره وخت کښيني ؟

ځـــــواب :له لومړۍ سجدې وروسته دې په ډاډه زړه کښيني اوبيا دې دوهمه سجده وکړي.

پـوښــتـنـه :که چيرته داخترونو يادجُمعې اوياهم په يوه بله ستره غونډه کې دخلکو دزياتوالي له امله که ځای تنګ وو،د شاتني سرۍ سجده دمخکني سرې په شاباندې کيږي اوکه نه ؟

ځـــــواب :کيږي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلـمـانـځـه دپـنـځـم رکـن

(آخري نـاسـتـې) بـيـان

پـوښـتـنـه :په اخيره قاعده کې څومره اندازه ناسته فرض ده ؟

ځـــــواب :دالتحيات د آخري تورو (عبده ورسوله)ترويلو پورې ناسته فرض ده.

پـوښـتـنـه :اخيره قاعده په کومو لمنځونوکې فرض ده ؟

ځـــــواب :په ټولو لمنځونوکې فرض ده که هغه فرض ، واجب ، سنت اويا هم نفل وي.

دلـمـانـځـه دواجـبـاتو بيـان

پـوښـتـنـه : دلمانځه واجبات کومو خبروته وايي ؟

ځـــــواب :دلمانځه واجبات هغو خبرو ته وايي چې کول يې په لمانځه کې ضروري وي ، که چيرته له چا څخه يو واجب په هيره سره پاته شي نو دسجده سهوه په کولو سره يې لمونځ بيرته سهي کېدلی شي ، اوکه په هيره سره ديو واجب له پاته کيدو وروسته بيا هم سجده سهوه ونه شي او ياهم په لوی لاس يو واجب پريښودل شي ؛ دلمانځه بياراگرځول واجب دي.

پـوښـتـنـه : دلمانځه واجبات څو دي ؟

ځـــــواب :دلمانځه واجبات څوارلس (14) دي:

(1دفرض لمانځه په لومړيو دوو رکعتونو کې قرائت ويل.

(2دفرض لمانځه له دريم اوڅلورم رکعت څخه پرته دهرلمانځه په ټولو رکعتونوکې سورت فاتحه ويل.

(3دفرض لمانځه په اولو دوو رکعتونوکې اودواجبو ، سنتو، اونفل لمنځگونو په ټولو رکعتونوکې له سورت فاتحې نه وروسته يو سورت يا يوغټ آيت اويا درې واړه آيتونه ويل.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

(4د سورت نه مخکې فاتحه ويل.

(5دلمانځه دبرخو (قرأت، رکوع ، سجدې) او ټولو رکعتونو ترمنځ د ترتيب لحاظ ساتل داسې چې ترپايه پورې په ترتيب سره يوپربل پسې اداشي.

(6قومه کول ، يعني درکوع څخه نيغ ولاړيدل.

(7جلسه (ددواړو سجدو په منځ کې سمه ناسته کول. (

(8دلمانځه دارکانو تعديل يعنې چې رکوع، سجده اودلمانځه نور ارکان په ښه ډاډه زړه او ښه توګه سره اداکول .

(9ړومبۍ قعده يانې په درى اوڅلور رکعتي لمونځونوکې له اولو دوو رکعتونو څخه وروسته د تشهد (دالتحيات) په مقدار سره کيناستل.

(10په دواړو قعدوکې تشهد (التحيات) ويل.

(11دامام لپاره دسهار ، ماښام ، ماخستن ، جُمعې، اخترونو، تراويح ، او روژې مبارکه په وتروکې په زوره " په لوړاواز" قرأت ويل.

(12د سلام په لفظ سره له لمانځه څخه وتل.

(13په وتروکې دقنوت لپاره تکبير اوبيا دعاء قنوت ويل.

(14ددواړو اخترونو په لمنځونوکې زائد تکبيرونه ويل.

دلـمـانـځـه دسنـتـو نو بـيــان

پـوښــتـنـه : دلمانځه سنتونه کومو خبرو ته وايي ؟

ځـــــواب :په لمانځه کې چې دکومو شيانو ترسره کول له پيغمبر e نه

ثابت وي ، خوتېنګارېږي دفرضو او واجبو د درجې هومره نه وي راغلی سنت ورته وايي که چيرته يوسنت په هيره سره پاتې شي نو نه لمونځ فاسديږي اونه سجده سهوه واجبيږي اونه هم ګناه لري ، اوکه په لوی لاس سره پريښودل

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

شي نوکه څه هم نه لمونځ پرې فاسدېږي اونه دسهوې سجده پرې واجبېږي خو پرېښوونکی یې دملامتۍ وړ بلل کیږي.

پـوښــتـنـه : په لمانځه کې څو سنتونه دي ؟

ځـــــواب : په لمانځه کې یو ویشت (21) سنتونه دي:

_1له تکبیر تحریمه مخکې دواړه لاسونه غوږو ته وړل.

_2ددواړو لاسو ګوتې پرخپل حال باندې خورې پرېښګوول او قبلې ته یې مخامخ کول.

_3دتکبیرپه وخت کې سرنه ښکته کول.

_4دامام لپاره تکبیر تحریمه اودیوه رکن څخه بل رکن ته دتلو په وخت کې دضرورت په اندازه ټول تکبیرونه په لوړغږ سره ویل.

_5دښی لاس ورغوی د چپه لاس پرخپره دپاسه ایښودل.

_6ثناء (سبحانك اللهم) ویل.

_7تعوذ (اعوذ بالله) ویل.

_8تسمیه : بسم الله ویل.

_9دفرض لمانځه په دریم اوڅلورم رکعت کې یواځې د فاتحې ویل.

"   _10آّمین " ویل.

_11ثنا ، تعوذ، بسم الله، اوآّمین ټول په ټیټ غږ ویل.

_12له سنتو سره سم قرائت ویل ، پدې معنی چې په هر لمانځه کې په څومره اندازه دقرانکریم ویل سنت وي هغومره اندازه یې ویل.

_13په رکوع اوسجده کې دری د ری واره تسبیح ویل.

_14په رکوع کې د سر اوملا برابروالی او دواړه ورغوي پرځنګنو کلك ایښودل پداسي حال کې چې دلاس ګوتې خورې وي.

_15په قومه کې امام لپاره " سَمِعَ اللهُ لمن حمده " او مقتدي لپاره " ربّنا لك الحمد" ویل ، او منفرد لره تسمیع او تحمید دواړه ویل.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

_16دسجدې پر وخت لومړی دواړه ځنگنونه پرځمکه لگول اوبیا دواړه ورغوي ، بیا پزه اوبیا تندی.

_17په جلسه اوقعده کې چپه پښه در ول او پرې کښیناستل ، اوښی پښه داسې درول چې دگوتو سرونه یې دقبلې لور ته وي ، او دواړه لاسونه پر ورنو ایښوول.

_18په تشهد کې پر " ۀشهد ۀن لاړله ړلاالله " باندې دشهادت په گوته سره اشاره کول.

_19په آخره ناسته (قعده)کې له تشهد وروسته درود ویل.

_20له درود وروسته دعاء ویل.

_21اول ښي ، بیا چپ لورته سلام گرځول.

دلمانځه د مستحباتوبیان

پـوښــتـنـه : په لمانځه کې څو شیان مستحب دي ؟

ځـــــواب :په لمانځه کې پنځه شیان مستحب دي:

_:1دتکبیرتحریمه په وخت کې له لستوڼو څخه ددواړو خپړو رااېستل.

_:2دمنفردلپاره له درې واره زیات تسبیح ویل.

_:3دولاړې په حال کې دسجدې ځای ، په رکوع کې دپښو خپړو، په جلسه اوقعده کې خپلې سینې، اودسلام په وخت کې خپلو اوږوته کتل

_:4په خپل پوره توان سره ټوخی نه کول.

_:5دارږمي په وخت کې خوله بندول ، اوکه خلاصه هم شي نو دقیام په حال کې یې په ښي لاس سره اوپه نورو حالاتو کې د چپه لاس په خپړه سره بندول.

دلـمـانـځه کولـو پـوره طـریـقـه

کله چې دلمانځه اراده وکړې ، نو لومړی خپل ځان له هرې غټې او وړې ښکاره بې اودسۍ څخه پاك کړه ،پاکې جامې واغونده پرپاکه ځمکه قبلې ته مخامخ داسې ودریږه چې د دواړو پښو په منځ کې دې فاصله دڅلورو گوتو په اندازه اویا دېته نږدې وي.

کوم لمونځ چې کوې دهغه نیت په زړه کې وکړه ، لکه : دسهار فرض لمونځ خاص خدایه تالره کوم اوکه یې په ژبه سره ووایې نو هم ښه خبره ده ، بیا دواړه لاسونه غوږوته وروړه، دلاس ورغوي اوگوتې قبلې ته مخامخ کړه ، او بتې

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګوتې دغوږو نرمیو ته یوسه په داسې حال کې چې ګوتې دې خورې وي ، اوس نو " الله اکبر " ووایه ، دواړه لاسونه د نامه له غوټۍ لاندې وتړه داسې چې دښۍ لاس ورغوی باید دچپه لاس پر خپړه باندې راشي ، دبټې او خچنۍ ګوتې نه کړۍ (حلقه) جوړه او چپه لاس پرې ونیسه.

پاته دری ګوتې باید دمړوند له پاسه وي او نظردې باید د سجدې پرځای باندې وي ، لاسونه به دې همداځېر تړلي وي اوپه ټېټ غږ ثناء ووایه بیا تعوذ، بیا تسمیه، او سورت فاتحه ووایه ، کله چې سورت فاتحه خلاصه شوه نو په ټېټ غږ " آمین" ووایه ، بیا یوسورت یا غټ آیت اویا دری کوچني آیاتونه ووایه.

خوکه چیرته په امام پسې ولاړوې؛ نو بیاترثناء وروسته چوپ اوسه اوچې امام څه وایي په چوپه خوله یې واوره تعوذ،تسمیه، سورهٔ فاتحه، اوسورت هیڅ شی مه وایه.

قرائت په ډاډه زړه او سهي طریقه سره ووایه چټکتیا پرې مه کوه ، بیا الله اکبر ووایه رکوع ته لاړشه ، ګوتې خورې کړه اوپه ورغوي ځنګونونه کلك ونیسه ،اوملا داسې آواره کړه که چیرته داوبو ډکه کاسه پرې کښیښنبودل شي هغه هم روغه په خپل حال پاته شي سر له ملا سره داسې برابرکړه چې نه لوړ ه اونه ښکته وي.

لاسونه دې باید له تشیونه لرې وي ، پنډۍ باید نیغې کړې ،بیا په رکوع کې دری واري اویاهم پنځه وارې تسبیح ووایه بیاتسمیع ووایه او نیغ ودریږه تحمید هم ووایه ، امام به یواځې تسمیع اومقتدي به یواځې تحمید وایي ، اومنفرد دې تسمیع او تحمید دواړه ووایي.

بیاتکبیرووایه اوسجدې ته لاړ شه دسجدې پروخت اول دواړه ځنګنونه پرځمکه ولګوه، بیا دواړه لاسونه ، بیا پوزه بیا تندی اومخ موباید ددواړه لاسونو تر منځ دسجدې پرځای اوبټې ګوتې مودغوږو مخامخ وي ،د لاسو ګوتې دې باید سره نښتې وي ترڅو یې سرونه دقبلې لورته شي ،څنګلې له پښتیو او نس (خېټه) له ورنو اوڅنګلو لرې وي ، اوڅنګلې پرځمکه مه خملوه ، په سجده کې دری یا پنځه واره دسجدې تسبیح ووایه.

دسجدې نه دراپورته کېدو په وخت کې لومړی تندی ، بیا پوزه، بیا لاسونه راجګ کړه ، تکبیر ووایه پورته شه ، اونیغ کښینه ، بیاتکبیر ووایه دوهمه سجده دلومړي هغې په څېروکړه ، بیا تکبیر ووایه اوراپورته شه په راپورته کېدو کې لومړی تندی بیاپوزه، بیاځنګنونه راجګ کړه اودپښوپرپنجو باندې نیغ ودریږه لاسونه وتړه اوبسم الله ، سورت فاتحه او یو سورت ووایه (که په امام پسې ولاړوې نو هیڅ مه وایه هرڅه په چوپه خوله واوره) بیا په همغه ترتیب سره رکوع ،قومه، سجده ، جلسه اودوهمه سجده وکړه.

له دوهمې سجدې نه چې راپورته شوې چپه پښه خملوه پرې کښینه ، ښۍ پښه داسې ودروه چې دګوتو سرونه یې قبلې ته مخامخ وي، اوس نو دواړه لاسه پر ورنو باندې کښیږده او التحیات ووایه.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

كله چي ډشهد ډن لا ږله ږلاالله ته ورسېدي نو د بټې او دمنځنۍ ګوتي نه حلقه جوړه کړه اودشهادت ګوته پر"لاږله"باندې پورته اوپر" ږلا الله" باندې يې ښکته کړه اوګوتې تراّخره پورې همداسې ترلې وساته.

تشهدچې ختم کړې که چیرته لمونځ دوه رکعته ؤ نودرود شريف ووايه بیادعا ووايه ، لومړی ښي ا و بیاچپ لورته سلام وګرځوه ، د سلام ګرځولو په وخت کې لومړ ښې لورته مخ وګرځوه او بیاچپ طرف ته هم مخ ورسره وګرځوه.

ښي لورته دسلام ګرځولو په وخت کې دي دښي لوردملائکو اولمونځ کوونکو نیت وکړه او چپه لورته دسلام ګرځولو په وخت کې دي دچپه لور دملائکو او لمونځ کوونکو نیت وکړه ، اوپه کومه خوا کې چې امام وي دهغه لور په سلام ګرځولو کې دامام نیت هم وکړه.

او امام باید په دواړو سلامونوکې دمقتدیانو نیت وکړي.

اوکه چیرته لمونځ درې یا څلور رکعتیه وي نو له تشهد وروسته درود مه وايه ، بلکې تکبير ووايه او ودريږه ، دريم اوڅلورم رکعت که دفرض لمانځه وي دفرضو له ترتیب سره اوکه واجب یاسنت یا نفل لمونځ وي دهغو له ترتیب سره سم يې پوره کړه ، اوسلام وګرځوه ، له سلام وروسته دا دعا ووايه : " ډللـهمّ ډنـت السّلام ومـنك السّلام، تبارکت یـا ذالـجلال و الړکـرام"

ای خدايه ! ته سلامتیاورکونکی يې، اوسلامتیاهم دتاله لورې ده ، ته دبرکت څښتن يې ای دلويي اوشان څښتنه!

"اللـهم ډعنّي على ذكـــرك وشكرك وحسـن عبادتك" [ابوداود]

ای خدايه ! له ماسره مرسته وکړه ترڅو تایاد (ذکر) کړم ، ستا شکراداکړم، ستاينه اوبندګي دې وکړم.

او دادعا ویل هم مسنون دي " لاږله ږلاالله وحـده لاشـريك لـه ، لـه الـملك ولـه الـحمد ،وهـو على كلّ شئٍ قـدير [بـخاري- مسـلم]

له خدايه پرته بل معبود نشته هغه يواځې دی سیال نه لري، پاچاهي اوتمامې ستاينې هغه لره دي، په هرشي قادردی.

اللّـهمّ لامـانع لـما ډعـطيت ولا مـعطى لـما منــعت ولاینـفع ذالــجد منـك الـجد " [بـخاري – مسـلم]

ای خدايه ! څه شی چې ته ورکوې هيڅ څوک يې مخه نه شي نیولی، اوڅه شی چې ورکول نه غواړې هيڅوک يې ورکولای نه شي، اودمالداره سړي مالداري ستاله عذابه دخلاصون په لار کې هغه ته هيڅ ګټه رسولای نه شي

Download from: ketabton.com

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library